

รายงานวิจัย

เรื่อง

สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยบูรพา

สุรียรัตน์ พรหมสุวรรณ

เกศริน อิ่มเล็ก

เริ่มบริการ

18 พ.ย. 2553

22 ธ.ค. 2553

277991

๑๕๓๗/๒๕๕๓

ได้รับทุนอุดหนุนงานวิจัย งบรายได้ประจำปีงบประมาณ 2548

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤศจิกายน 2551

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยบูรพา” นี้
สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผศ.ดร.จรัส ญกรรจ์แดง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ผศ.พัชนี นนทศักดิ์ คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว รศ.ดร.วุฒิชาดิ สุนทรสมัย และ
ดร.สมบัติ รำรงสินถาวร คณาจารย์และบุคลากรคณะการจัดการและการท่องเที่ยว ที่ได้ให้
การสนับสนุนและให้การปรึกษาแนะนำในการศึกษาวิจัยด้วยดีตลอดมา

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง“สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยบูรพา”

มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ระบุปัญหาของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ 2) เพื่อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ กลุ่มประชากรที่ศึกษาวิจัยคือ นิสิตหลักสูตรหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 620 คน โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนในทัศนคติของนิสิต พบว่า ด้านบริการวิชาการ ด้านตารางเรียนเวลา 8:00-18:00 น. มีความเหมาะสมปานกลาง สำหรับการสอนโดยใช้ผู้สอนร่วม การจัดสอบมากกว่าหนึ่งวิชาต่อวัน การศึกษานอกสถานที่ สื่อคอมพิวเตอร์ มีความเหมาะสมน้อย และวิธีการสอนยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางยังคงมาจากผู้สอนเป็นหลัก

2. การเตรียมความพร้อมของนิสิต พบว่า นิสิตมีการทำความเข้าใจในเนื้อหา มีการทำแบบฝึกหัด อ่านหนังสือก่อนสอบ และค้นคว้าห้องสมุดในระดับปานกลาง

3. อุปสรรคและข้อจำกัดในการศึกษาของนิสิต พบว่า การจัดให้มีการสอบมากกว่าหนึ่งวิชาต่อวันเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาระดับมาก สำหรับความถนัดด้านการคำนวณ ภาษาอังกฤษ และการทำงานประจำพร้อมกับการศึกษาเป็นอุปสรรคในระดับปานกลาง

4. การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของอาจารย์และบุคลากร พบว่า การจัดผู้สอน1:50 ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง นิสิตมีการตอบคำถามหรือซักถามน้อย การสอนด้วยการบรรยาย การศึกษาทำงานนอกสถานที่มีน้อยมาก ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ การจัดบุคลากรบริการวิชาการมีน้อย การจัดการสอบมากกว่าหนึ่งวิชาต่อวันและการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ E-Learning มีความเหมาะสมน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า หนังสือในห้องสมุดมีความทันสมัยปานกลาง

5. แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนแบบบล็อกคอร์ส ลดการอัดแน่นของการเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์ ควรจัดสัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียน 1:30 ควรจัดให้มีผู้ช่วยสอน ควรมีเอกสารประกอบการเรียน ควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรให้มีการฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ให้ผู้ใช้บริการได้มีโอกาสเสนอแนะข้อหนังสือเข้าห้องสมุด ควรมีเว็บมาสเตอร์เพื่อตอบคำถาม และควรเพิ่มบริการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

Abstract

The research “Problems and Suggestions in the teaching and learning management: Bachelor of Business Administration and Bachelor of Accountancy (Part-time curriculum), Burapha University” has 2 purposes: 1) to identify the problems in the teaching and learning management, and 2) to suggest the solutions. The samples are 620 students in the 3rd and 4th year in the bachelor of Business Administration and the bachelor of Accountancy (Part-time curriculum). The data was analyzed by frequency percentage, mean and standard deviation. The results are

1. The teaching and learning management: the academic-hour between 08.00 a.m.- 06.00 p.m. is in the medium level, but the team-teaching, the examination schedule, the academic trip, the computer instruments are in the low level, and the teaching technique is the teacher-centered not student-centered.

2. The students’ readiness: the students prepare themselves before learning, do the exercises, prepare before the examination and searching the library in the middle level.

3. The students’ limitations and obstacles: the examination schedule which more than 1 subject per day is the most limitation and, the mathematic aptitude, English fluency and full-time job are the obstacles in middle level.

4. The teaching and learning management in the lecturers and staffs’ view: the lecturer and students ratio is 1:50 which is not suitable, the students had a few discussions, and the academic trips are the least level, the computer labs are not sufficient, the numbers of staffs, the examination schedule and the E-learning system are in the low level. Moreover, the books in the library are not up-to-date.

The suggestions are: the faculty should use the ‘block-course’ to reduce the class on Saturday and Sunday, the lecturer and students should be 1:30, it should have the teaching assistance, and the lecture note, and the teaching technique should be the ‘student-centered’. There should have the web-master to response the FQA.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร.....	47
	ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา.....	48
	ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของนิสิต.....	53
	ส่วนที่ 4 การเตรียมความพร้อมของนิสิต.....	73
	ส่วนที่ 5 อุปสรรคการศึกษาของนิสิต.....	77
	ส่วนที่ 6 ความเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนในอนาคต.....	80
	ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของอาจารย์และบุคลากร.....	95
	ส่วนที่ 8 สรุปปัญหาการจัดการเรียนการสอน.....	106
	ส่วนที่ 9 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน.....	111
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สังเขปวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินศึกษาค้นคว้า.....	119
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	121
	อภิปราย.....	132
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	135
	บรรณานุกรม.....	136
	ภาคผนวก.....	139
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 เพศและอายุ.....	48
4.2 ระดับการศึกษาของนิสิต.....	49
4.3 สาขาที่กำลังศึกษา.....	50
4.4 สถานภาพการทำงาน ตำแหน่งงานและเขตที่ตั้งสถานที่ทำงาน.....	51
4.5 เหตุผลการเข้าศึกษาต่อของนิสิต.....	52
4.6 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอน.....	53
4.7 ความเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการจัดตารางเรียน.....	54
4.8 ความเห็นของนิสิตด้านการจัดผู้สอน.....	56
4.9 ความเห็นของนิสิตต่อการใช้วิธีการสอน.....	59
4.10 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดกิจกรรมประกอบการสอน.....	62
4.11 ความเห็นของนิสิตต่อสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่.....	64
4.12 ความเห็นของนิสิตต่อการวัดและการประเมินผล.....	67
4.13 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการห้องสมุด.....	69
4.14 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการ.....	71
4.15 การเตรียมความพร้อมในการเรียนของนิสิต.....	73
4.16 อุปสรรคในการศึกษาของนิสิต.....	77
4.17 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดตารางเรียนในอนาคด.....	80
4.18 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดผู้สอน	81
4.19 ความเห็นของนิสิตต่อวิธีการสอน.....	83
4.20 ความเห็นต่อการเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	85
4.21 การเสนอการจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่.....	87
4.22 ความเห็นของนิสิตต่อการประเมินผล.....	90
4.23 ความเห็นของนิสิตต่อการให้บริการห้องสมุด.....	92
4.24 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการในอนาคต.....	94

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
2-1 องค์ประกอบของหลักสูตร.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประชากรและประเทศชาติ นานาประเทศ จึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาและการยกระดับการศึกษาของประเทศ โดยตระหนักถึงการ ความแตกต่างและความหลากหลายในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งต้องการการวางแผนนโยบาย ทางการศึกษาและการนำไปสู่การปฏิบัติที่สัมพันธ์กับศักยภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของ ผู้เรียน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนความพยายามไปในทิศทางที่ถูกต้องจนบรรลุเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า ก) ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่พัฒนาประชากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้ โดยสอดคล้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้จุดมุ่งหมายทางการศึกษาระดับ ปริญญาตรีมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่ปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะ การผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจอันเป็นที่ต้องการของตลาดภาคอุตสาหกรรม การพาณิชย์ และ บริการ ทั้งธุรกิจระดับมหภาคและธุรกิจชุมชน ดังนั้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพจึงเป็นหน้าที่ สำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) จำนวน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชา การตลาด และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต (ต่อเนื่อง) เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศในอนาคตอย่างเหมาะสมจะต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็ง โดยเน้น กลยุทธ์ที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาประเทศระยะยาวที่มุ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริม ความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อรองรับอุตสาหกรรม รวมทั้งเพิ่ม ศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545)

ภูมิภาคตะวันออกเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของภาครัฐบาลจึงมีแผนผังโครงสร้างการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2549) และแผนปฏิบัติการเร่งรัดการกระจายประชากรไปสู่พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยมีการจัดพื้นที่เพื่อการพัฒนาบริการโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมด้านการศึกษา สาธารณสุข เพื่อรองรับประชาชนที่อพยพเคลื่อนย้ายจากที่ต่างๆ เข้ามาทำงานและอยู่อาศัยอย่างถาวรและให้ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรม อาทิ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง เป็นต้น (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544) ด้วยเหตุที่ประชากรมีการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้สัดส่วนการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจาก 7.54 % มาเป็น 13.17% ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2542 และสัดส่วนการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นต่อไป และในวงการอุตสาหกรรมถือว่าคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

ดังนั้น ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ตระหนักถึงความสำคัญข้างต้น จึงได้ดำเนินกิจกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management Activities) โดยการวางแผนทรัพยากรมนุษย์อันเป็นกระบวนการสำรวจความต้องการทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ได้จำนวนทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะและเพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้ภาควิชาบริหารธุรกิจจึงได้การวางแผนและออกแบบหลักสูตรต่อเนื่อง เพื่อขยายฐานการศึกษาให้เอื้อต่อความต้องการของตลาดงาน และสามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณภาพและมีจำนวนที่เหมาะสม อันเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนใน ภาคตะวันออก ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวมีการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้ต้องการศึกษาต่อทั้งในจังหวัดชลบุรี และจังหวัดใกล้เคียง อาทิ กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ระยอง และจันทบุรี เป็นต้น โดยภาควิชาฯ ได้มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้นในเชิงปริมาณเป็นจำนวนมากท่ามกลางกระแสการขยายตัวของระบบการศึกษา ทำให้ในแนวปฏิบัติมักจะพบปัญหาต่างๆ ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่เรียนเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30- 18.00 น. ซึ่งมีผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานและเรียนไปพร้อม ๆ กันเป็นส่วนใหญ่ จึงจะประสบปัญหาการปรับตัวด้านต่างๆ อาทิ การแบ่งเวลาในการทำงานและการเรียนให้เหมาะสม การเตรียมตัวก่อนเรียน เป็นต้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549, หน้า 56) ได้กล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยของภาครัฐทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพอาจารย์ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และห้องสมุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อ

รองรับภารกิจต่าง ๆ ของสังคมให้ดียิ่งขึ้น จึงควรให้ความสนใจศึกษาปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนิสิต ขณะศึกษาอยู่ ด้วยเหตุนี้คณะวิจัยจึงศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) และนิสิตสามารถปรับตัวต่อปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นได้และสำเร็จการศึกษาในที่สุด การศึกษาปัญหานี้ของนิสิตจึงมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและเป็นแนวทางที่จะค้นหาสาเหตุที่แท้จริงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยจะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนที่มีผลต่อคุณภาพทางการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพของนิสิตเป็นบัณฑิตที่ปลั่งความคิดในการพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป

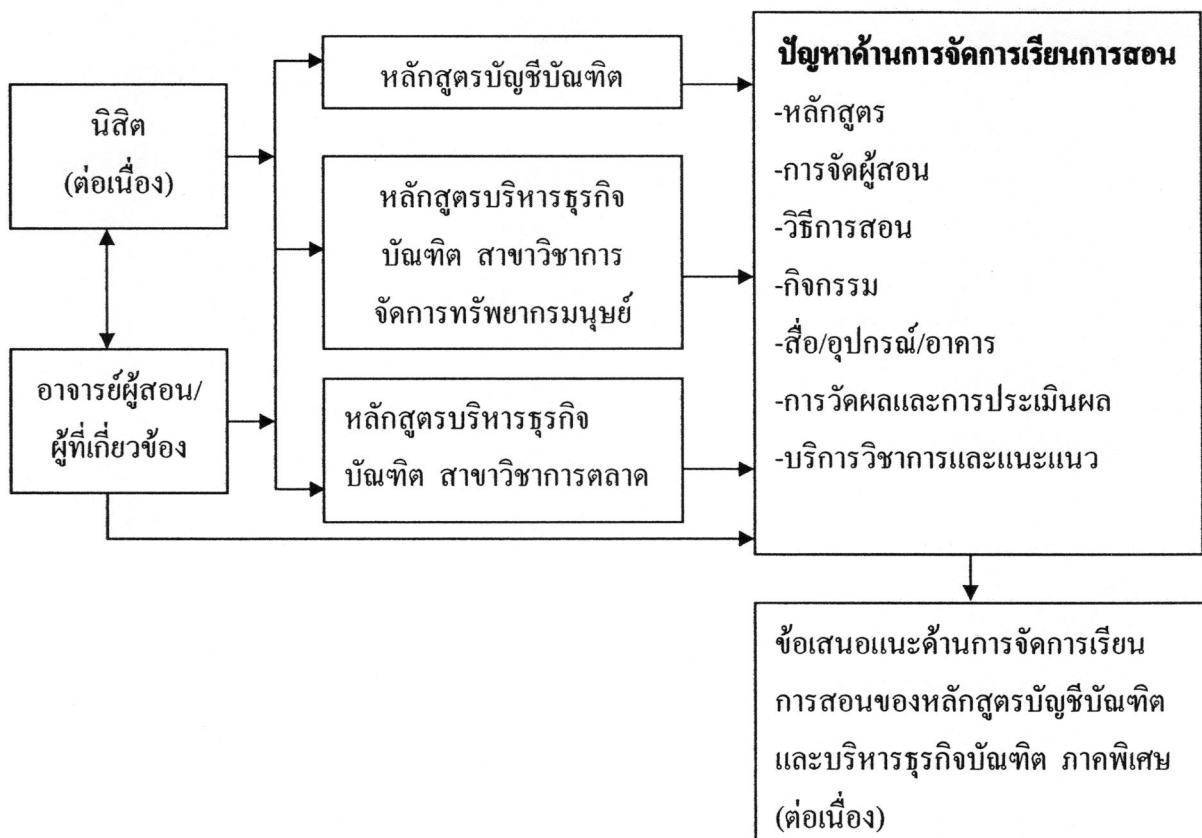
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อระบุปัญหาของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง)
2. เพื่อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการมุ่งเน้นเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอนของนิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548 ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. สามารถระบุปัญหาของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)
2. สามารถเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การนำปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนแล้วนำผลมาใช้ ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการตารางเรียน การจัดหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/อุปกรณ์/อาคาร การวัดและการประเมินผล บริการ ห้องสมุด บริการวิชาการและแนะแนว

การจัดการตารางเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียนสำหรับวิชาที่ต้องศึกษา ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 8.00 นาฬิกา ถึงเวลา 18.00 นาฬิกา

การจัดหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ได้แก่ สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การจัดผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในวิชาต่างๆ สัดส่วนระหว่างอาจารย์กับจำนวนนิสิต ความสามารถในการถ่ายทอด มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

วิธีการสอน หมายถึง วิธีการที่ผู้สอนนำมาใช้ในห้องเรียน ได้แก่ การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การใช้กรณีศึกษา การระดมสมอง

กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียน ได้แก่ การจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน การศึกษาคุณานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรภายนอก

สื่อ/อุปกรณ์/อาคาร หมายถึง การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสาร ตำรา การใช้เครื่องฉายแผ่นใส การนำเสนอผลงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ วีดีโอ การจัดห้องเรียน

การวัดและการประเมินผล หมายถึง การวัดผลการเรียนแบบอิงเกณฑ์ การวัดผล การเรียนแบบอิงกลุ่ม

ผู้ให้บริการ หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ของภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้เรียนหรือนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต และบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)

การเตรียมความพร้อม หมายถึง พฤติกรรมการเรียนของนิสิต ได้แก่ การค้นคว้า ศึกษาด้วยตนเอง การทบทวนบทเรียน ความตั้งใจเรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่ศึกษา

การให้บริการห้องสมุด หมายถึง การให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยบูรพาและห้องสมุดประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต หมายถึง ภาควิชาบริหารธุรกิจได้ให้บริการและ

อำนวยความสะดวกให้แก่บัณฑิต ด้านวิชาการและการให้คำปรึกษาในการเรียนรวมถึงการจัด
โครงการกิจกรรมสัมพันธ์ของนิสิต

อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการบัญชี ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัญหาในการศึกษา หมายถึง อุปสรรคด้านต่างๆ ของนิสิตในการศึกษา อาทิ
การจัดตารางเรียน ความถนัดในสาขาวิชาที่ศึกษา สถานภาพการทำงาน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ผลการเรียนของนิสิต หมายถึง ระบบการให้คะแนนในรูปของค่าระดับชั้นเฉลี่ย
สะสม ซึ่งคำนวณจากผลการเรียนของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคเรียนสุดท้ายที่นิสิต
ลงทะเบียนเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยนี้ได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลก่อนที่จะทำการวิจัยโดยอาศัยพื้นฐานจากแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยเพื่อประกอบในการศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีประเด็นสำคัญในการทำวิจัยดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)

การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเจริญก้าวหน้า เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง สถาบันการศึกษาจึงต้องมีหน้าที่จัดการศึกษารองรับสังคมที่เปลี่ยนไปในแต่ละยุคสมัยให้ได้ด้วย ปัญหาการศึกษาเป็นปัญหาที่ทุกคนในสังคมต้องช่วยกันระดมความคิดและกำลังเพื่อหวังให้เยาวชนของชาติเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

ดังนั้นการยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาทุกระดับจึงเป็นสิ่งจำเป็น ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตระหนักถึงความสำคัญข้างต้น จึงได้ขยายโอกาสทางการศึกษา จึงมีการเปิดหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้ผู้เรียนและสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (ต่อเนื่อง): บข.บ.

Bachelor of Accountancy Program in Accounting (Continuing Program): B. Acc.

ปรัชญา

มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ปลูกฝังจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางการบัญชีให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในวิชาชีพตรงตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
2. เพื่อให้บัณฑิตนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ
3. เพื่อยกระดับการศึกษาและพัฒนาข้าราชการงานวิชาชีพบัญชี ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	76 หน่วยกิต
โครงสร้างของหลักสูตร	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	13 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	6 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	3 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	4 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	57 หน่วยกิต
2.1 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน	30 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	21 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์: บธ.บ.

Bachelor of Business Administration Program in Human Resource Management:

B.B.A (H.R.M.)

ปรัชญา

สร้างบัณฑิตที่มีความเชื่อมั่นในคุณค่าทรัพยากรมนุษย์ ว่าสามารถที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ทั้งตนเอง องค์กร สังคมและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์สนองความต้องการของการตลาดและรับใช้สังคม
2. เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
3. ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	76 หน่วยกิต
โครงสร้างของหลักสูตร	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	13 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	6 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	3 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	4 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	57 หน่วยกิต
2.1 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน	33 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	18 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการตลาด: บธ.บ. (การตลาด)**Bachelor of Business Administration Program in Marketing: B.B.A (Marketing)****ปรัชญา**

มุ่งหวังที่จะพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ และมีความรับผิดชอบในการนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านทางด้านการบริหารธุรกิจสนองความต้องการของการตลาดและรับใช้สังคม
2. เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
3. ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า	76 หน่วยกิต
โครงสร้างของหลักสูตร	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	13 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ	6 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	3 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	4 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	57 หน่วยกิต
2.1 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน	33 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกบังคับ	18 หน่วยกิต
2.3 วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต

ความสำคัญของหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนานิสิตให้เป็นผู้มีความรู้ และมีความรับผิดชอบในการนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม เพื่อพัฒนา ศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพหรือการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไป

ดังนั้น คุณภาพของนิสิต/ หรือผู้เรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้นิสิตมี ความร่วมมือให้ความสนใจในการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นประชากรที่ศักยภาพในการ พัฒนาประเทศต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดการ เรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) โดยมี องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อส่งเสริมให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้แก่นิสิตสูงขึ้น ซึ่งประกอบของการจัดการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตร

การจัดหลักสูตรทั้งโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตรได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ ตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะนำความรู้ ทักษะที่เรียนไปใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการ ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้ความคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรไว้หลาย ประการ ดังเช่น ทิสนา เขมมณี (2535, หน้า 1) ได้กล่าวถึง การจัดหลักสูตร คือ โปรแกรมการศึกษา ใด ๆ ที่ได้กำหนดโครงสร้างการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยรายวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้ง คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนของแต่ละรายวิชานั้นซึ่งอยู่ในรูปของเอกสารที่ กำหนดโครงการการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหา ความรู้ และ ประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Phenix (1997, p. 11) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการ จัดการหลักสูตรหมายถึงความรู้ทั้งหมดที่มาจากหลักวิชาที่ระบบการศึกษากำหนดแนวทางไว้ให้ การเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นกระบวนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ต่าง ๆ ในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 7) ให้ความหมาย เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรไว้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึง

จุดหมาย การจัดเนื้อหากิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน
 มรพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ในการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้นจะต้องพิจารณา
 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร (สุทธนู ศรีไสย์, 2539, หน้า 26) ดังนี้

1. การพัฒนาผู้เรียนในด้านสังคม จิตวิทยา ร่างกาย และอารมณ์ ฯลฯ
2. ธรรมชาติของวิชาที่จะสอน
3. ความต้องการของตลาดแรงงานหรือผู้บริโภค เช่น ธุรกิจ อุตสาหกรรม

วัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ ทรัพยากร ฯลฯ

4. ความรู้และประสบการณ์ของผู้สอนผู้สอน

องค์ประกอบดังกล่าวควรที่จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ ถ้าไม่ได้รับความสนใจ
 เท่าที่ควรนั้น หลักสูตรที่ผลิตขึ้นมาก็อาจจะไม่มีความเหมาะสม ไม่เกิดผลดี และไม่มีประโยชน์
 ต่อผู้เรียนเลย การกำหนดจุดมุ่งหมายในหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการกำหนดหลักสูตร
 ถ้าหลักสูตรใดปราศจากจุดมุ่งหมายแล้วก็เปรียบเสมือนการเดินทางที่ไร้จุดหมายปลายทาง

ซึ่งจากความจำเป็นข้างต้นจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหลายประการ
 ซึ่งต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายด้าน (ธารง บัวศรี, 2542, หน้า 164-169) ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคม ได้แก่ อิสรภาพ ความเสมอภาค
 และการใช้เหตุผล เป็นต้น
2. ต้องสอดคล้องและส่งเสริมค่านิยมของสังคม ได้แก่ การให้ความเคารพ การแต่งกาย
 ความซื่อสัตย์ สุจริต การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นต้น
3. ต้องสนองความต้องการและแก้ปัญหาสังคม
4. ต้องสนองความต้องการของผู้เรียน
5. ต้องสอดคล้องและส่งเสริมจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับอื่นด้วย
6. ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
7. ต้องมีความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้เรียนและสังคม
8. ต้องให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้เรียนและสังคม

นอกจากนี้โครงสร้างหลักสูตรยังมีความสำคัญด้วยเช่นกัน โดยมีการจัดระบบ
 โครงสร้าง อยู่ 2 ระบบที่สำคัญ (ธารง บัวศรี ข, 2542, หน้า 207-211) ดังนี้

1. ระบบรายปี มีหลักว่าต้องให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาที่กำหนดทุกภาคเรียน โดยจัด
 เนื้อหาวิชาออกเป็นภาค ๆ เรียนตามลำดับก่อนหลังและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เพิ่มพูน

สัมพันธ์กัน จำนวนชั่วโมงที่กำหนดมักถือเอาความสำคัญของวิชาและปริมาณของเนื้อหาที่ผู้เรียนจะต้องเรียนเป็นเครื่องกำหนด

2. ระบบหน่วยกิต เป็นระบบที่พยายามจะสร้างความมั่นใจคุณภาพของการศึกษาโดยกำหนดชั่วโมงที่เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนขึ้นเป็นหน่วย เรียกว่า หน่วยกิต คำว่า 1 หน่วยกิต มีค่าดังต่อไปนี้

2.1. ถ้าเป็นการบรรยาย 1 หน่วยกิต เท่ากับ ใน 1 สัปดาห์จะต้องมีการสอน 1 ชั่วโมงและมีการศึกษาด้วยตนเองนอกชั้นเรียนอีก 2 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 18 สัปดาห์หรือ 1 ภาคการศึกษา

2.2. ถ้าเป็นการปฏิบัติการในห้องทดลอง 1 หน่วยกิต เท่ากับใน 1 สัปดาห์ จะต้องมีการปฏิบัติในห้องทดลอง 2-3 ชั่วโมง และมีการศึกษาด้วยตนเองนอกชั้นเรียนอีก 1 ชั่วโมง หรือ ตลอดระยะเวลา 18 สัปดาห์หรือ 1 ภาคการศึกษา

2.3. ถ้าเป็นการปฏิบัติงานภาคสนามหรือฝึกงาน 1 หน่วยกิต เท่ากับใน 1 สัปดาห์ จะต้องมีการปฏิบัติงานภาคสนามหรือฝึกงาน 3-6 ชั่วโมง และมีการศึกษาด้านตนเองนอกชั้นเรียนอีก 1 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 18 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา

การกำหนดหน่วยกิตนี้เป็นการกำหนดโดยถือว่าในหนึ่งปีการศึกษามี 2 ภาคเรียน และยังกำหนดต่อไปด้วยว่าในภาคเรียนหนึ่ง ๆ ผู้เรียนควรจะเรียน 15 หน่วยกิต และปีการศึกษาหนึ่งรวม 30 หน่วยกิต

การกำหนดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรเป็นข้อมูลความรู้ หรือสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาไว้ในหลักสูตรนี้จึงต้องมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ธารง บัวศรี, 2542, หน้า 228 - 231)

1. กำหนดจุดประสงค์ของสาขาวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชาภายในสาขาวิชานั้น เรียกว่า จุดประสงค์ทั่วไป

2. กำหนดจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาวิชา เรียกว่า จุดประสงค์เฉพาะ

3. ดำเนินการเลือกเนื้อหาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย

3.1 มีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.2 สอดคล้องกับบุคลิกภาพและประสบการณ์ของผู้เรียน

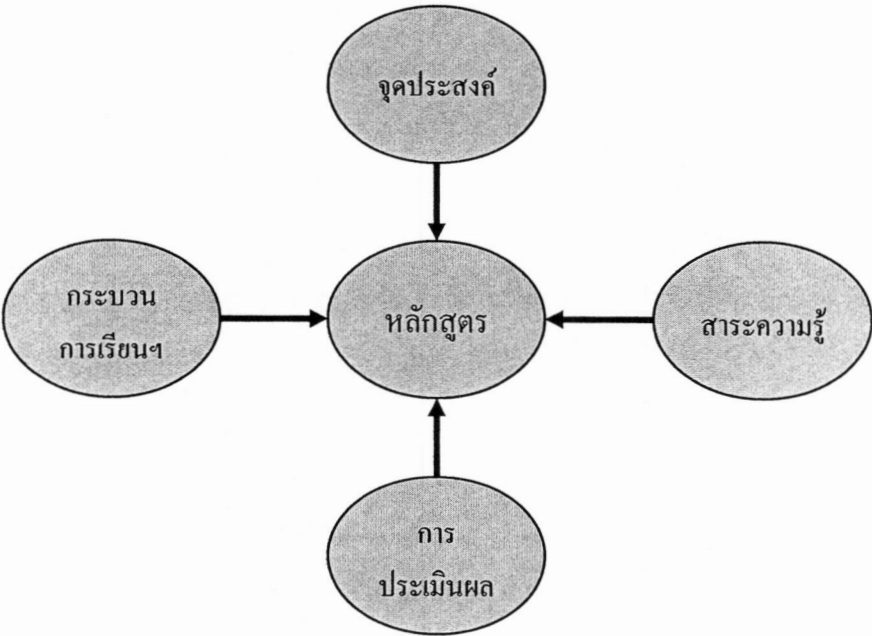
3.3 มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษานั้น

3.4 เชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในวิชานั้น ๆ

3.5 สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสังคม

3.6 ครอบคลุมความรู้ในหลาย ๆ ด้าน

การกำหนดเนื้อหาหลักสูตรในแต่ละมหาวิทยาลัยอาจจะมีแนวทางคล้ายคลึงกัน หรือมีความแตกต่างกันกับเนื้อหาหลักสูตรในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เช่น หลักสูตรแพทย์ในประเทศออสเตรเลียมีความคล้ายคลึงกันกับหลักสูตรแพทย์ประเทศอื่น ๆ แต่เนื้อหาด้านวรรณคดีอาจมีความแตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยในประเทศเดียวกัน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเนื้อหาทั้งสองหลักสูตรดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมรวมทั้งความสัมพันธ์โดยตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 11) และ รุจิร ภู่อาระ (2546, หน้า 9) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

ภาพที่ 2-1 องค์ประกอบของหลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำคัญของหลักสูตรมีผลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นตัวกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะหลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาการเรียนรู้ การเรียนการสอน และสื่อการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์สอดคล้องตามความต้องการของประเทศ

2. ด้านผู้สอน

กิจกรรมด้านการศึกษองค์การที่จัดตั้งขึ้นมักจะจัดในรูปสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน และมหาวิทยาลัย ซึ่งสถานศึกษามีภารกิจหลักในการให้การศึกษาแก่เยาวชน

การที่สถานศึกษาจะกระทำภารกิจหลักได้มีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องมีบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้สอน ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่มีคุณภาพ (วิจิตร ศรีสอาน, 2542, หน้า 6)

ดังนั้นบทบาทของผู้สอน ผู้สอน หรือผู้สอนจึงมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและ ผู้เรียน ซึ่งต้องคำนึงถึง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้เสนอแนวทางการ จัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มา ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำ เป็น รักการอ่านและการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล กัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการ สอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

นอกจากนี้ ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ไปสู่ความสำเร็จของ ผู้เรียน ดังนั้นการจัดผู้สอนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งมีการจัดผู้สอนตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้ (นาราวดี ศิริโรจน์, 2543 อ้างอิงจาก สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526, หน้า 346)

1. จัดตามวิชาเอก ผู้ที่เรียนวิชาเอกมาในวิชาหรือกลุ่มวิชาใด ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีความถนัดในวิชานั้นเพียงพอ ถือว่าเป็นการจัดผู้สอนที่เหมาะสมที่สุด ถึงแม้ว่าวิชาที่เรียนเป็นวิชาที่เรียนเป็นวิชาเอกในระดับมหาวิทยาลัย หรือในวิทยาลัย มีเนื้อหาที่ แตกต่างกัน หรือสูงกว่าเนื้อหาที่จะสอนในระดับประถมหรือมัธยมศึกษา แต่ด้วยพื้นฐาน หลักการและความกว้างขวางของความรู้ในขอบเขตวิชานั้น ย่อมจะทำให้ผู้สอนที่มีวิชาเอกนั้น ๆ สอนได้ดี เพียงแต่ทำความเข้าใจกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาวิชาในหลักสูตร อีกไม่มากนักก็สามารถดำเนินเทคนิคใหม่ ๆ ที่เคยศึกษามาทำการถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ

2. จัดตามวิชาโท ในกรณีที่ไม่มีผู้สอนเพียงพอ การจัดผู้สอนที่ได้เรียนสาขาวิชาที่จะทำการสอนนั้นเป็นวิชาโทก็อาจทำได้ การจัดผู้สอนแบบนี้ใช้สำหรับเวลาที่มีผู้สอนขาดในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่ง แต่มีผู้สอนเกิน หรือมีผู้สอนที่มีควมสอนน้อยในอีกหมวดหนึ่ง ถ้าหากมีและเป็นผู้ที่เคยเรียนวิชาโทมา ก็อาจจะจัดให้ผู้สอนดังกล่าวเข้าสอนในรายวิชาที่ขาดผู้สอนนั้น ๆ โดยได้ให้เวลาได้เตรียมตัว ให้ศึกษาหลักสูตร คู่มือการสอน หรือค้นคว้าเพิ่มเติม ก็อาจจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้

3. จัดตามความถนัดและความสนใจ ผู้สอนบางคนที่เคยเรียนวิชาเอก หรือวิชาโท สาขาใดสาขาหนึ่งมา ได้ทำการสอนวิชาที่เคยเรียนมาเป็นวิชาเอก หรือวิชาโทนั้น ๆ เช่น ผู้สอนที่สอนวิชาภาษาไทยหรือสังคมศึกษามีความสนใจภาษาอังกฤษ ได้ทำการศึกษาค้นคว้ามา จนมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ

4. จัดผู้สอนเข้าสอนในรายวิชาที่มีประสบการณ์ ซึ่งผู้สอนอาจมีประสบการณ์หรือความชำนาญ เนื่องจากครอบครัวยุโรปประกอบอาชีพนั้นหรือมีความสนใจค้นคว้า ส่วนกรณีที่เหมาะสมก็อาจจัดให้สอนในวิชาชีพที่มีประสบการณ์หรือความชำนาญนั้น ๆ

5. จัดผู้สอนเข้าสอนตามความจำเป็นของสถานศึกษา ในบางที่มีผู้สอนเกินในหมวดวิชาหนึ่ง แต่มีผู้สอนขาดในหมวดวิชาหนึ่ง แต่ผู้สอนที่เกินไม่ได้เรียนเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท หรือไม่มีความถนัดในวิชาที่ขาดนั้น ถ้าเป็นผู้สอนเกินในหมวดวิชาชีพ แต่ผู้สอนขาดในหมวดวิชาพื้นฐานก็อาจจัดให้สอนได้ เพราะอย่างน้อยผู้สอนทุกคนก็เคยผ่านการเรียนวิชาพื้นฐานมาก่อน เพียงแต่ให้ศึกษาหลักสูตร คู่มือการสอน แบบเรียน แผนการสอน แผนการประเมินผลที่ได้จัดทำไว้ก็จะทำการสอนได้ แม้ในตอนต้นอาจจะไม่ได้ผลดีนักก็ตาม

นอกจากนี้ Cogan (1973, pp. 135-139) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนิสิตกับพฤติกรรมของผู้สอน พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างผู้สอนและนิสิตทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้น ถ้าผู้สอนและนิสิตมีความสัมพันธ์ต่อกันมาก ทำให้นิสิตมีโอกาพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้นด้วย และลักษณะความสัมพันธ์ของผู้สอนกับนิสิตจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต ถ้านิสิตมีความศรัทธาในผู้สอนช่วยให้นิสิตมีทัศนคติต่อการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 21) ได้สรุปปัจจัยในการสนับสนุนกระบวนการการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีโอกาสคิด ทำ สร้างสรรค์ โดยที่ผู้สอนช่วยจัดบรรยากาศเรียนรู้ จัดสื่อ และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์

สังคม ความพร้อมของร่างกายและจิตใจ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

3. สาระเรียนรู้มีความสมดุลเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และ ความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ผลการเรียนรู้และกระบวนการจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และมีความสุขในการเรียน

4. แหล่งเรียนรู้มีหลากหลายและเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ตามความถนัด ความสนใจ

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ต้องมีลักษณะเป็น กัลยาณมิตร

3. ด้านวิธีการสอน

การเลือกวิธีการสอนควรประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอนและควรนำไปสู่การพัฒนาความสามารถทางการคิดในระดับสูงและการเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ ซึ่งวิธีการสอนในระดับปริญญาตรีจะเน้น

3.1 วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture)

วิธีการสอนแบบบรรยายมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ (1) ผู้สอนและผู้เรียน (2) เนื้อหาสาระที่จะบรรยาย (3) การบรรยาย และ (4) ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการบรรยายตาม วัตถุประสงค์ และขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการสอน คือ (1) การเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย (2) การบรรยายเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนรับรู้ และ (3) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สรุปได้ว่า วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย คือ กระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระแล้วพูด บอก เล่า อธิบายเนื้อหาสาระ หรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

นอกจากนี้ผู้บรรยายหรืออาจารย์ผู้สอนต้องมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่สามารถบรรยาย เนื้อหาตามความอยากรู้อยากเรียนหรือความต้องการของผู้เรียน มีการนำเสนอข้อมูลได้อย่างชัดเจน และเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ และให้ความสนใจต่อผู้เรียน รวมทั้งการเอาใจใส่ต่อบรรยากาศของการเรียนการสอนด้วย

Schonell, Roe and Middleton (1962 อ้างอิงใน สุทธนุ ศรีไสย์, 2539, หน้า 46-47) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความไม่พอใจผู้บรรยายจากผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บรรยายบรรยายไม่ต่อเนื่องกัน การเสนอการบรรยายไม่เชื่อมต่อกันเป็นเรื่องราวไม่เป็นไปตามความคิดและลำดับขั้นตอนของเหตุผล การบรรยายยากแก่การติดตาม ผู้บรรยาย กระโดดข้ามเนื้อหาวิชามากไป

2. ผู้บรรยายให้รายละเอียดมากหรือน้อยเกินไป ไม่มีการเน้นจุดสำคัญๆ การบรรยายยากที่จะติดตาม ผู้บรรยายกล่าวในสิ่งที่เกินจำเป็น ธรรมดาและคาดหวังให้ผู้เรียนทำงานนอกเวลาด้วยตนเองมากเกินไป

3. ผู้บรรยายไม่มีความเหมาะสมที่จะสอนนิสิตผู้เรียนไม่มีความรู้เรื่องนั้นอย่างแท้จริง
 4. ผู้บรรยายรู้ทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตนเองไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดหรือแสดงออก
 5. ผู้บรรยายพูดจาไม่ดี เช่น พูดเบาเกินไป พูดเร็ว พูดกับกระดานดำ ฯลฯ ผู้เรียนไม่สามารถที่จะได้ยินแม้ว่าจะนั่งใกล้ผู้พูดแล้วก็ตาม

6. ผู้บรรยายพูดเรื่องที่ไม่น่าสนใจ ไม่กระตุ้นให้เกิดความคิดทั้งนี้เพราะผู้บรรยายอ่านจากหนังสือหรือสมุดจดให้ฟัง ทำให้ไม่น่าสนใจและไม่อยากฟัง

7. การเขียนและการวาดภาพบนกระดานดำของผู้บรรยายเล็กลง เต็มไปหมด ไม่เรียบร้อย ผู้ที่ยืนหรือนั่งอยู่ในบางส่วนของห้องเรียนไม่สามารถมองเห็นได้หรือมองเห็นไม่ชัด

3.2 วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration)

วิธีสอนโดยใช้การสาธิต คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สังเกต ซักถาม อภิปราย และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกต ซึ่งการสาธิตนี้ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ความเข้าใจ - การเรียนจะมีผลอย่างมากเมื่อผู้เรียนเข้าใจว่า เขาต้องการที่จะเรียนอะไร และเรียนไปทำไม
2. กิจกรรม - การเรียนเป็นกระบวนการของการปฏิบัติ ดังนั้นจึงต้องมีกิจกรรมที่จะต้องลงมือปฏิบัติที่ชัดเจนด้วย
3. การทำซ้ำ - การทำซ้ำบ่อย ๆ เป็นสิ่งสำคัญของการเรียนมาก
4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (จากผลของความรู้) เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนมีกำลังใจและปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ผู้สอนยังควรมีเทคนิคต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้การสาธิตให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. การเตรียมการ ผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวพอสมควร เพื่อให้การเรียนเป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่น โดยผู้สอนควรมีการซ้อมการสาธิตก่อนเพื่อจะได้เห็นปัญหาและเตรียมแก้ไข/ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป ควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่ ที่จะใช้สาธิตอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นควรจัดเตรียมแบบสังเกตการสาธิตและคำถามหรือประเด็นที่จะให้ผู้เรียนได้ร่วมคิดและอภิปรายพร้อมกัน

2. ก่อนการสาธิต ผู้สอนควรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สาธิตแก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสิ่งที่สาธิตได้ดี โดยอาจใช้วิธีบรรยายหรือเตรียมเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนให้ผู้เรียน หรือใช้สื่อ เช่น วีดิทัศน์หรือผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาเนื้อหาสาระที่จะสาธิตมาล่วงหน้า นอกจากนั้นควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต หรือจัดทำแบบสังเกตการสาธิตให้ผู้เรียนใช้ในการสังเกต และผู้สอนอาจใช้เทคนิคการมอบหมายให้ผู้เรียนรายบุคคลสังเกตเป็นพิเศษเฉพาะจุด เฉพาะประเด็น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนตั้งใจสังเกต และมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

3. การสาธิต ผู้สอนอาจใช้วิธีการบรรยายประกอบการสาธิต การสาธิตควรเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ใช้เวลาอย่างเหมาะสม ไม่เร็วเกินไป ขณะสาธิตอาจใช้แผนภูมิ กระดานคำหรือแผ่นใสประกอบ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม หรือซักถามผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน และในบางกรณีอาจให้ผู้เรียนบางคนมาช่วยในการสาธิตด้วย เทคนิคการสาธิตอีกเทคนิคหนึ่งคือ การใช้การสาธิตเทียบแทนการบรรยายประกอบการสาธิตและอาจมีการสาธิตซ้ำหากผู้เรียนยังไม่เกิดความเข้าใจชัดเจน นอกจากนั้นผู้สอนอาจให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายแสดงการสาธิตด้วยก็ได้ ในกรณีที่การสาธิตมีสิ่งที่เป็นอันตรายได้ ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนรู้และระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย และควรเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไว้ด้วย

4. การอภิปรายสรุปการเรียนรู้ หลังจากการสาธิตแล้ว ผู้สอนควรให้ผู้เรียนรายงานสิ่งที่ได้สังเกตเห็นแลกเปลี่ยนกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอนควรเตรียมคำถามไว้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดด้วย ผู้เรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดที่แต่ละคนได้รับจากการสาธิตของผู้สอน และร่วมกันสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

3.3 วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment)

วิธีสอนโดยใช้การทดลอง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการที่ผู้สอน/ ผู้เรียนกำหนดปัญหาและสมมติฐานในการทดลอง ผู้สอนให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียนลงมือทดลองปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลการทดลอง และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการทดลอง

วิธีสอนโดยใช้การทดลองมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ

1. เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนและการแปลความหมายผลการปฏิบัติที่ได้ดำเนินมาแล้ว
2. เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจผลการทดลองว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติแล้วหรือไม่

3. เพื่อตอบปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วจากการปฏิบัติ
4. เพื่อตอบปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่กับการปฏิบัติ

3.4 วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction)

วิธีการสอนโดยใช้การนิรนัย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กฎ หรือข้อสรุปในเรื่องที่เรียน แล้วจึงให้ตัวอย่างการใช้ทฤษฎี/ หลักการ/ กฎ หรือข้อสรุปนั้น หลาย ๆ ตัวอย่าง หรืออาจให้ผู้เรียนฝึกนำทฤษฎี/ หลักการ/ กฎหรือหลักการ/ กฎหรือข้อสรุป อย่างลึกซึ้งขึ้น หรือกล่าวสั้น ๆ ได้ว่าเป็นการสอนจากหลักการไปสู่ตัวอย่างย่อย ๆ

3.5 วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction)

วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย คือ กระบวนการสอนที่ผู้สอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการนำตัวอย่าง/ ข้อมูล/ ความคิด/ เหตุการณ์ / สถานการณ์/ ปรากฏการณ์ที่มีหลักการ/ แนวคิดที่ต้องการสอนให้แก่ผู้เรียน มาให้ผู้เรียนศึกษา วิเคราะห์ จนสามารถดึงหลักการ/ แนวคิดที่แฝงอยู่ออกมา เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ต่อไป กล่าวอย่างสั้น ๆ ได้ว่า เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3.6 วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip)

วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผน และเดินทางไปศึกษาเรียนรู้ ณ สถานที่อันเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องนั้น (ซึ่งอยู่นอกสถานที่ที่เรียนกันอยู่เป็นปกติ) โดยมีการศึกษาสิ่งต่าง ๆ ในสถานที่นั้นตามกระบวนการหรือวิธีการที่ได้วางแผนไว้และมีการอภิปรายสรุปการเรียนรู้จากข้อมูลที่ได้ศึกษามา

3.7 วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

การอภิปรายกลุ่มย่อยนี้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน ดังที่ Bligh (1971) ได้จำแนกหน้าที่ของกลุ่มตามปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บรรยายกับกลุ่มย่อย

การอภิปรายกลุ่มย่อยในขณะบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนความเข้าใจจากการบอกความรู้ให้ มีการทบทวนเพื่อสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจที่ได้รับมาจากการบรรยายให้ฟังแล้ว และให้กลุ่มเสนอข้อโต้แย้งและเสนอผลที่ได้รับมาจากการโต้แย้ง และเสนอแนวคิดหรือทัศนคติใหม่ ๆ

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บรรยายกับผู้เรียน

เกิดการแก้ปัญหารายบุคคลในขณะบรรยาย ฝึกให้ผู้เรียนได้หัดแก้ปัญหาต่าง ๆ และผู้เรียนได้แสดงทัศนะของตนเอง

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับกลุ่มย่อย

ให้เกิดการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ปัญหา มีการใช้การตัดสินใจซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประเมินผล สามารถประยุกต์หลักการต่าง ๆ มาใช้และการอภิปรายกลุ่มอย่างอิสระทำให้พบกับความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในการจัดกลุ่มย่อยในลักษณะนี้เป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดในการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งการอภิปรายกลุ่มย่อยจะได้รับผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมในการเตรียมการการล่วงหน้าเป็นอย่างดีและจะต้องมีผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้จะต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างคณาจารย์กับผู้เรียนอีกด้วย

3.8 วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization)

วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการให้ผู้เรียนแสดงละคร ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาและบทบาทละครที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง สามารถทำให้ผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจและจดจำเรื่องนั้นได้นาน

3.9 วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง แสดงออกตามความรู้สึกริเริ่มของตนและนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

3.10 วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case)

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบ

ประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

3.11 วิธีสอนโดยใช้เกม (Game)

วิธีสอนโดยใช้เกม คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาและข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นเกมของผู้เรียนนำมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เรียน

3.12 วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และ กติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

3.13 วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)

วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ คือ กระบวนการในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากศูนย์การเรียนรู้หรือมุมความรู้ ซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่าง ประสมกันเอาไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ปกติศูนย์การเรียนรู้จะมีหลายศูนย์ แต่ละศูนย์จะมีเนื้อหาสาระเปิดเสรีในตัวเอง ผู้เรียนจะหมุนเวียนกันเข้าศูนย์ต่าง ๆ จนครบทุกศูนย์ โดยมีศูนย์สำรองไว้สำหรับผู้เรียน ให้คำแนะนำ ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และประเมินผลการเรียนของผู้เรียน

3.14 วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction)

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากบทเรียนปกติ กล่าวก็คือ เป็นบทเรียนที่นำเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแตกเป็นหน่วยย่อย (Small Steps) เพื่อให้ง่ายแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ และนำเสนอแก่ผู้เรียนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนสามารถตอบสนองสิ่งที่เรียน และตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง ได้ทันที (Immediately Feedback) ว่าผิดหรือถูก ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้มากขึ้นตามความสามารถ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะบทเรียนจะมีแบบสอบก่อนการเรียน (Pre - Test) และแบบสอบหลังการเรียน (Post - Test) ไว้ให้พร้อม

4. ด้านสื่อทัศนูปกรณ์

การสื่อทัศนูปกรณ์จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนหรือผู้สอนทุกคน (สุทธนู ศรีไสย์, 2539, หน้า 94) ผู้สอนจึงต้องทราบแนวคิดเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ดังนี้

4.1 การเลือกใช้สื่อทัศนูปกรณ์

วิธีสอนจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ จุดมุ่งหมาย กิจกรรม การประเมินผลและการใช้สื่อประกอบการสอน ดังนั้นในการเลือกใช้สื่อจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนหรือผู้สอนทุกคนจะต้องมีแนวคิดหรือวิธีการหรือกระบวนการเลือกใช้ให้เหมาะสม มีข้อควรพิจารณาถึงการเลือกใช้สื่อเป็นไปดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ ความสามารถทางสติปัญญา ทักษะการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
2. จุดมุ่งหมายกับกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เช่น ต้องการให้กระทำอาจใช้กิจกรรมด้วยการทำแบบฝึกหัด ทำงานในห้องทดลอง ปฏิบัติงานภาคสนาม ถ้าต้องการให้สังเกตอาจใช้การสาธิตและการฟังเป็นส่วนหนึ่งของการบรรยาย
3. เลือกวิธีการเรียนการสอน คือ การเลือกที่จะใช้การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต การสัมมนา กรณีศึกษา การดูภาพยนตร์ และอื่น ๆ
4. เลือกสื่อวัสดุและอุปกรณ์ คือ การเลือกใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน เช่น การใช้การบรรยาย กิจกรรมของผู้เรียนก็คือการสังเกต สื่อที่ใช้คือเครื่องบันทึกเสียง การใช้การปฏิบัติจริง เป็นการลงมือปฏิบัติ สื่อที่ใช้อาจเป็น ของจริง โมเดล ตัวอย่าง และสภาพแวดล้อมทั่วไป

4.2 การเตรียมการใช้สื่อทัศนูปกรณ์

เมื่อตัดสินใจได้แล้วว่าต้องใช้สื่อใดประกอบการเรียนการสอน ในขั้นต่อไปนี้ก็เป็นการเตรียมสื่อทัศนูปกรณ์ ได้แก่

- เอกสารสิ่งพิมพ์ ควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ให้แนวคิด สรุปประเด็นสำคัญ ควรมีคำถามท้ายบทเรียน
- การใช้กระดานดำ ควรแบ่งสัดส่วนการใช้กระดานดำให้ดี เขียนให้เรียบร้อย กระดาษได้ใจความ ให้ความรู้ผู้เรียนลอกข้อความได้
- การใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เตรียมเครื่องฉายมีความคมชัด เตรียมแผ่นใสชนิดเขียน ชนิดถ่ายเอกสาร ปากการเขียนแผ่นใส
- การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Power point การเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จอ แสดงภาพ
- การทดลอง เตรียมอุปกรณ์สำหรับการทดลองให้ครบถ้วน เหมาะสมกับจำนวนคน

- สไลด์และฟิล์มสตริป เตรียมเครื่องฉายสไลด์ เครื่องคูลสไลด์ การเชื่อมโยงกับเครื่องเสียง

- เครื่องฉายภาพทึบแสง เตรียมเครื่องฉาย วัสดุที่ต้องการฉายให้เห็น
- ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เตรียมเนื้อหา เตรียมเทป เครื่องฉาย ห้อง ระบบเสียง
- วิทย์ ห้องปฏิบัติการ การส่งข้อมูลข่าวสาร การกระจายเสียง เป็นต้น

การเตรียมการใช้สื่อยังควรคำนึงถึง ความสะดวกสบาย ความพร้อม ราคาของสื่อ อุปกรณ์ การเลือกใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมเป็นอย่างดี

4.3 การประเมินผลสื่อทัศนูปกรณ์

ผู้สอนอาจทำการประเมินผลการใช้สื่ออุปกรณ์แต่ละชนิด ว่ามีความเหมาะสมกับ เนื้อหา ระบบการมองเห็น ระยะเวลา ความสนใจ ระบบไฟฟ้า ระบบเสียง ราคา ความปลอดภัย ตำแหน่งของอุปกรณ์ ความต้องการของผู้เรียน มาตรฐานในการได้ขึ้น มาตรฐานการมองเห็น เป็นต้น

5. ด้านการวัดและประเมินผล

การที่ผู้สอนผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญญา มีอาจสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ฉะนั้นการวัดและประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งขั้นตอนหนึ่ง เพราะจะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพได้หรือไม่ (สนิท จิมเล็ก, 2542, หน้า 401) ดังนั้นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมาใช้วัดคุณสมบัติ เมื่อผู้สอบได้รับการทดสอบดังกล่าวก็แสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาให้อยู่ในรูปที่สามารถสังเกตได้และวัดได้ เช่น พูด เขียน แสดงท่าทาง หรือใช้สัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ประเภทของแบบทดสอบ

แบบทดสอบมีรูปแบบที่แตกต่างกันในหลายลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ใช้จำแนก ดังที่ เสนอ ภิมจิตรพอง (2542, หน้า 85-86) ได้แบ่งประเภทไว้ดังนี้

1. ถ้าแบ่งตามลักษณะทางจิตวิทยาที่ใช้วัด แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้มี 2 ชนิด คือ

1.1.1 แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างกันโดยทั่วไป เมื่อต้องการใช้ก็สร้างขึ้นใช้แล้วเลิกกัน ถ้าจะนำไปใช้อีกก็ต้องดัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไข เพราะเป็นแบบทดสอบที่ยังไม่มีการวิเคราะห์หาคุณภาพ

277991

653-00711

๒๕๖๓

๒๖-๖

1.1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา โดยผ่านการหาคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดี และสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ นั้นสามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผล เพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานต้องมีคู่มือดำเนินการสอบและมาตรฐานในการแปลคะแนน

1.2 แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพทางสมองของคนว่า มีความรู้ ความสามารถมากน้อยเพียงใด และมีความสามารถทางด้านใดเป็นพิเศษ แบบทดสอบนี้มี 2 ชนิด คือ

1.2.1 แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน เป็นแบบทดสอบความถนัดที่วัดความสามารถในวิชาอะไร ซึ่งจะแสดงถึงความสามารถในการเรียนต่อแขนงวิชานั้น และสามารถเรียนไปได้มากน้อยเพียงใด

1.2.2 แบบทดสอบความถนัดพิเศษ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถพิเศษของบุคคลแบบทดสอบบุคคล – สังคมเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวและการปรับตัวเข้ากับสังคมของบุคคล

2. ถ้าแบ่งตามรูปแบบของการถามการตอบแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง (Essay Test) จะกำหนดคำถามให้ผู้ตอบจะเรียบเรียงคำตอบเองแบบทดสอบตอบ (Short Answer and Multiple Choice Test) แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ

- 1) แบบให้ตอบสั้น
- 2) แบบถูก - ผิด
- 3) แบบจับคู่
- 4) แบบเลือกตอบ

3. ถ้าแบ่งตามลักษณะการตอบ มี 3 ประเภท คือ แบบทดสอบปฏิบัติเป็นการทดสอบด้วยการให้ลงมือทำจริง ๆ แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไป ซึ่งใช้กระดาษและดินสอหรือปากกาเป็นอุปกรณ์ช่วยตอบแบบทดสอบปากเปล่าเป็นการทดสอบที่ให้ผู้ตอบพูดแทนเขียน

4. ถ้าแบ่งตามเวลาที่กำหนดให้ตอบแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบใช้ความเร็ว เป็นแบบทดสอบที่กำหนดเวลาให้จำกัด ต้องตอบภายในเวลานั้น แบบทดสอบให้เวลามาก เป็นแบบทดสอบไม่กำหนดเวลา ให้เวลาตอบอย่างเต็มที่ ผู้ตอบจะใช้เวลาตอบเท่าใดก็ได้

5. ถ้าแบ่งตามลักษณะเกณฑ์ที่ใช้วัดแบบทดสอบอิงเกณฑ์ เป็นการทดสอบหรือการสอบที่เกิดจากแนวความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งวัดจากความสามารถเป็นหลัก โดยการเปรียบเทียบคะแนนกับบุคคลอื่นจากข้อสอบฉบับเดียวกัน เพื่อการกระจายบุคคลทั้งสองกลุ่ม

ตามความสามารถ แบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นแบบทดสอบที่วัดความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ โดยยึดหลักการมุ่งส่งเสริมผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดประสบความสำเร็จในการเรียนให้ได้ พัฒนาขีดความสามารถสูงสุดของตน แม้ผู้เรียนจะมีลักษณะต่างกันซึ่งอาจจะใช้เวลาที่แตกต่างกัน

การประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนได้ทราบว่าตนเองนั้น มีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใด เครื่องมือและกระบวนการที่นำมาใช้ในการวัดและประเมิน ผลนั้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเห็นความสำคัญและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างละเอียด รอบคอบให้มีความพร้อมมากที่สุด ดังนั้นผลการประเมินจะถูกต้องมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดังได้กล่าวมาแล้ว

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวของผู้เรียนทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่งผลต่อผู้เรียนใน ทางบวกและทางลบ รวมทั้งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่ถูกต้องลักษณะ มีแสงสว่างพอเพียง สะอาด สงบ อากาศถ่ายเท มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดี ก็จะส่งผลทางบวกต่อ ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน ถ้าบรรยากาศ เต็มไปด้วยความสกปรกรกรุงรัง สกปรก สิ่งของที่ไม่เป็นระเบียบ จะส่งผลทางลบต่อผู้เรียนทำให้ บรรยากาศในการเรียนเต็มไปด้วยความเคร่งเครียด ผู้สอนก็จะรู้สึกท้อถอย ไม่เป็นผลดีต่อการเรียน การสอน

ดังนั้นการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี เป็นการสร้างความสนใจ ความตื่นตัวแก่ผู้เรียน ให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือให้ละเว้นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้สอน สามารถดำเนินการเรียนการสอนได้ราบรื่นและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ส่วน ความสำคัญต่อผู้เรียน คือ ทำให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีความสุขต่อการเรียน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและพึง ประสงค์ นั่นคือ ความมีระเบียบวินัย ซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นไปอย่าง ราบรื่น จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามศักยภาพของแต่ละคนได้อย่างเต็มที่ โดย ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาอยู่กับการอบรมสั่งสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียนที่แสดง ออกมาในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีหลายประการ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญใน กระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึกลึกซึ้งที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ อยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะเป็น ตัวการนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ใน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพ ช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลึกซึ้งกล่าวได้

3. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะ เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะ สัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อนแล้วสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

4. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญ ของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือมุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการแสดงออกทางกาย วาจาและ ใจตามแบบอย่างที่ดีสังคมยอมรับกล่าวคือ มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการ ประพฤติปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะหล่อหลอมพฤติกรรม หรือ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้นต้องใช้เวลา และอาศัยปัจจัย หลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถหล่อหลอมเกลาผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัย หนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มี บรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสิน ปัญหาด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่สะสม จนในที่สุดจะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพรูปแบบในการรับรู้ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของ ผู้เรียน

5. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียนเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้อย่างเหมาะสม ก็จะรู้จักสำรวมอยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ ของผู้เรียนอย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบและง่ายสำหรับผู้สอน

6. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแหล่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการ มุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้อย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

7. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะดวกสบาย สงบ ปราศจากสิ่งรบกวน จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่น เป็นมิตร ก็จะยิ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

8. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจนั่งอยู่ท่ามกลางผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางสภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัว และมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

9. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลียทางด้านสรีระของผู้เรียนเช่นการจัด โต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับร่างกายของผู้เรียนช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียน

คลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย (วิชิต เทพประสิทธิ์, 2550)

6. กิจกรรมนิติต

การจัดกิจกรรมเป็นการเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นกลไกของมหาวิทยาลัยในการเสริมสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น ความหมายของกิจกรรมผู้เรียน กิจกรรมผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยนิติตสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีการให้หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา (สิรินดา วรรณระวิภาต, 2541)

แนวคิดและรูปแบบการจัดกิจกรรมนิติต คือ

1. การจัดกิจกรรมจะต้องเป็นอิสระในการเลือกทำ ไม่ควรถูกบังคับ
 2. การจัดกิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมที่นิติตดำเนินการทุกขั้นตอน
 3. การจัดกิจกรรมจะต้องเป็นโยชน์ต่อนิติตโดยตรง
 4. การจัดกิจกรรมจะต้องถือว่ากระบวนการสำคัญกว่าผลที่ได้รับ
- ประเภทกิจกรรม สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. กิจกรรมสถานนิติต
2. กิจกรรมส่งเสริมศาสนาและพัฒนาจิตใจ
3. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
4. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
5. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
6. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและหัตถกรรม
7. กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัย
9. กิจกรรมนันทนาการ
10. กิจกรรมเทคโนโลยีการสื่อสารและการพิมพ์
11. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในหลักสูตร
12. กิจกรรมส่งเสริมดนตรีและศิลปการแสดง
13. กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่
14. กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

แนวทางในการจัดกิจกรรมของนิติต เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนิติต ในการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการ

บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจะเป็นการฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ความสำคัญของกิจกรรมนิสิต เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบการรวมกลุ่ม ฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรหาวิธีการที่จะสอนให้ผู้เรียนรู้จักกรอยู่ร่วมกัน ทำงานด้วยกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านจิตวิทยา มุ่งผลต่อความต้องการปลดปล่อยความเหงาและเดียวดาย การต้องการความรัก ต้องการฝึกฝนทักษะ ฯลฯ

2. ดึงเอาความสนใจ ความกระตือรือร้นของผู้เรียนให้ปรากฏออกมาโดยสามารถที่จะทำให้เห็นเป้าหมายของคนที่จะบรรลุผลได้

3. ผู้เรียนควรใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์และไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคม หรือประพฤติดีทางสังคม

4. สร้างมิตรภาพระหว่างผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้แน่นแฟ้นขึ้น

5. เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ โดยการพัฒนาตนเองต่อบุคลิกภาพและด้านจิตใจ ซึ่งมักมีอารมณ์อ่อนไหว พัฒนาตนเอง กลุ่ม และสังคมไปพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

7. การให้บริการวิชาการ

สถาบันการศึกษามีบทบาทหนึ่งที่สำคัญ คือ การให้บริการทางวิชาการซึ่งอาจจำแนกได้ 4 ประเภท (จรัส สุวรรณเวลา และคณะ, 2540, หน้า 272-274) ดังนี้ การให้บริการวิชาการเพื่อการให้ความรู้ฝึกอบรม บริการวิชาชีพ บริการเพื่อรับรองคุณภาพ และบริการห้องปฏิบัติการ

การบริการผู้เรียน คือ การช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการให้บริการโดยตรง คือ สำนักงานบริการและสวัสดิการ ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเป็นผู้บัญชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบการแนะแนวการศึกษาและอาชีพแก่ผู้เรียน ดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้เรียนและทุน ส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน โดยสำนักงานบริการและสวัสดิการ มีงานที่ต้องรับผิดชอบดังนี้

1. งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีหัวหน้างานเป็นผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่จัดหางานให้กับผู้เรียน บริการสนเทศและห้องสมุดอาชีพ ให้คำปรึกษาแนะแนวและพัฒนาการศึกษาและอาชีพ บริการทดสอบทางจิตวิทยาการศึกษาและอาชีพ สํารวจวิจัยและประเมินผลโครงการแนะแนวและจัดหางาน จัดทำทะเบียนและระเบียบประวัติผู้เรียน

2. งานสวัสดิการผู้เรียน มีหัวหน้างานเป็นผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในด้านบริการการติดต่อและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามระเบียบที่กำหนดไว้ รับผิดชอบการขอผ่อนผันการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารและประสานงานวิชาทหาร บริการด้านโภชนา-

การแก่ผู้เรียน ประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน บริการที่จอดรถ และประสานงานด้านการจราจร ให้บริการด้านประกันอุบัติเหตุ ตลอดจนการบริการด้านสุขภาพอนามัยของผู้เรียน

3. งานศิษย์เก่าสัมพันธ์ มีหัวหน้างานเป็นผู้รับผิดชอบทำหน้าที่จัดทำทะเบียนผู้เรียนที่ลาออกไปก่อนสำเร็จการศึกษา ทะเบียนทำเนียบบัณฑิตและผู้ได้รับอนุปริญญจากมหาวิทยาลัย สนับสนุน และจัดให้มีงานพบปะสังสรรค์รุ่นของศิษย์เก่า รวมทั้งจัดกิจกรรมของศิษย์เก่าที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

4. งานทุนการศึกษา มีหัวหน้างานเป็นผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่จัดหาและจัดสรรทุนการศึกษา ทำบัญชีการได้รับทุนของผู้เรียนและติดตามการใช้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการบริการต่าง ๆ ที่สถานศึกษาควรจัดให้มีขึ้น คือ

4.1 บริการห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นศูนย์รวมแห่งวิชาการที่ผู้สอนและผู้เรียนจะสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ ห้องสมุดที่มีควรจะมีหนังสือมาชนิด เหมาะกับวัยและความสนใจของผู้เรียน สภาพห้องควรสะอาดปลอดโปร่ง สะดวกสบายที่จะเข้ามาศึกษาค้นคว้าหรือนั่งทำงาน ห้องสมุดควรเปิดบริการทุกวัน (ยกเว้นวันหยุดราชการ) และควรเปิดก่อนและหลังเวลาเรียน 2-3 ชั่วโมง ความสำคัญของห้องสมุดเทียบได้กับเป็นหัวใจของสถานศึกษา ห้องสมุดจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพยายามจัดและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้มาก โดยใช้วิธีการต่อไปนี้

1. ผู้บริหารต้องจัดระบบบริหารและระบบบริการห้องสมุด ควรจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุด และ พัฒนาด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

2. ผู้บริหารต้องเน้นว่าในกระบวนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้สอนผู้รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญกับห้องสมุด ใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์มาก ๆ ไม่เพียงใช้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ แต่ต้องใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าตามรายวิชาใน หลักสูตรด้วย

3. ผู้บริหารควรให้เวลาเพื่อการนิเทศ ติดตามรับฟังปัญหาการใช้และการพัฒนาห้องสมุด เพราะความสนใจของผู้บริหารจะมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการพัฒนาห้องสมุด รวมทั้งให้ความสำคัญและร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบห้องสมุดเป็นประจำ

4. ผู้บริการควรจัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในห้องสมุด ตลอดจนเงินงบประมาณมาสนับสนุนการจัดห้องสมุดให้เต็มที่

บริการแนะแนว

การแนะแนว หมายถึง ขบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและรู้ถึงแนวทางที่จะใช้ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมให้มากที่สุด และช่วยให้สามารถเผชิญความจริงได้อย่างกล้าหาญ สามารถใช้ตัดสินใจเลือกและวางแผนชีวิตในอนาคตของตนได้อย่างฉลาดและถูกต้อง จุดหมายของการแนะแนว คือการป้องกันปัญหา แก้ไขพฤติกรรมทุกอย่างที่ผิดปกติและการพัฒนาให้ทุกคนไปสู่จุดหมายของชีวิตที่ต้องการ ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากบริการแนะแนว ได้แก่

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้อย่างถูกวิธี ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
2. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนไปตามความถนัดของตนเอง สามารถเลือกวิชาตามความรู้ความสามารถของตนเอง
3. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิด และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไปตามความพอใจ และความสามารถของตนเอง
4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพไปตามความถนัดของตนเองอันจะเป็นแนวทางไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในวิชาที่ตนเองเลือกเรียน
5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักคิดและปฏิบัติสิ่งใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเองสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง
6. ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น
7. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รู้จักคิดและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง รู้จักวางแผนชีวิตในอนาคตและดำเนินชีวิตไปตามที่ตนเองต้องการ
8. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว รู้จักและเข้าใจบุคคลอื่นได้ดี
9. ช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีเหตุผล รู้จักคุณค่าของตนเองและนำคุณค่าของตนเองไปใช้ประโยชน์
10. ช่วยให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

เป้าหมายที่สำคัญของการแนะแนว คือ มุ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างสงบสุขในสังคม โดยการเสริมสร้างหรือพัฒนาให้ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะประจำตัว 3 ประการ คือ (1) ความเข้าใจตนเองเหมาะสม (2) ความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระและสามารถพึ่งตนเองได้ และ (3) ความสามารถในการปรับตัว ซึ่งจะช่วยให้

ผู้เรียนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปลอดภัยจากความทุกข์ ความซับซ้อนใจทั้งหมดได้เป้าหมายที่สำคัญอีกแง่หนึ่งของการแนะแนวมีอยู่ 3 ประการ คือ (1) เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน (2) เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วกับผู้เรียน และ (3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ โดยบริการหลักที่งานแนะแนวจัดให้ผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1. บริการรวบรวมข้อมูลและศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นบริการที่ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนได้ถูกต้อง เพราะจะทำให้ได้ทราบปัญหา หรือข้อบกพร่องในตัวผู้เรียน เพื่อดำเนินการแก้ไขได้ถูกต้องและนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นองค์ประกอบในการจัดบริการอื่น ๆ ต่อไป งานบริการด้านนี้ได้แก่

- บันทึกประวัติผู้เรียนทุกคนไว้ในระเบียบสะสม
- บริการข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ทดสอบความถนัด ความสนใจของผู้เรียน
- สำรวจพฤติกรรมที่มีปัญหาของผู้เรียน

2. บริการให้คำปรึกษา เป็นบริการที่นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของงานแนะแนว โดยเฉพาะการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ และในสภาวะเศรษฐกิจและสังคมยุคปัจจุบัน งานบริการในด้านนี้ คือ

- ให้คำปรึกษาผู้เรียนที่มีปัญหาด้านส่วนตัว การเรียน และอาชีพ
- ศึกษาและหาทางช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- เสนอแนะแนวทางปฏิบัติตน เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ

3. บริการให้คำปรึกษาจะช่วยผ่อนคลายความเครียดในจิตใจของผู้เรียนและผู้ปกครองโดย ผู้สอนแนะแนวมีจรรยาบรรณที่จะ "รักษาความลับของผู้เรียน" ผู้สอนแนะแนวพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาในการเลือกวิชาเรียน การศึกษาต่อ การหางานทำ หรือปัญหาส่วนตัว

4. บริการสนเทศ เป็นบริการให้ความรู้แก่ผู้เรียนในหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้รู้จักตัดสินใจและวางแผนอนาคตอย่างฉลาด ได้แก่

- การจัดสอนให้ความรู้ต่าง ๆ ในคาบกิจกรรมแนะแนว
- การจัดป้ายนิเทศ
- การจัดทำเอกสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน
- การจัดอภิปราย บรรยาย ให้ความรู้ในด้านการศึกษาอาชีพ และการปรับตัวในสังคม
- การจัดวันอาชีพ
- การจัดสัปดาห์แนะแนวทางศึกษาต่อ

- การจัดฉายภาพยนตร์ วีดีโอ สไลด์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน
- จัดปฐมนิเทศ และปัจฉิม

ลักษณะหรือวิธีการแนะแนวอาจแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

1. การแนะแนวเป็นรายบุคคล หมายถึง กระบวนการหรือกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษานำมาใช้ เพื่อช่วยผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจโลก สามารถตัดสินใจเลือกแนวปฏิบัติ สามารถปรับตัวหรือแก้ปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมถูกต้อง
2. การแนะแนวเป็นหมู่ หมายถึง กระบวนการหรือกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้แนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษานำมาใช้เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนหลายคนที่มีปัญหาหรือมีความต้องการร่วมกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อช่วยให้แต่ละคนในกลุ่มเดียวกันได้ผ่อนคลายความกังวลใจที่ตนมีอยู่ เมื่อได้รับฟังหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนในกลุ่มได้มีโอกาสร่วมกันคิดแก้ปัญหาหรือค้นหาสาเหตุและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้น

8. องค์ประกอบของการเรียนรู้

องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. สิ่งเร้า (Stimulus) เป็นตัวการที่ทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาได้ตอบออกมาและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม สิ่งเร้าอาจเป็นเหตุการณ์หรือวัตถุ และอาจเกิดภายในหรือภายนอกร่างกายก็ได้
 2. แรงขับ (Drive) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แรงขับปฐมภูมิ (Primary Drive) เช่น ความหิว ความกระหาย การต้องการพักผ่อน เป็นต้น และแรงขับทุติยภูมิ (Secondary Drive) เป็นเรื่องของความต้องการทางด้านจิตใจและทางสังคม เช่น ความวิตกกังวล ความปลอดภัย เป็นต้น แรงขับทั้งสองประเภทเป็นผลให้เกิดปฏิกิริยาอันจะนำไปสู่การเรียนรู้
 3. การตอบสนอง (Response) เป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกมาเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานการณ์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่รอบตัวเรานั้นเอง
 4. แรงเสริม (Reinforcement) สิ่งที่มาเพิ่มกำลังให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เช่น รางวัล การด่าทอ การลงโทษ การชมเชย เงิน และของขวัญ เป็นต้น
- โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้สามารถจำแนกเป็นรายละเอียด ได้ดังนี้
1. องค์ประกอบย่อยด้านการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ดังนี้
 - 1.1 มีการจัดการเรียนรู้รายบุคคล
 - 1.2 มีการจัดการเรียนรู้ระดับทีมงาน
 - 1.3 มีการจัดการเรียนรู้ระดับกลุ่มงาน

- 1.4 มีการจัดการเรียนรู้ระดับองค์การ
- 1.5 มีการจัดการเรียนรู้ระหว่างองค์การ
2. องค์ประกอบย่อยรูปแบบการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ดังนี้
 - 2.1 มีการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนองค์การ
 - 2.2 มีการเรียนรู้ขนาดจากการคาดการณ์
 - 2.3 มีการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้
 - 2.4 มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
3. องค์ประกอบย่อยวินัยในการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ดังนี้
 - 3.1 มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการคิดเชิงระบบ
 - 3.2 บุคลากรมีการพัฒนาแบบแผนความคิด
 - 3.3 บุคลากรมีการเรียนรู้เป็นทีม
 - 3.4 มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
 - 3.5 บุคลากรได้รับการพัฒนาให้มีความรอบรู้ส่วนตน
 - 3.6 บุคลากรมีศักยภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลงานที่ต้องการได้จริง
 - 3.7 มีการปรับปรุงแบบวิธีการคิดและวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ
 - 3.8 บุคลากรมีความพร้อมรับข้อมูลใหม่ ๆ และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาวิธีการคิดสร้างสรรค์ของตน
 - 3.9 การสามารถปรับความคิดของตนให้เข้ากับความคิดของเพื่อนร่วมงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นสำคัญ
 - 3.10 การพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์การอันเป็นการรวมพลังให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป
 - 3.11 มีการชี้แจงประชาสัมพันธ์และเผยแพร่วิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง
 - 3.12 มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม
 - 3.13 มีการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนจัดลำดับความสำคัญอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบรายละเอียดได้
 - 3.14 มีการสนทนาโต้ตอบแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. องค์ประกอบย่อยโอกาสการเรียนรู้ สามารถแสวงหาวิธีที่จะเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์กร ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ อาจทำให้ต้องศึกษา ถึงข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งต้องทำความเข้าใจ และตระหนักถึงพื้นฐานความรู้เดิม ความคาดหวังต่อสิ่งที่เรียน รวมทั้งสถานะความเป็นอยู่ของผู้เรียน และวิธีการแสวงหาความรู้ คือความพยายามที่จะแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปเป็นแนวคิดและหลักการที่จะนำไปใช้กับชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน

9. ด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน

การที่นิสิตในมหาวิทยาลัยจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้โดยง่าย ด้วยการเตรียมความพร้อมในระหว่างการศึกษา ตามที่ วิโรจน์ ธิรกุล ได้ให้ข้อเสนอแนะ การเรียนในมหาวิทยาลัยให้สำเร็จ ดังนี้

1. การทำความรู้จักกับมหาวิทยาลัย สำรวจสถานที่ตั้ง แหล่งให้ความช่วยเหลือ แหล่งให้คำปรึกษา สันทนาการ กิจกรรมสังคม และทุนการศึกษา

2. ควรมีการวางแผนการเรียน ระยะสั้น ระยะยาว เป้าหมายที่ต้องการ การบริหารเวลา

3. การเตรียมพร้อม การอ่านหนังสือล่วงหน้าและทบทวน การเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ การซักถาม การส่งงานตามกำหนด การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การแสดงความเห็น การปรึกษาหารือกับผู้สอนที่ปรึกษา

4. การเข้าห้องสมุด ควรหมั่นเข้าห้องสมุดเสมอ โดยคิดว่าการเข้าห้องสมุดจะทำให้เราไม่ต้องเปลืองเงินซื้อหนังสือ การทำความเข้าใจกับแหล่งค้นคว้าข้อมูล ทำความคุ้นเคยกับห้องสมุด และระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ ควรอ่านหนังสือที่เป็นความรู้พื้นฐาน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จะช่วยให้มีสติมีความรู้กว้างขวางมากขึ้น

5. แหล่งค้นคว้าข้อมูลอื่น ค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม ไมโครฟิล์ม บริการแหล่งข้อมูลออนไลน์จากแหล่งความรู้สำคัญของโลก รวมทั้งบริการยืมคืนระหว่างห้องสมุด เพื่อให้ทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

6. การเข้าชั้นเรียน ควรเข้าชั้นเรียนทุกครั้งโดยเฉพาะชั่วโมงแรกของการเรียน เข้าเรียนตรงเวลา จดบันทึก ทำการบ้าน ไม่คุยขณะเรียน เลือกที่นั่งเรียนหน้าชั้น ไม่รบกวนการเรียนการสอน รู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ก้าวร้าวต่อผู้สอน

7. การเรียนเป็นทีม ควรดำเนินการ ทำความรู้จักสมาชิก ตั้งกฎกลุ่ม จัดแผนการทำงาน ประเมินผลการทำงาน แก้ไขสิ่งผิดพลาด

8. การใช้ตำราในการเรียน ควรหาหนังสือ ตำราที่ผู้สอนผู้สอนได้แนะนำ

9. เครื่องมือในการเรียน การใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โดยอาศัยการให้บริการจากมหาวิทยาลัย

10. การเรียนภาษาต่างประเทศ ต้องเรียนรู้ด้วยตนเองทุกวัน แบ่งเวลาให้อย่างน้อยวันละ 15 นาที เข้าเรียนพร้อมร่วมสนทนา เรียนด้วยความสบายใจ ฝึกทำข้อสอบ มีทัศนคติต่อการเรียนที่ดี

11. การฝึกการอ่านหนังสือ

ควรมีการอ่านเป็นลำดับขั้น คือ อ่านแบบผิวหน้า อ่านแบบเลือกบางส่วน อ่านแบบเจาะลึกเฉพาะที่ นอกจากนี้ยังควรอ่านตามหลักการ SQ3R คือ การอ่านสำรวจ (Surveying) ตั้งข้อสงสัย (Question) อ่าน (Reading) ทบทวน (Reciting) และตรวจสอบ (Revising)

นอกจากนี้ หากมีปัญหาในการอ่านหนังสือแล้ว ยังควรมีการแก้ปัญหาด้วยการ

- 1) อ่านในสิ่งที่ง่ายก่อน อ่านสิ่งเข้าใจยากทีหลัง
- 2) อ่านสิ่งที่ยากเร็ว ๆ แต่ให้กระจายทั่ว ๆ
- 3) เลือกอ่านบางส่วนที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ

10. การเตรียมตัวสอบ

การเตรียมตัวสอบมีผลต่อเนื่องมาตั้งแต่เมื่อเริ่มเรียน เมื่อถึงวันก่อนสอบควรมีการเข้าฟังบรรยายครั้งสุดท้ายของการเรียน ควรมีการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วย ไม่นอนดึก ผ่อนคลายความกังวล แต่ถ้าหากต้องการให้การสอบสามารถผ่านไปได้อย่างดีแล้ว ควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมตลอดระยะเวลาการเรียน แบ่งเวลาในการอ่านหนังสือก่อนสอบให้เพียงพอ สร้างสิ่งแวดล้อมในการอ่านหนังสือ อย่างไรก็ตามการเรียนเพื่อเรียน ควรมีการเรียนดังนี้

- 1) อ่านแล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
- 2) หาความรู้ใหม่อย่างน้อยวันละสิ่ง
- 3) ตรวจสอบข้อบกพร่องจากข้อผิดพลาด
- 4) ควรมีสมาคมบันทึกย่อจากการอ่าน
- 5) อ่านหนังสือหลายเล่มในแต่ละวิชา

11. การขาดการเตรียมการของผู้เรียน

การขาดการเตรียมการของผู้เรียนอาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีเวลาน้อย
2. เอกสารไม่น่าเชื่อถือ
3. ไม่สามารถเข้าใจในประเด็นที่ตนต้องการ
4. เกียจคร้าน
5. ไม่รู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสม

6. ความเจียบของผู้เรียน
7. ปัญหาด้านร่างกาย การฟัง การมอง พูด
8. สมาชิกในกลุ่มมีมากเกินไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในการวิจัยนี้ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของระดับอุดมศึกษา เพื่อนำมาประมวลเป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ดังเช่น ชูติมา สุวรรณทะ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาในหมวดวิทยาศาสตร์ทั่วไป ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหากระบวนวิชา ผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั่วไปปรับทราบบวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชา จากเอกสารและแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนทราบ โดยการแจกเอกสารของกระบวนวิชาก่อนทำการสอน วิธีการเลือกและจัดลำดับ เนื้อหา กระบวนวิชา จากการประชุมผู้สอนผู้ร่วมสอน รวมทั้งกำหนดเวลาเรียนในแต่ละเนื้อหา ในส่วนของปัญหาการเตรียมการสอน คือ ขาดบุคลากรช่วยจัดทำเอกสารการสอน ขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูล วิธีการสอนที่ผู้สอน คือ การใช้สื่อและอุปกรณ์ในการสอนที่ผลิตขึ้นเองในช่วงกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ เอกสารและแผ่นใส

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและผู้เรียน คือ พื้นฐานของผู้เรียนแตกต่างกันมาก ขาดบุคลากร ผู้มีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านในการให้คำปรึกษา ห้องเรียนมีสภาพไม่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอกับความต้องการ และปัญหาการใช้บริการห้องสมุด ห้องสื่อการสอน และห้องปฏิบัติการ ด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลจากผู้สอนร่วม โดยเน้นความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์กระบวนการความคิด ความรู้ ความจำ ส่วนรูปแบบการทดสอบ คือ ข้อสอบแบบอัตนัย ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคือ ไม่สามารถวัดผลได้อย่างสม่ำเสมอ ผู้สอนออกข้อสอบไม่ ตรงตามเนื้อหา กระบวนวิชาที่ทำการสอน และไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับสร้างเครื่องมือในการวัด และประเมินผล เป็นไปตามทิศทางเดียวกับ ชูติมาชนัน เตชะไตรศักดิ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้สอน ในสถาบันราชภัฏ พบว่า ด้านเนื้อหาที่สอนมากที่สุด คือ นิเวศวิทยา โดยจัดให้เป็นวิชาบังคับในระดับปริญญาตรี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก

และเน้นการปฏิบัติที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม วิธีการสอนและกิจกรรมจะเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ส่วนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ สถานการณ์จริงและตัวบุคคล การวัดและประเมินผลที่ใช้ คือ การสอบวัดผล ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และประเมินผล โดยใช้แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

ส่วนเรื่องปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และเนื้อหาวิชา ตามลำดับ ความต้องการในการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิธีการสอนและ กิจกรรม การวัดและประเมินผล สื่อการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชา ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า สิริชัยญา ปิยะมงคลกุล (2543) ได้ศึกษาสภาพความต้องการ และปัญหาของการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ในระดับ ปริญญาตรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่ที่มี คือ เครื่องฉาย ภาพข้ามศีรษะ โทรศัพท์ที่แสดงผลคอมพิวเตอร์หน้าชั้นเรียน เครื่องขยายเสียง และกระดาน ไวท์บอร์ด นอกจากนี้ควรจัดให้มีการจัดอบรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สอนผู้สอน มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย

ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มักพบปัญหาที่เกิดจากการขาดบุคลากร รวมทั้งสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ไม่พอเพียงต่อความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นจึงได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยเป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อเกิดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ดังเช่น สุพัตรา อุทากาญจน์ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวิธีเบนชมาร์กกับแผนกวิชาวิทยาศาสตร์การสอน สถาบันการศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง ได้เสนอแนวทางการปรับปรุงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนควรเป็นแบบเน้นการวิจัย และให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

ส่วนแนวทางด้านบุคลากรทางการศึกษาควรพัฒนาให้มีความสามารถในการวิจัยและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งจัดห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยให้แก่ผู้สอนและผู้เรียนให้เพียงพอ และมีการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนจากสถาบันภายนอกที่มีชื่อเสียง ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา อนุรักษ์ (2544) ได้วิจัยเรื่องการจัดการศึกษาของเทศบาลเมือง เชียงราย พบว่า เทศบาลเมืองเชียงรายได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามแผน นโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้จัดบรรยายและสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน โดยผู้บริหารได้กระตุ้นให้ผู้สอนแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและมีการวัดผล

ประเมินผลเป็นระยะ และปัญหาที่พบ คือ ขาดบุคลากร งบประมาณ และการกระจายอำนาจในการบริหาร ผู้สอนมีงานนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป รวมทั้งศึกษานิเทศก์มิได้ลงไปกำกับดูแลการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด ซึ่งการพัฒนาการเรียนการสอนจะเป็นแนวทางที่ชัดเจนแก่ผู้สอน ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน ในงานวิจัยของ นฤมาน นายะสุนทรกุล (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาเลขานุการของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาเลขานุการ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านวัดผลและประเมินผลโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้เรียนที่สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวม ด้านหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้เรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านหลักสูตร ผู้เรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้เรียน ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ผู้เรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00 มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้เรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาเลขานุการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษาเอกสารต่างประเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนให้มากที่สุด ซึ่งในงานวิจัยของ Edgar et al. (2006) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการควบคุมหลักสูตรระดับปริญญาตรี พบว่า หลักสูตรการสอนมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในวิชาชีพวิศวกรรมชีววิทยา และเป็นที่แน่ชัดว่าเป็นการยากที่จะใส่เนื้อหาวิชาจำนวนมากลงในหลักสูตรเดิม นักวิชาการหลายสาขาและบริษัทในอุตสาหกรรมการเรียนการสอนได้มีการอภิปรายในเรื่องวิธีการปรับปรุงและควบคุมหลักสูตร ปัญหาพื้นฐานในการ

เรียนรู้ การใช้กรณีศึกษา และการใช้สื่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การใช้กิจกรรมร่วมกับสื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และสามารถจดเนื้อหาได้ดีขึ้น จะเห็นได้จากงานวิจัยของ Evans and Gibbons (2006) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบริหารธุรกิจจำนวน 33 คน ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับเครื่องปัมลมรดกักรยาน โดยใช้แผนภาพสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของเครื่องปัมลมรดกักรยาน การอธิบายการปฏิบัติการ 12 ขั้นตอนเป็นสื่อการสอน ทำการสุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ผู้เรียนที่ใช้ระบบของการมีส่วนร่วมให้ผลดีกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ใช้ระบบการไม่มีส่วนร่วมในการทดสอบการแก้ปัญหาและใช้เวลาน้อยในการทำแบบทดสอบที่เกี่ยวกับความจำและการแก้ปัญหา ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ระบบการมีส่วนร่วมช่วยในการเรียนรู้เชิงลึกโดยการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนจะมีผลกระทบต่อผู้สอนและผู้เรียนโดยตรง ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น Lizzio, Wilson and Simons (2002) จึงได้ศึกษาเรื่องแนวคิดด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้และผลการศึกษาศึกษา ทฤษฎีและการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรักของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ความสามารถในการเรียนรู้ และผลการศึกษายืนยันได้ว่าการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนส่งผลโดยตรงต่อผลการศึกษาของนักศึกษา ถ้างานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไปหรือได้รับงานที่ไม่เหมาะสม จะส่งผลโดยตรงต่อผลงานของนักศึกษา นอกจากนี้ความรู้สึกรักที่ได้รับการสอนที่ดีและเอาใจใส่ มีผลต่อการเรียนรู้ที่ดีด้วยเช่นกัน ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เรียนอยู่ในขณะนั้น จะเป็นเครื่องชี้วัดที่ผลการศึกษา

ส่วนข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดังเช่น Hsu (2007) ที่ได้ศึกษาเรื่องข้อเสนอแนะด้านระบบการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL) พบว่าข้อเสนอแนะด้านระบบการเรียนการสอนสามารถใช้ได้จริงกับปัญหาและคำถามในด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถจำแนกปัญหาและจุดอ่อนของผู้เรียน รวมทั้งสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียนและสร้างพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้ สำหรับด้านผู้สอน Weade and Evertson (1988) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการใน

ชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพของผู้สอน การรับรู้ของผู้เรียน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน รูปแบบการ
สอน และการพัฒนาการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนมี
ประสิทธิภาพสูงกับชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพต่ำ ผลการศึกษาพบว่า
รูปแบบของชั้นเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการการเปลี่ยนแปลงการพลิตีซึ่งกันและกัน
โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการศึกษา และยังผลให้
กระบวนการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. นิสิตหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548 ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 620 คน ศึกษาทั้งประชากร ดังตารางที่ 4-1

ตาราง 4-1 แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ของภาควิชาบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาหลักสูตร (ต่อเนื่อง)	ปีการศึกษา 2548
	จำนวนนิสิต (คน)
สาขาวิชาการบัญชี	205
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์	239
สาขาวิชาการตลาด	176
รวมทั้งสิ้น	620

2. นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Depth Interview) จำนวน 9 คน เป็นนิสิตของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548 ที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

3. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ศึกษา กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 คน เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

4. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการหลักสูตร ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ ประธานสาขาวิชา ศึกษา กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับความคิดเห็น ซึ่งแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

- 1.1 คุณสมบัติทั่วไป
- 1.2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 การเตรียมความพร้อมของนิสิต
- 1.4 ข้อจำกัดในการเรียนของนิสิต
- 1.5 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน

2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง) โดยมีลักษณะเดิมประโยคให้สมบูรณ์โดยคณะผู้วิจัย

3. การสนทนากลุ่ม โดยมีการจัดสนทนากลุ่มร่วมกับนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนดำเนินการต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (ต่อเนื่อง) พ.ศ.2545 และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) พ.ศ.2545 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางของการกำหนดลักษณะและเนื้อหาของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.3 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง 2 ปี)

2. กำหนดลักษณะและเนื้อหาของแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ให้มีครอบคลุมเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่มีผลต่อการเรียนการสอน

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม เรื่อง “ปัญหาที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)” มี 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 ลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List) เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน และตำแหน่งงาน เป็นต้น

3.2 ลักษณะแบบสอบถามที่มีมาตรวัดแบบให้คะแนน (Rating Scale) 6 ระดับ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด กาให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต เพื่อให้ทราบความเหมาะสมของสภาพการจัดการเรียนการสอนของที่แท้จริงหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) โดยการสอบถามได้แบ่งคะแนนออกเป็นระดับ ดังนี้

มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนมาก	ให้	4	คะแนน
มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนน้อย	ให้	2	คะแนน
มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
ไม่สามารถประเมินได้	ให้	0	คะแนน

4. นำแบบสอบถามสำหรับสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อไปพัฒนาตามลำดับ

5. เมื่อตรวจสอบแล้วจึงหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หลังจากนั้นได้นำมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

6. นำไปทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยกับนิสิตซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบ่งเป็น นิสิตหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ 4 ปี) จำนวน 10 คน และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ภาคพิเศษ 4 ปี) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 10 คน และสาขาวิชาการตลาด จำนวน 10 คน และภายหลังการทดลองใช้เครื่องมือแล้ว คณะวิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient's alpha) ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 620 คน และรับแบบสอบถามกลับคืนแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์แต่ละฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 620 ชุด ไปทำการเก็บรวบรวม

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน ได้จำนวน 620 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 เป็นฉบับที่สมบูรณ์นำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้วไปวิเคราะห์ตามระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.17- 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.34- 4.16 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51- 3.33 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.68- 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0.85- 1.67 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอน

น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.84 หมายถึง ไม่สามารถประเมินได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์งานวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ได้ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ยประชากร และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้ได้ผลการศึกษาที่มีผล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของนิสิต

ส่วนที่ 4 การเตรียมความพร้อมของนิสิต

ส่วนที่ 5 อุปสรรคการศึกษาของนิสิต

ส่วนที่ 6 ความเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนในอนาคต

ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของอาจารย์และบุคลากร

ส่วนที่ 8 สรุปปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ส่วนที่ 9 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หลักสูตร

หลักสูตรนี้ประกอบไปด้วย

1. หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)

2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขา

การตลาด โดยศึกษาตามกลุ่มวิชา ศึกษาทั่วไป วิชาเอก โดยมีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ซึ่งนิสิตสามารถลงทะเบียนศึกษาได้ ไม่เกิน 15 หน่วยกิตต่อ หนึ่งภาคการศึกษา โดยนิสิตจะเรียนตามแผนการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดให้ ซึ่งก็จะทำให้นิสิตสามารถเรียนจบการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 2 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ข้อมูลนิสิต

ข้อมูลทั่วไปของนิสิตได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่กำลังศึกษา สถานภาพการทำงาน ตำแหน่งงาน เหตุผลการเข้าศึกษาต่อ ซึ่งได้วิเคราะห์ค่าร้อยละ ดังนี้

เพศและอายุ

ตาราง 4.1 เพศและอายุ

ช่วงอายุ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ต่ำกว่า 20 ปี	-	2	2
ร้อยละ	0%	0.4%	0.4%
20 ปี– 24 ปี	28	372	400
	6.2%	81.9%	88.1%
25 ปี – 29 ปี	7	30	37
	1.5%	6.6%	8.1%
30 ปี ขึ้นไป	2	13	15
	0.4%	2.9%	3.03%
รวม	37	417	454
	8.1%	91.9%	100%

จากตาราง 4.1 ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษาซึ่งแยกตาม เพศ อายุ สาขาที่ศึกษา สถานภาพการทำงาน สาเหตุการเข้าศึกษาต่อ ที่อยู่อาศัย ดังนี้

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือร้อยละ 91 และร้อยละ 8.1 ตามลำดับ และเป็นนิสิตที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 ปี ถึง 24 ปี ร้อยละ 88.1มากที่สุด รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 25 ปี ถึง 29 ปี ร้อยละ 8.1

ระดับการศึกษาของนิสิต

ระดับการศึกษาของนิสิตที่เข้ามาศึกษาได้แบ่งเป็นระดับการศึกษาระดับ ปวส. และ
อนุปริญญา ซึ่งแบ่งตามสาขาที่จบก่อนเข้ามาศึกษาได้แก่ ด้านบริหารธุรกิจ การจัดการ การบัญชี
การจัดการทรัพยากรมนุษย์และอื่นๆ โดยมีผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.2 ระดับการศึกษาของนิสิต

สาขา	ระดับการศึกษา		รวม
	ปวส.	อนุปริญญา	
บริหารธุรกิจ	304	30	334
	67.0%	6.6%	73.6%
การจัดการ	2	0	2
	0.4%	0.0%	0.4%
การบัญชี	55	2	57
	12.1%	0.4%	12.6%
การตลาด	33	5	38
	7.3%	1.1%	8.4%
การจัดการทรัพยากร มนุษย์	2	0	2
	0.4%	0.0%	0.4%
อื่นๆ	20	1	21
	4.4%	0.2%	4.6%
รวม	416	38	454
	91.6%	8.4%	100%

จากตารางที่ 4.2 นิสิตที่จะเข้ามาศึกษาต่อในระดับนี้จะต้องเป็นผู้ที่ได้จบการศึกษาใน
ระดับชั้น ปวส. หรือระดับอนุปริญญามาแล้ว และกลุ่มประชากรที่ศึกษานี้ได้มีผู้ที่จบการศึกษา
ในระดับชั้นปวส. มากที่สุด คือ ร้อยละ91.6 ส่วนผู้ที่จบระดับอนุปภูญามีเพียงร้อยละ 8.4 เท่านั้น
และผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อ่นั้นเป็นผู้จบการศึกษา สาขาบริหารธุรกิจร้อยละ 67.0 สาขาการบัญชี ร้อยละ
12.1 และสาขาการตลาด ร้อยละ 7.3 นอกจากนี้ยังมีผู้จบการศึกษาด้านอื่น ได้แก่ ด้านคอมพิวเตอร์
ด้านเลขานุการ และอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยเช่นกัน

สาขาที่กำลังศึกษา

นิสิตที่กำลังศึกษาแบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาบัญชี สาขาการจัดการ
ทรัพยากรมนุษย์ สาขาการตลาด มีผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.3 สาขาที่กำลังศึกษา

สาขา	ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ	ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ	รวม ร้อยละ
การบัญชี	83 18.3%	72 15.9%	155 34.1%
การตลาด	76 16.7%	69 15.2%	145 31.9%
การจัดการทรัพยากร มนุษย์	79 17.4%	75 16.5%	154 33.9%
รวม	238 52.4%	216 47.6%	454 100%

จากตาราง 4.3 แสดงจำนวนนิสิตที่กำลังศึกษา มีนิสิตชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 52.4 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 47.6 โดยเป็นนิสิตสาขาบัญชี ร้อยละ 34.1 สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ร้อยละ 33.9 สาขาการตลาดร้อยละ 31.9

สถานภาพการทำงานและตำแหน่ง

นิสิตที่กำลังศึกษาเป็นทั้งนิสิตที่ทำงานแล้วและยังไม่ได้ทำงาน โดยมีผลการวิเคราะห์
คำร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.4 สถานภาพการทำงาน ตำแหน่งงานและเขตที่ตั้งสถานที่ทำงาน

สถานภาพ ที่ตั้ง	ทำงาน					ไม่ได้ ทำงาน	รวม
	พนักงาน เอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	กิจการ ส่วนตัว	อื่นๆ		
กรุงเทพฯ	35	8	0	4	5	31	83
	7.7%	1.8%	0.0%	0.9%	1.1%	6.8%	18.3%
นนทบุรี	0	0	0	0	0	1	1
	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.2%	0.2%
สมุทรปราการ	5	5	0	1	1	3	13
	1.1%	0.7%	0.0%	0.2%	0.2%	0.7%	2.9%
ชลบุรี	77	36	0	22	21	86	242
	17.0%	7.9%	0.0%	4.8%	4.6%	18.9%	53.3%
ฉะเชิงเทรา	10	1	0	2	0	6	19
	2.2%	0.2%	0.0%	0.4%	0.0%	1.3%	4.2%
ระยอง	19	8	1	6	2	23	59
	4.2%	1.8%	0.2%	1.3%	0.4%	5.1%	13.0%
จันทบุรี	0	1	0	0	0	1	2
	0.00%	0.2%	0.0%	0.0%	0.0%	0.2%	0.4%
อื่นๆ	16	1	0	0	2	16	35
	3.5%	0.2%	0.0%	0.0%	0.4%	3.5%	7.7%
รวม	162	58	1	35	31	-	-
	35%	12.8%	0.2%	7.7%	6.8%		
รวม	287					167	454
	63.2%					36.8%	100%

จากตาราง 4.4 แสดงสถานภาพการทำงาน ตำแหน่งงานและเขตที่ตั้งสถานที่ทำงานนิสิตที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้ประกอบด้วยผู้ที่ทั้งทำงานแล้วร้อยละ 63.2 และผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานร้อยละ 36.8 สำหรับผู้ที่ทำงานแล้วมีสถานภาพเป็นพนักงานเอกชนมากที่สุดร้อยละ 35 รองลงมาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 12.8 และกิจการส่วนตัวร้อยละ 7

สำหรับนิสิตเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในจังหวัดชลบุรีมากที่สุดร้อยละ 53.3 รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 18.3 และจังหวัดระยองร้อยละ 13.0

เหตุผลการเข้าศึกษาต่อ

นิสิตมีเหตุผลการเข้าศึกษาต่อแยกตามตำแหน่งงาน มีผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.5 เหตุผลการเข้าศึกษาต่อของนิสิต

ตำแหน่งงาน	เหตุผลการเข้าศึกษาต่อ				รวม
	ต่อให้จบ ปริญญาตรี	หาความรู้ เพิ่มเติม	ปรับวุฒิเลื่อน ตำแหน่ง	อื่นๆ	
1.เจ้าของกิจการ	17 3.7%	9 2.0%	0 0.0%	0 0.0%	26 5.7%
2.ผู้บริหาร	0 0.0%	1 0.2%	0 0.0%	2 0.4%	3 0.7%
3.ผู้จัดการ	1 0.2%	0 0.0%	0 0.0%	1 0.2%	2 0.4%
4.หัวหน้างาน	4 0.9%	6 1.3%	6 1.3%	0 0.0%	16 3.5%
5.พนักงาน	127 28%	67 14.8%	16 3.5%	3 0.7%	213 49.6%
6.อื่นๆ	13 2.9%	10 2.2%	2 0.4%	1 0.2%	26 5.7%
7.ไม่ได้ทำงาน	126 27.8%	40 8.8%	2 0.4%	0 0.0%	168 37.0%
รวม	288 63.4%	133 29.3%	26 5.7%	7 1.5%	454 100%

จากตาราง 4.5 แสดงการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนิสิตโดยส่วนมากให้เหตุผลประกอบว่าต้องการศึกษาต่อให้จบปริญญาตรีมากที่สุดถึงร้อยละ 63.4 รองลงมาเป็นเหตุผลเพราะต้องการหาความรู้เพิ่มเติมร้อยละ 29.3 ต้องการใช้ปรับวุฒิเลื่อนตำแหน่งร้อยละ 5.7 นอกจากนี้ ในกลุ่มของพนักงานให้เหตุผลในการศึกษาต่อว่า ต้องการต่อให้จบปริญญาตรีร้อยละ 28 และต้องการหาความรู้เพิ่มเติมร้อยละ 14.8

ข้อมูลอาจารย์และบุคลากร

บุคลากรของภาควิชาบริหารธุรกิจแบ่งออกเป็นบุคลากรสายอาจารย์ผู้สอนจำนวน 23 คน และบุคลากรสายสนับสนุน เป็นจำนวน 9 คน

ระดับการศึกษา ปริญญาโทจำนวน 20 ปริญญาเอกจำนวน 3 คน

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 2 คน รองศาสตราจารย์ 1 คน

ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของนิสิต

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรประกอบไปด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 8 ด้าน คือ ด้านตารางเรียน ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมประกอบการสอน ด้านสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ อาคารสถานที่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบริการห้องสมุด ด้านบริการวิชาการโดยแจกแจงเป็นค่าเฉลี่ยประชากร และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.6 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	ตารางเรียน	3.40	0.85	มาก
2	ผู้สอน	3.52	0.82	มาก
3	วิธีการสอน	3.46	0.76	มาก
4	กิจกรรมประกอบการสอน	3.15	0.80	ปานกลาง
5	สื่อโสตทัศนูปกรณ์ อาคาร สถานที่	2.99	0.87	ปานกลาง
6	การวัดผลและประเมินผล	3.21	0.86	ปานกลาง
7	บริการห้องสมุด	3.40	0.66	มาก
8	บริการวิชาการและแนะแนว	2.88	0.92	ปานกลาง
รวม		3.22	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 4.6 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอน 8 ด้าน คือ ด้านตารางเรียน ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมประกอบการสอน ด้านสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ อาคารสถานที่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบริการห้องสมุด ด้านบริการ วิชาการ เห็นว่าด้านการจัดผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 3.52 ค่า σ 0.82) ด้านวิธีการสอน(ค่าเฉลี่ย 3.47 ค่า σ 0.76) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนในด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการจัดตารางเรียน กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล การบริการวิชาการนิสิตมีความเห็นว่ามี ความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อได้มีการสอบถามความความเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนด้านตารางเรียน การจัดผู้สอน วิธีการสอน ด้านกิจกรรมประกอบการสอน ด้านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ อาคารสถานที่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบริการห้องสมุด ด้านบริการวิชาการ ในรายละเอียดแต่ละ ด้านแล้ว ได้ผล ดังนี้

ด้านตารางเรียน

ในหลักสูตรฯ ได้มีการแบ่งการเรียนออกเป็น 3 เทอม คือ ภาคฤดูร้อนช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม ภาคต้น ช่วงเดือนมิถุนายนถึง เดือน กันยายน และภาคปลายช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีการจัดให้เรียนในวันเสาร์ และวันอาทิตย์เท่านั้น

สำหรับจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้นั้น นิสิตสามารถลงทะเบียน เรียนได้เทอมละไม่เกิน 15 หน่วยกิต หรือสามารถเรียนได้เทอมละ ประมาณ 4 ถึง 5 วิชาต่อเทอม ส่วนในภาคฤดูร้อนสามารถลงได้เรียนได้ ไม่เกิน 3 วิชา จึงทำให้มีการจัดตารางเรียนในวันเสาร์ และ อาทิตย์ เริ่มเวลา 8 นาฬิกา ไปจนถึงประมาณ 18 นาฬิกา และเรียนวันละ 2-3 วิชาต่อวัน (6 - 9 คาบต่อวัน) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.7 ความเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการจัดตารางเรียน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การจัดเวลาเรียน 8.00 – 18.00 น.	3.21	0.97	ปานกลาง
2	การจัดให้เรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์	3.64	0.53	มาก
3	การจัดให้ลงทะเบียนเรียน 4 – 5 วิชาต่อเทอม	3.50	0.87	มาก
4	การจัดให้เรียนวันละ 2 – 3 วิชาต่อวัน	3.25	1.04	ปานกลาง
รวม		3.40	0.85	มาก

จากตาราง 4.7 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการจัดตารางเรียน ในด้านการจัดเวลาเรียน จำนวนรายวิชาต่อเทอม จำนวนรายวิชาต่อวัน ซึ่งได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. เวลาเรียน เริ่มเวลา 8.00 น. ถึง 18.00 น.

นิสิตให้ความเห็นว่า การเริ่มเวลาเรียน 8.00 น. นั้นมีความเหมาะสม สามารถทำให้เรียนได้หลายวิชาต่อวัน แต่ก็มีข้อเสียคือ การเรียนในวิชาแรกที่เริ่ม 8.00 น. นั้น ส่งผลต่อผู้ที่ต้องเดินทางมาจากที่พักเพื่อมาเรียนเป็นระยะทางที่ไกลๆ นั้น เข้าเรียนไม่ค่อยทันบางครั้ง ได้แก่ผู้ที่ต้องเดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ระยอง เป็นต้น ส่วนผู้ที่มิที่พักอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยไม่มีผลกระทบมากนักและเห็นว่าเวลาเริ่มเรียนดังกล่าวมีความเหมาะสม ได้แก่ผู้ที่มิที่พักในเขตอำเภอเมือง อำเภอศรีราชา และผู้ที่มิหอพักใกล้บริเวณมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถเข้าเรียนได้ทันเวลา นิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้มีการเรียนในเวลา 8.00 ถึง 18.00 น มีความเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.21 ค่า σ 0.97)

2. วันเรียน วันเสาร์ และวันอาทิตย์

จากการศึกษาพบว่า การจัดให้นิสิตเรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์ นั้น นิสิตเห็นว่ามี ความเหมาะสม โดยเฉพาะนิสิตที่ต้องทำงานประจำ ไปพร้อมๆ กับการศึกษาต่อ ทำให้มีเวลาทำงานในวันธรรมดา และสามารถมาเรียนในวันหยุดประจำสัปดาห์ได้ และยังเป็นวันเรียนที่แน่นอน วันเรียนดังกล่าวจึงเอื้ออำนวยให้ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญา และระดับ ระดับ ปวส. สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้ง่ายขึ้น นิสิตมีความเห็นว่าการเรียนในวันเสาร์ อาทิตย์มีความเหมาะสมมาก(ค่าเฉลี่ย 3.64 ค่า σ 0.53)

3. จำนวนวิชาเรียนวันละ 4 ถึง 5 วิชา ต่อเทอม

นิสิตได้ให้ความเห็นว่า การจัดตารางเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้เทอมละไม่เกิน 15 หน่วยกิต หรือเทอมละประมาณ 5 วิชานั้น สามารถทำให้เรียนจบได้ภายในระยะเวลา 2 ปี เป็นระยะเวลาที่ไม่ยาวนานเกินไป อย่างไรก็ตาม นิสิตในกลุ่มที่ทำงานให้ความเห็นว่า การลงทะเบียนเรียน 5 วิชานั้น มีข้อจำกัด คือ ผู้ที่ทำงานว่ามีเวลาทบทวนวิชาเรียนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากในวันอื่นๆ ก็ทำงานเต็มวัน ประกอบกับมีความเหนื่อยล้าจากการทำงานด้วย แต่ถ้านิสิตจะลงทะเบียนเรียน น้อยกว่า 5 วิชา ก็จะทำให้จบการศึกษาช้ากว่า 2 ปี นิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้มีการเรียน 4 ถึง 5 วิชาต่อเทอมมีความเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 3.5 ค่า σ 0.87)

4. จำนวนวิชาเรียนวันละ 2 ถึง 3 วิชา ต่อวัน

เนื่องจากตามแผนการเรียนนิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้เทอมละไม่เกิน 15 หน่วยกิต นิสิตส่วนใหญ่จึงลงทะเบียนเรียนได้ประมาณ 5 วิชาต่อ เทอม และในแต่ละวิชามีคาบเรียน 3 คาบเรียนต่อครั้ง และด้วยนิสิตมีวันเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์ เป็นจำนวนสองวันจึงทำให้สามารถจัด

รายวิชาให้เรียนได้วันละ 2 ถึง 3 วิชา ต่อวัน วันละ 6 ถึง 9 คาบเรียน ต่อวัน เช่น เรียนวันเสาร์ 3 รายวิชา เป็นจำนวนประมาณ 9 คาบ และในวันอาทิตย์ 2 รายวิชา เป็นจำนวน 6 คาบเรียน นิสิตมีความเห็นว่าการเรียนหลายวิชาต่อวันนั้นในแง่ดีคือทำให้เรียนได้ทอมนหลายวิชาและเรียนจบได้เร็ว แต่ก็ทำให้เป็นการเรียนที่อัดแน่น มีชั่วโมงการเรียนที่ยาวนาน นิสิตจะรับรู้ได้ดีในวิชาแรกๆ ส่วนในวิชาที่ 2 และ 3 เริ่มรู้สึกล้าจากเรียนและสมาธิในการเรียนน้อยลง การจัดให้มีการเรียนวันละ 2 ถึง 3 วิชา มีความเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25 ค่า σ 1.04)

อย่างไรก็ตาม นิสิตมีความเห็นว่าการจัดตารางเรียนว่า การจัดให้เรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ยประชากร 3.64 ค่า σ 0.53) รองลงมาเป็นการจัดให้ลงทะเบียนเรียน 4-5 วิชาต่อทอม (ค่าเฉลี่ยประชากร 3.50 ค่า σ 0.87)

ด้านผู้สอน

การจัดผู้สอนสำหรับหลักสูตรฯ นั้นประกอบไปด้วยผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ และผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษซึ่งเชิญผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งได้มีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดผู้สอน สัดส่วนผู้สอน ความสามารถในการถ่ายทอด วุฒิการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยประชากร และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ดังนี้

ตาราง 4.8 ความเห็นของนิสิตด้านการจัดผู้สอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การจัดผู้สอนประจำวิชา	4.11	0.78	มาก
2	ผู้สอนหลายคนต่อวิชา	2.26	0.90	น้อย
3	ผู้สอน 1 คน ต่อนิสิต 50 คน	3.30	0.83	ปานกลาง
4	ผู้สอนหลายคนต่อนิสิต 50 คน	2.75	0.73	ปานกลาง
5	ความสามารถในการถ่ายทอด	3.85	0.70	มาก
6	วุฒิการศึกษาของผู้สอน	3.91	0.67	มาก
7	ประสบการณ์ผู้สอน	3.99	0.71	มาก
8	การเปิดโอกาสให้ซักถาม	3.91	0.73	มาก
รวม		3.51	0.76	มาก

จากตาราง 4.8 แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการจัดผู้สอน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. การจัดผู้สอนประจำวิชา

สำหรับการจัดผู้สอนในแต่ละรายวิชานั้น แบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ แบบที่หนึ่ง การจัดผู้สอน 1 คน ต่อ 1 วิชา แบบที่สอง ผู้สอนร่วม(มีอาจารย์ประจำวิชาเป็นผู้สอนมากกว่า 1 คน) และแบบที่สามผู้สอนเป็นคณะ(อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา 1 คน และเชิญอาจารย์พิเศษ หรือวิทยากรบรรยายในแต่ละหัวข้อ)

นิสิตให้ความเห็นว่า การจัดผู้สอนแบบ 1 คนต่อ 1 วิชา นั้นมีความเหมาะสมมาก(ค่าเฉลี่ย 4.11 ค่า σ 0.78) และเหมาะสมกว่าการจัดผู้สอนแบบอื่นๆ เพราะนิสิตเห็นว่าเป็นเอกภาพมากกว่า ส่วนการจัดผู้สอนแบบสอนร่วมนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.26 ค่า σ 0.90)

2. การจัดผู้สอนแบบหลายคน (Team Teaching) ต่อวิชา

ในบางรายวิชาจะมีการจัดผู้สอนมากกว่า 1 คน โดยผู้สอนจะบรรยายตามหัวข้อที่กำหนด บางครั้งแบ่งเป็นครั้งแรกผู้สอนคนหนึ่ง และครั้งหลังผู้สอนอีกคนหนึ่ง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่ต่อเนื่องในการเรียน ไม่เป็นเอกภาพ ในรายวิชาพื้นฐานก็ควรให้มีผู้สอน 1 คน ต่อวิชา ดังนั้นนิสิตมีความเห็นว่าการจัดผู้สอนแบบหลายคนต่อวิชามีความเหมาะสมน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.26 ค่า σ 0.90)

3. สัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิต กรณีผู้สอน 1 คน

การจัดผู้สอนของหลักสูตรฯ ได้จัดให้ผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียน 50 คน ต่อการสอนครั้งหนึ่ง นิสิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30 ค่า σ 0.83) และเห็นว่านิสิตมีจำนวนมากทำให้มีการดูแลจากผู้สอนได้ไม่ทั่วถึง

4. สัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิต ในรายวิชาที่ผู้สอนหลายคน (Team Teaching)

ในรายวิชาที่มีการจัดผู้สอนหลายคนต่อวิชานั้น เมื่อพิจารณาในประเด็นของสัดส่วนผู้สอนต่อนิสิตแล้ว ปรากฏว่าไม่แตกต่างไปจากการสอนแบบผู้สอนเพียงคนเดียวเนื่องจากว่าผู้สอนจะผลัดกันมาเข้าสอนไม่ได้เข้าคราวละหลายคนดังนั้นผู้สอนก็ยังต้องรับผิดชอบจำนวนผู้เรียนที่มากเช่นเดิม ดังนั้นนิสิตมีความเห็นว่าสัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิตในรายวิชาที่ผู้สอนหลายคนมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.75 ค่า σ 1.03)

5. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน

ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เป็นทักษะเฉพาะของบุคคลที่มีวิธีการต่างกัน ซึ่งนิสิตให้ความเห็นเกี่ยวกับทักษะการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนว่ามีความสามารถการถ่ายทอดความรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85 ค่า σ 0.70) โดยผู้สอนใช้ภาษา และตัวอย่างที่ทำให้เข้าใจได้

6. วุฒิการศึกษาของผู้สอน

การจัดผู้สอนของแต่ละหลักสูตรนั้น ได้มีคุณสมบัติว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และจัดให้สอนตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและในรายวิชาที่ตรงกับวุฒิการศึกษา และตามความถนัด ดังนั้น ผู้สอนส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่สอน และนิสิตให้ความเห็นว่าผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.97 ค่า σ 0.67)

7. ประสบการณ์ของผู้สอน

การจัดผู้สอนในแต่ละรายวิชานั้น ได้พิจารณาจากประสบการณ์สอน ประสบการณ์การทำงานประกอบด้วย ซึ่งก็จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงกับเนื้อหาวิชานั้นๆ ซึ่งนิสิตก็ให้ความเห็นว่าผู้สอนมีประสบการณ์การสอน และประสบการณ์การทำงานที่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.99 ค่า σ 0.71)

8. การเปิดโอกาสให้นิสิตซักถามในห้องเรียน

นิสิตมีความเห็นว่าผู้สอนได้มีการเปิดโอกาสให้ซักถามระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.91ค่า σ 0.73) โดยในการเรียนการสอนแต่ละวิชาผู้สอนได้มีการเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามทุกครั้ง และได้มีนิสิตซักถามข้อสงสัยเป็นบางคน แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีนิสิตถามเท่าใดนัก โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า บางครั้งไม่กล้าถาม เนื่องจาก อายุที่จะถามไม่กล้าแสดงออก กลัวเพื่อนร่วมชั้นเรียนไม่ชอบใจ ส่วนหนึ่งก็ไม่ถามเพราะว่าไม่ทราบว่าควรจะถามปัญหาข้อสงสัยเรื่องใด จะเกิดข้อสงสัยก็ต่อเมื่อเวลาทบทวนบทเรียน ทำแบบฝึกหัด นอกเวลาเรียน

ด้านวิธีการสอน

ในการเรียนการสอนของหลักสูตรนั้น ได้มีวิธีการหลายด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนได้มากที่สุด โดยจัดให้มีการจัดทำ ประมวลรายวิชาแสดงวัตถุประสงค์การเรียน แนะนำเอกสารประกอบการเรียน การให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารก่อนเรียน การเรียนโดยใช้การบรรยาย การสอนโดยผสมผสานระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ การสอนโดยให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์ได้ การสอนให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม การสอนโดยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ได้ การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากร และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.9 ความเห็นของนิสิตต่อการใช้วิธีการสอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	แจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดแต่ละรายวิชา	3.80	0.75	มาก
2	การใช้เอกสารประกอบการเรียน	3.57	0.78	มาก
3	ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน ล่วงหน้า	3.30	0.87	ปานกลาง
4	การบรรยายในชั้นเรียน	3.60	0.76	มาก
5	การสอนภาคทฤษฎี	3.59	0.69	มาก
6	การสอนภาคปฏิบัติ	3.22	0.86	ปานกลาง
7	ผู้เรียนเลือกศึกษาหัวข้อที่สนใจ	3.22	0.89	ปานกลาง
8	การสอนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.06	0.93	ปานกลาง
9	การสอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์	3.52	0.78	มาก
10	กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม	3.61	0.79	มาก
11	สอนให้ผู้เรียนนำทฤษฎีไปปฏิบัติ	3.62	0.78	มาก
รวม		3.46	0.81	มาก

จากตาราง 4.9 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการใช้วิธีการสอน 11 ด้าน คือ การจัดทำประมวลรายวิชาแสดงวัตถุประสงค์การเรียน แนะนำเอกสารประกอบการเรียน การให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารก่อนเรียน การเรียนโดยใช้การบรรยาย การสอนโดยผสมผสานระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ การสอนโดยให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์ได้ การสอนให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม การสอนโดยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ได้ การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงสามารถอธิบายผลการศึกษาดังนี้

1. การแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดของแต่ละรายวิชา

สำหรับการเรียนการสอนแต่ละรายวิชานั้นผู้สอนได้มีการแจกประมวลรายวิชาเพื่อทำความเข้าใจกับนิสิตทุกวิชาตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยได้มีการแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดหัวข้อการบรรยาย วิธีการสอน กิจกรรมประกอบการสอน การมอบหมายงานเกณฑ์การประเมินผลการศึกษา และนิสิตให้ความเห็นว่าการแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดวิชา มีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.8 ค่า σ 0.75)

2. การใช้เอกสารประกอบการเรียน

นิสิตมีความเห็นว่า ในแต่ละวิชามีเอกสารประกอบการเรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.57 ค่า σ 0.78) โดยจะมีเอกสารประกอบการเรียนแต่ละครั้ง ทั้งที่เป็นเอกสารประกอบการบรรยาย และหนังสือ

3. การให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้า

เอกสารประกอบการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นมี สองลักษณะ คือ ประการแรก เป็นหนังสือ ตำรา บทเรียนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้สอนใช้สำหรับการเรียนการสอนในวิชานั้นซึ่งเป็นหนังสือที่มีอยู่แล้วตามแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด ร้านหนังสือ อินเทอร์เน็ต ประการที่สอง ได้แก่ เอกสารประกอบการบรรยายที่ผู้สอนจัดให้ก่อนเข้าเรียนในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ นิสิตให้ความเห็นว่า การให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30 ค่า σ 0.87) ซึ่งในการให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้า นั้น ผู้สอนได้นำหนังสือ ตำรา ในวันแรกของการเรียนเสมอ แต่ส่วนเอกสารประกอบการบรรยาย บางครั้งจะได้รับล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์ บางครั้งจะได้รับต้นชั่วโมงก่อนเข้าเรียน

4. การใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียน

สำหรับวิธีการเรียนการสอนนั้นผู้สอนได้มีการใช้วิธีการบรรยายเป็นวิธีการสอนหลักซึ่ง นิสิตก็ให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60 ค่า σ 0.76)

5. การสอนภาคทฤษฎี

การสอนในภาคทฤษฎีในแต่ละหลักสูตรนั้น นิสิตมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59 ค่า σ 0.69) โดยได้มีการนำเสนอเนื้อหาวิชาที่เป็นส่วนทฤษฎีเพื่อเป็นหลักการพื้นฐานในแต่ละรายวิชา

6. การสอนภาคปฏิบัติ

การสอนภาคปฏิบัติในแต่ละหลักสูตรนั้น นิสิตเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 ค่า σ 0.86) ซึ่งส่วนมากในการเรียนแต่ละวิชานั้นมักจะใช้รูปแบบของการบรรยายเป็นหลัก ส่วนการปฏิบัตินั้นมีบ้างในบางรายวิชา

7. การสอนโดยให้ผู้เรียนเลือกศึกษาหัวข้อที่สนใจ

นิสิตมีความคิดเห็นว่าการสอนโดยให้ผู้เรียนเลือกศึกษาหัวข้อที่สนใจ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06 ค่า σ 0.93) โดยมีการให้นิสิตเลือกศึกษาหัวข้อการสอนในขอบเขตเนื้อหาของรายวิชา ซึ่งมีทั้งที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา แล้วให้ผู้เรียนเลือกศึกษาโดยไม่ซ้ำกัน และแบบที่ผู้สอนให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่จะศึกษด้วยตนเอง ตามขอบเขตเนื้อหาวิชา

8. การสอนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีการสอนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น เป็นวิธีการที่สอนตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำ สนับสนุนกลุ่มผู้เรียน นิสิตจึงได้ให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 ค่า σ 0.89) และเห็นว่าการเรียนส่วนมากจะมาจากผู้สอนเป็นหลัก ยังไม่เป็นระบบการเรียนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างสมบูรณ์นัก

9. การสอนโดยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์

นิสิตเห็นว่าการสอนโดยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์มีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52 ค่า σ 0.78) โดยให้ผู้เรียนได้มีความสามารถในการจำแนกประเด็น มีเหตุผลสรุปผลได้ โดยผ่านการทำแบบฝึกหัด ตัวอย่าง กรณีศึกษา สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงแล้วนำมาอภิปราย แสดงความเห็นระดับบุคคล และระดับกลุ่ม

10. การสอนโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม

ในการเรียนได้มีวิธีการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดริเริ่ม ให้มีการนำเสนอความคิดใหม่ๆ มีการแสดงความเห็น หรือให้ศึกษาค้นคว้า คิดโครงการต่างๆด้วยความคิดของตนเอง เช่น การคิดแผนธุรกิจ โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษา ซึ่งนิสิตเห็นว่าการสอนโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61 ค่า σ 0.79) ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดใหม่ๆ จากการเรียนได้

11. การสอนให้ผู้เรียนนำทฤษฎีไปปฏิบัติ

เมื่อได้มีการศึกษาทฤษฎีตามขอบเขตเนื้อหาแต่ละวิชาแล้วผู้สอนมักแนะแนวทางการประยุกต์ใช้กับการทำงานด้วยเสมอ ดังนั้นนิสิตจึงเห็นว่าการสอนให้ผู้เรียนนำทฤษฎีไปปฏิบัติมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.62 ค่า σ 0.78)

กิจกรรมประกอบการสอน

ในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนโดยได้ศึกษากิจกรรมประกอบการสอน 8 ด้าน โดยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากร และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.10 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดกิจกรรมประกอบการสอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การอภิปรายกลุ่ม	3.56	0.72	มาก
2	กรณีศึกษา	3.61	0.84	มาก
3	การค้นคว้านอกเวลาเรียน	3.43	0.87	มาก
4	การฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน	3.33	0.69	ปานกลาง
5	การค้นคว้ารายงาน	3.65	0.86	มาก
6	การบรรยายจากวิทยากรภายนอก	3.04	0.81	ปานกลาง
7	การศึกษาดูงานนอกสถานที่	2.11	0.78	น้อย
8	การศึกษาจากสถานการณ์จริง	2.38	0.82	น้อย
รวม		3.15	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 4.10 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนโดยมีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ การอภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา การค้นคว้านอกเวลาเรียน การฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน การค้นคว้ารายงาน การบรรยายจากวิทยากรภายนอก การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการศึกษาจากสถานการณ์จริง ซึ่งได้ผลการศึกษา ดังนี้

1.การจัดให้ผู้เรียนอภิปรายกลุ่ม

การใช้กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนด้วยวิธีการอภิปรายกลุ่มนิสิตได้ให้ความเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56 ค่า σ 0.72) โดยในหลายวิชามักมีการใช้การอภิปรายกลุ่มให้นิสิตได้ร่วมแลกเปลี่ยนความเห็นเป็นกลุ่ม

2. การจัดให้ผู้เรียนทำกรณีศึกษา

ในการเรียนการสอนได้มีการจัดให้มีการใช้กรณีศึกษาประกอบการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละรายวิชา และผู้สอนมักเลือกกรณีศึกษาให้นิสิตได้นำความรู้ที่เรียนไปวิเคราะห์ประกอบกับกรณีศึกษานั้นๆ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และนิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้ผู้เรียนได้ทำกรณีศึกษามีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61 ค่า σ 0.84)

3. การจัดให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน

นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนที่ผู้สอนได้สอน แนะนำ ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจตามขอบเขตของเนื้อหาแล้ว ยังได้มอบหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติมหลังจากการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักการค้นหาคำความรู้ด้วยตนเอง และมีความรู้เพิ่มมากขึ้น โดยผู้สอนได้

แนะนำให้ผู้เรียนได้หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุด จากอินเทอร์เน็ต วารสาร ข่าว เป็นต้น และผู้เรียนเองจะได้มีความรู้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ และมีความรู้ที่มากกว่าความรู้ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว และนิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43 ค่า σ 0.87)

4. การฝึกให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน

ในส่วนของการใช้วิธีให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียนนั้น นิสิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33 ค่า σ 0.69) โดยการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนมีไม่มากนักจะมีในรายวิชาที่มีหน่วยกิตสำหรับการปฏิบัติเท่านั้น

5. การจัดให้ผู้เรียนค้นคว้ารายงานด้วยตนเอง

นิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้ผู้เรียนค้นคว้ารายงานด้วยตนเองมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65 ค่า σ 0.86) โดยผู้สอนมักกำหนดการค้นคว้ารายงานด้วยตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ นิสิตได้มีทักษะการค้นหาข้อมูล

6. การจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

ในบางรายวิชาได้มีการจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้ นิสิตด้วยเช่นกัน โดยเชิญบรรยายในหัวข้อเรื่องที่ผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีความเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงและนำประสบการณ์จริงถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น สำหรับการจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกนั้น นิสิตมีความเห็นระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.04 ค่า σ 0.81)

7. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

สำหรับการจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้กับนิสิตมีความเห็นว่ามีเหมาะสมระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.11 ค่า σ 0.78) โดยมีการจัดให้นิสิตดูงานนอกสถานที่น้อยมาก และจัดในวันธรรมดา ซึ่งนิสิตส่วนที่ทำงานไม่สามารถไปได้ และมีเวลาดูงานน้อย

8. การจัดให้ผู้เรียนศึกษาจากสถานการณ์จริง

การจัดกิจกรรมประกอบการเรียน โดยโดยใช้สถานการณ์จริงมาเป็นตัวอย่างประกอบวิชาเรียนเป็นการนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงตามเนื้อหาวิชานั้นๆ แล้วนำเอาทฤษฎีหรือเนื้อหาจากการเรียนมาประยุกต์เพื่อวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ในสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาเพียงใด และให้นิสิตเกิดความเข้าใจได้มากขึ้น แต่การให้ผู้เรียนศึกษาในลักษณะนี้มีไม่มากนักในบางรายวิชาผู้สอนก็จะนำเอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมาเป็นตัวอย่างประกอบ แต่ในบางวิชาไม่มีอาจเนื่องด้วยข้อจำกัดของรายวิชานั้นๆ นิสิตเห็นว่าการศึกษาจากสถานการณ์จริงมีความเหมาะสมระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.38 ค่า σ 0.82)

ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

การจัดการด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ที่ให้บริการแก่ผู้เรียน โดยมีผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากร และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.11 ความเห็นของนิสิตต่อสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	เอกสารประกอบการสอนครบทุกวิชา	3.57	0.82	ปานกลาง
2	เนื้อหาเอกสารประกอบการสอนทันสมัย	3.63	0.75	มาก
3	เนื้อหาเอกสารประกอบการสอนชัดเจน	3.46	0.74	มาก
4	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	2.95	0.98	ปานกลาง
5	ความเหมาะสมของสื่อการสอน	3.07	0.96	ปานกลาง
6	การจัดบริการคอมพิวเตอร์	2.74	0.87	ปานกลาง
7	การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน	2.79	0.96	ปานกลาง
8	ความสะอาดของห้องเรียน	2.78	0.98	ปานกลาง
9	สภาพอากาศในห้องเรียน	2.80	0.88	ปานกลาง
10	บริการน้ำดื่มบริเวณอาคาร	2.60	0.87	ปานกลาง
11	บริการห้องสุขา	2.85	0.77	ปานกลาง
12	ที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร	2.58	0.86	ปานกลาง
13	สภาพแวดล้อมบริเวณอาคาร	3.12	0.91	ปานกลาง
รวม		2.99	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 4.11 แสดงความเห็นของนิสิตต่อสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ ที่ได้จัดบริการให้ผู้เรียน ซึ่งมีผลการศึกษา ดังนี้

1.มีเอกสารประกอบการสอนครบทุกรายวิชา

นิสิตมีความเห็นว่าเอกสารประกอบการสอนในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย3.57 ค่า σ 0.82) โดยผู้สอนมักมีเอกสารประกอบการสอนทุกรายวิชาทั้งอยู่ในแบบเป็นรูปเล่ม และเอกสารที่ให้ผู้เรียนในการเรียนแต่ละครั้ง

2. ความทันสมัยในเนื้อหาของเอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอนในแต่ละวิชามีเนื้อหาที่ทันสมัย และปรับให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ และนิสิตมีความเห็นว่าเอกสารประกอบการสอนมีเนื้อหาทันสมัย ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63 ค่า σ 0.75)

3. ความชัดเจนของเอกสารประกอบการสอน

เนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนโดยภาพรวมมีเนื้อหาที่ชัดเจนเนื่องจากมีรายละเอียดอธิบายได้เข้าใจ ดังนั้นนิสิตมีความเห็นว่าเอกสารประกอบการสอนมีเนื้อหาชัดเจนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46 ค่า σ 0.74)

4. ความพร้อมของอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์

นิสิตมีความเห็นว่าความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.95 ค่า σ 0.98) โดยในแต่ละห้องเรียนได้จัดให้มีอุปกรณ์เครื่องเสียง เทปเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ ขยายเสียง เป็นอุปกรณ์พื้นฐานซึ่งบ่อยครั้งมักมีปัญหา เครื่องขยายเสียงไม่ดัง ลำโพงเสียงแตก ส่วนเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์บางครั้งชำรุดไม่สามารถฉายภาพได้และได้รับการแก้ไขช้า และส่งผลให้เสียเวลา และเป็นอุปสรรคในการใช้สื่อการเรียนการสอนพอสมควร ส่วนอุปกรณ์ประเภท วีดิทัศน์ วีดิโอ โพรเจกเตอร์ จะมีบ้างเป็นบางห้องเท่านั้น และสำหรับห้องที่ไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าวต้องติดต่อขอใช้งานทุกครั้ง

5. ความเหมาะสมของการเลือกสื่อแต่ละรายวิชา

นิสิตมีความเห็นว่า การเลือกสื่อแต่ละรายวิชา มีความเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.07 ค่า σ 0.96) โดยผู้สอนใช้สื่อเครื่องฉายโปรเจกเตอร์มากที่สุด และมีการใช้ไวท์บอร์ดบ้างในรายวิชาที่คำนวณ ซึ่งการใช้เครื่องฉายโปรเจกเตอร์เพียงอย่างเดียวทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่สนใจในการเรียนเท่าที่ควร ส่วนการใช้สื่อพาวเวอร์พอยท์ ปริ้นเตอร์มีน้อยมาก

6. การจัดคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียน

ผู้เรียนจะได้มีโอกาสใช้คอมพิวเตอร์ในรายวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สำหรับค้นคว้าข้อมูล และสำหรับการเรียนระบบ E – Learning โดยใช้บริการจากห้องปฏิบัติการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ห้องปฏิบัติการสำนักคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาควิชาบริหารธุรกิจ โดยการใช้สำหรับการเรียนมีความพอเพียง แต่สำหรับการค้นคว้านอกเวลาเรียนมีคอมพิวเตอร์ให้บริการยังไม่พอเพียง โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการภาควิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งนิสิตให้ความเห็นว่า การจัดคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียนมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74 ค่า σ 0.87)

7.ความสะอาดของโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน

การจัด โต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียนนิสิตรู้สึกว่าการทำความสะอาดของห้องเรียนจะคับแคบเนื่องจากนิสิตมีจำนวน 50 – 60 คน ต่อห้อง จึงทำให้มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมน้อยมาก โดยทั่วไปนิสิตให้ความเห็นว่าความสะอาดของโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79 ค่า σ 0.96)

8. ความสะอาดของห้องเรียน

นิสิตมีความเห็นว่าห้องเรียนมีความสะอาดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.78 ค่า σ 0.98) โดยทั่วไปห้องเรียนมีความสะอาดแต่ก็มีฝุ่นละอองบ้างเป็นบางครั้ง และมักมีขยะจากที่นิสิตนำเข้ามาในห้องเรียนแล้วมิได้นำออกไปทิ้งนอกห้องเรียน

9. สภาพอากาศในห้องเรียน

ห้องเรียนที่นิสิตนั่งเรียนส่วนมากเป็นห้องพัดลมมิได้ติดเครื่องปรับอากาศ สภาพอากาศในห้องเรียนจึงมักร้อน อบอ้าว บางห้องอยู่ในมุมอับลม และห้องเรียนฝั่งตะวันตกมักจะมีแดดส่องถึงในเวลาบ่ายซึ่งเป็นการเพิ่มความร้อนในห้องเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนรู้สึกเสียสมาธิในการเรียน นิสิตจึงมีความเห็นว่าสภาพอากาศในห้องเรียนมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.8 ค่า σ 0.88)

10.การบริการน้ำดื่มบริเวณอาคาร

นิสิตให้ความเห็นว่าบริการน้ำดื่มบริเวณอาคารมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.6 ค่า σ 0.87) โดยมีตู้ น้ำดื่มทุกชั้นแต่ไม่มีแก้วกระดาษบริการ และนิสิตไม่แน่ใจในความสะอาดของน้ำดื่ม

11.บริการห้องสุขา

บริการห้องสุขามีความเพียงพอต่อนิสิต แต่มีผู้ใช้มากในวันเสาร์ อาทิตย์ ห้องน้ำมีกลิ่นไม่พึงประสงค์รุนแรง บ่อยครั้งน้ำไม่ไหลซึ่งสร้างความลำบากเป็นอย่างมาก นิสิตจึงมีความเห็นต่อการบริการห้องสุขาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85 ค่า σ 0.77)

12.ที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร

บริเวณอาคารได้มีบริการ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริเวณระเบียงทุกชั้นรวมทั้งบริเวณที่ว่างใต้อาคารเรียนชั้น 1 แต่บางครั้งไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่นั่งพักผ่อนเพื่อรับประทานอาหาร พักผ่อน หรือประชุมกลุ่มเพื่อค้นคว้ารายงาน นิสิตจึงให้ความเห็นว่าที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคารมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.58 ค่า σ 0.86)

13. สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปบริเวณอาคาร

สำหรับสภาพแวดล้อมบริเวณอาคารเรียนด้านหน้ามีรถจอดหนาแน่นในวันเสาร์และวันอาทิตย์ การจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับบริเวณนี้มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปบริเวณอาคารมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12 ค่า σ 0.91)

ด้านการวัดและการประเมินผล

การศึกษาด้านการวัดผลและการประเมินผลประกอบไปด้วยการศึกษาด้านเกณฑ์การประเมิน การใช้ข้อสอบ ระยะเวลาการสอบ และตารางสอบ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ย ประชากรและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.12 ความเห็นของนิสิตต่อการวัดและการประเมินผล

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การชี้แจงเกณฑ์การประเมิน	3.45	0.80	มาก
2	การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	3.50	0.82	มาก
3	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	3.32	0.82	ปานกลาง
4	การใช้ข้อสอบทั้งอัตนัยและปรนัย	3.43	0.84	มาก
5	ปริมาณข้อสอบกับเวลาสอบ	2.74	0.98	ปานกลาง
6	ตารางสอบมากกว่า 1 วิชาใน 1 วัน	2.68	0.83	ปานกลาง
7	การประเมินตามเกณฑ์	3.00	0.89	ปานกลาง
8	การประเมินผลตามสภาพกลุ่ม	3.42	0.92	มาก
9	การประเมินมีความยุติธรรม	3.38	0.85	มาก
รวม		3.21	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 4.12 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการวัดและการประเมินผลด้านเกณฑ์การประเมิน การใช้ข้อสอบ ระยะเวลาการสอบ และตารางสอบ มีผลการศึกษา ดังนี้

1.การชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ

ในแต่ละวิชาเรียนผู้สอนได้มีการชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลเสมอซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ทราบสัดส่วนการเก็บคะแนนในแต่ละกิจกรรม และนิสิตมีความเห็นว่าการชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบมีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.45 ค่า σ 0.80)

2. การสอบโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย

นิสิตมีความเห็นว่าการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยมีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.5 ค่า σ 0.82) โดยทั่วไปนิสิตเห็นว่าตนเองสามารถในการเขียน และคิดว่าตอบข้อสอบข้อเขียนได้ เป็นการให้นิสิตได้มีการคิดวิเคราะห์ แสดงความเห็น แต่จะมีความยากบ้างในรายวิชาที่เป็นการคำนวณ ส่วนนิสิตที่มีความสามารถในการเขียนน้อยมักจะเขียนตอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร

3. การสอบโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย

การสอบข้อสอบแบบปรนัยมีข้อดีคือ สามารถทำข้อสอบได้เสร็จเร็ว ได้ตอบทุกข้อ นิสิตที่มีความสามารถในการเขียนน้อยมักพอใจที่จะทำข้อสอบปรนัย แต่อาจทำคะแนนได้น้อย และนิสิตมีความเห็นว่าการใช้ข้อสอบแบบปรนัยมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32 ค่า σ 0.82)

4. การสอบโดยใช้ข้อสอบทั้งอัตนัยและปรนัย

การใช้ข้อสอบแบบทั้งปรนัยและอัตนัยทำให้นิสิตที่ทำคะแนนในข้อสอบปรนัยได้น้อยได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์ ได้มากขึ้นและช่วยให้นิสิตทำคะแนนได้มากขึ้น โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัยมีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.43 ค่า σ 0.84)

5. ปริมาณข้อสอบกับเวลาที่ใช้ในการสอบ

ในแต่ละวิชามักใช้เวลาในการสอบประมาณ 3 ชั่วโมง ในบางวิชาที่มีปริมาณข้อสอบที่พอเหมาะนิสิตมีเวลาคิดวิเคราะห์ ทบทวนได้ ไม่รีบร้อนทำข้อสอบ และส่งข้อสอบได้ ภายในเวลาที่กำหนด แต่การสอบบางรายวิชาข้อสอบมีปริมาณมากแต่ให้เวลาในการสอบน้อยโดยเฉพาะในรายวิชาที่เป็นวิชาคำนวณ และข้อสอบชนิดอัตนัย นิสิตมีความเห็นว่าการปริมาณข้อสอบกับเวลาที่ใช้ในการสอบมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74 ค่า σ 0.98)

6. การจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน

ตารางสอบของนิสิตช่วงกลางภาคนั้นจัดให้เพียง 2 วัน ทำให้บางครั้งนิสิตต้องสอบให้ครบทุกวิชา จึงทำให้นิสิตต้องมีการสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน ซึ่งนิสิตรู้สึกมีความอัดแน่นมาก และทำคะแนนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนการสอบปลายภาค มีระยะเวลาการสอบในวันเสาร์และวันอาทิตย์ 4 วัน นิสิตรู้สึกผ่อนคลายมากกว่า และน่าจะสอบวันละ 1 วิชาจะดีกว่า โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าการจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกันมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.68 ค่า σ 0.83)

7.การประเมินผลการเรียนโดยใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินผลมีเกณฑ์ค่อนข้างสูง มีความสามารถในการทำคะแนนตามเกณฑ์ได้น้อย และทำให้มีระดับผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร นิสิตจึงมีความเห็นว่าการประเมินผลการเรียนโดยใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนดมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00 ค่า σ 0.89)

8. การประเมินผลตามการเรียนตามสภาพของกลุ่ม

การประเมินผลตามสภาพกลุ่มจะช่วยทำให้นิสิตมีระดับผลการเรียนได้ดีกว่า นิสิตจึงมีความเห็นว่าการประเมินผลตามการเรียนตามสภาพของกลุ่มมีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.42 ค่า σ 0.92)

9.ความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลผู้สอนได้แจ้งเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมินได้ชัดเจน และประเมินตามความสามารถของผู้เรียน และเป็นธรรม มินิสิตมีความเห็นว่าการยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.38 ค่า σ 0.85)

การบริการห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าหลักของนิสิต โดยได้ศึกษาถึง กระบวนการให้บริการ เวลาการให้บริการซึ่งได้มีผลการวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ยประชากรและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.13 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการห้องสมุด

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	ขั้นตอนบริการสะดวก	3.58	0.60	มาก
2	หนังสือหลากหลาย	3.56	0.68	มาก
3	จำนวนหนังสือเพียงพอ	3.29	0.61	ปานกลาง
4	หนังสือทันสมัย	3.21	0.72	ปานกลาง
5	จำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้ง	3.30	0.56	ปานกลาง
6	จำนวนวันให้ยืมต่อครั้ง	3.34	0.78	มาก
7	เวลาให้บริการวันจันทร์ – วันศุกร์	3.74	0.64	มาก
8	เวลาให้บริการวันเสาร์ – วันอาทิตย์	3.19	0.65	ปานกลาง
รวม		3.40	0.66	มาก

จากตาราง 4.13 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการบริการห้องสมุดซึ่งได้ศึกษาถึงกระบวนการให้บริการด้านห้องสมุดแก่ผู้เรียน ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

1. ความสะดวกสบายของขั้นตอนการให้บริการ

การให้บริการบริการของสำนักหอสมุดมีขั้นตอนการให้บริการที่ยืดหยุ่น-คั่นที่ไม่ซับซ้อนด้วยการใช้ระบบบาร์โค้ดทั้งบัตรนิสิตและหนังสือจึงมีความรวดเร็ว และมีบริการสืบค้นข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ตที่เข้าถึงง่าย นิสิตมีความเห็นว่าความสะดวกสบายของขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58 ค่า σ 0.60)

2. ความหลากหลายของหนังสือในแต่ละรายวิชา

หนังสือในห้องสมุดมีหลากหลายครอบคลุมหลายสาขาวิชาที่ใช้ศึกษาและนอกเหนือจากที่ใช้ในการศึกษา รวมถึงหนังสือต่างๆ ที่นิสิตสามารถหาอ่านได้นอกเวลาเรียน นิสิตจึงมีความเห็นว่าความหลากหลายของหนังสือในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56 ค่า σ 0.68)

3. จำนวนหนังสือที่ใช้ค้นคว้าต่อจำนวนผู้เรียน

สำหรับจำนวนหนังสือที่ให้บริการนั้นแต่ละเรื่องนั้นไม่มากนัก 2- 5 เล่ม แต่นิสิตมีจำนวนมากทำให้นิสิตหลายคนไม่สามารถยืมได้ต้องรอ หรือใช้วิธีจองหนังสือ แต่โดยรวมแล้วหนังสือไม่เพียงพอต่อนิสิตถึงแม้ว่าจะให้มีการจำกัดจำนวนวัน จำนวนเล่มที่มีสิทธิยืมได้แล้วก็ตาม นิสิตจึงมีความเห็นว่าจำนวนหนังสือที่ใช้ค้นคว้าต่อจำนวนผู้เรียน มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29 ค่า σ 0.61)

4. ความทันสมัยของหนังสือ ที่ใช้ประกอบการเรียน

หนังสือที่ให้บริการในห้องสมุดเมื่อเทียบกับหนังสือที่มีขายอยู่ในร้านหนังสือแล้ว บางครั้งหนังสือในห้องสมุดก็ยังไม่เหมือนในท้องตลาด หรือมีน้อย นั้นนิสิตมีความเห็นว่าความทันสมัยของหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียน มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.21 ค่า σ 0.72)

5. จำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้ง

ในการยืมสื่อห้องสมุดแต่ละครั้งนิสิตมีสิทธิยืมสื่อห้องสมุดได้คนละไม่เกิน 5 รายการซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่ได้มากหรือน้อยเกินไปสำหรับนิสิตที่ไม่ค่อยชอบอ่านหนังสืออาจมีความพอเพียงแต่สำหรับนิสิตที่ชอบการศึกษาค้นคว้าคิดว่าจะให้มีรายการยืมมากกว่านี้เนื่องด้วยในการเรียนแต่ละวิชามักมีการใช้หนังสือมากกว่า 1 เล่ม จะยืมได้ในจำนวนจำกัด นิสิตมีความเห็นว่าจำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้ง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30 ค่า σ 0.56)

6.จำนวนวันที่ให้ยืมต่อครั้ง

นิสิตมีสิทธิยืมสื่อห้องสมุดได้ครั้งละหนึ่งสัปดาห์และสามารถยืมหนังสือต่อเนื่องจากครั้งแรกได้หนึ่งครั้ง นิสิตมีความเห็นว่าจำนวนวันที่ให้ยืมต่อครั้ง มีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.34 ค่า σ 0.78)

7.เวลาให้บริการวันจันทร์ถึงศุกร์

เวลาการให้บริการในวันจันทร์ – วันศุกร์ 8.30 – 22.00 น.มีความเหมาะสมดี ทำให้นิสิตอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงหรืออยู่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย และที่ทำงานสามารถมาค้นคว้าหลังเลิกงานได้ นิสิตจึงมีความเห็นว่าเวลาให้บริการวันจันทร์ถึงศุกร์ มีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74 ค่า σ 0.64)

8.เวลาให้บริการในวันเสาร์ อาทิตย์

เวลาการให้บริการของสำนักหอสมุดในวันเสาร์-อาทิตย์จะเริ่มที่ 8.30 น. – 18.00 น. ซึ่งจะปิดบริการเร็วกว่าวันธรรมดา แต่ในขณะที่นิสิตเองมักจะเลิกเรียนประมาณ 18.00 – 19.00 น. ทำให้มีเวลาเข้าห้องสมุดได้น้อย นิสิตมีความเห็นว่าเวลาให้บริการในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ย 3.19 ค่า σ 0.65)

การบริการวิชาการและกิจกรรมนิสิตของภาควิชาบริหารธุรกิจ

การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิตของภาควิชาบริหารธุรกิจประกอบไปด้วยการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาเจ้าหน้าที่ การลงทะเบียน การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม เวลาการให้บริการ มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.14 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการ

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษา	3.35	0.85	มาก
2	บริการให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่	2.79	0.92	ปานกลาง
3	ลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนได้สะดวก	2.96	0.96	ปานกลาง
4	บริการข่าวประชาสัมพันธ์	2.61	0.98	ปานกลาง
5	ใช้อาคารสถานที่จัดกิจกรรม	2.71	0.93	ปานกลาง
6	เวลาให้บริการวันจันทร์-วันศุกร์	2.90	0.93	ปานกลาง
รวม		2.88	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 4.14 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการ ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

1. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

นิสิตแต่ละกลุ่มจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มและอาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการพบปะนิสิตอยู่แล้วและได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนเสมอ นิสิตจึงมีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.35 ค่า σ 0.85)

2. การบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่

เมื่อนิสิตมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการลงทะเบียน เพิ่มถอน รายวิชาที่ศึกษา และอื่นๆ ก็ได้มีการสอบถามปรึกษาเจ้าหน้าที่บริการวิชาการที่คอยให้บริการด้วยดี แต่มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการไม่เพียงพอซึ่งนิสิตสามารถสอบถามปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ได้เพียง 1 คน ซึ่งบางครั้งเจ้าหน้าที่มีได้นั่งให้บริการประจำตลอดเวลา จึงไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร นิสิตจึงมีความเห็นว่าการบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79 ค่า σ 0.92)

3. การอำนวยความสะดวกด้านการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม – ถอน

การลงทะเบียนเรียนนิสิตจะต้องเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองอยู่แล้ว นิสิตจึงมีความเห็นว่าการอำนวยความสะดวกด้านการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม – ถอนมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96 ค่า σ 0.96)

4. การให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ

การบริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ นิสิตเห็นว่ายังไม่ค่อยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากนักโดยส่วนใหญ่มักจะเป็นการสื่อสารทางเดียวด้วยการติดประกาศที่บอร์ดทำให้รับรู้กันไม่ทั่วถึง ดังนั้นนิสิตมีความเห็นว่าการให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61 ค่า σ 0.98)

5. อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

การติดต่อประสานงานระหว่างนิสิตกับภาควิชาบริหารธุรกิจนิสิตมีความเห็นว่าการอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.71 ค่า σ 0.93)

6. การอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมนิสิตอันได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่ ไหว้ครู กีฬา งานเลี้ยงสังสรรค์ และอื่นๆ ซึ่งต้องใช้พื้นที่การจัดกิจกรรมกว้าง ใช้ห้องประชุมขนาดใหญ่ แต่มักประสบปัญหาพื้นที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนนิสิตมีจำนวนมาก และต้องขออนุญาตการใช้จากส่วนงานอื่นๆ อีกต่อหนึ่ง นิสิตจึงมีความเห็นว่าการอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90 ค่า σ 0.93)

ส่วนที่ 4 การเตรียมความพร้อมของนิสิต

การเตรียมความพร้อมของนิสิต

ตาราง 4.15 การเตรียมความพร้อมในการเรียนของนิสิต

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	ความถนัด	3.36	0.84	ปานกลาง
2	ความเข้าใจเนื้อหาก่อนเรียน	2.70	0.74	ปานกลาง
3	การเข้าเรียนตรงเวลา	3.33	0.91	ปานกลาง
4	การเข้าเรียนครบชั่วโมงที่กำหนด	3.71	0.72	มาก
5	ความตั้งใจฟัง	3.46	0.81	มาก
6	การซักถามผู้สอน	2.84	0.82	ปานกลาง
7	การทบทวนเนื้อหาทุกวิชา	2.81	0.81	ปานกลาง
8	ความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชา	3.02	0.82	ปานกลาง
9	การทำแบบฝึกหัดทุกวิชา	3.06	0.79	ปานกลาง
10	การค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนตาม ผู้สอนแนะนำ	3.24	0.84	ปานกลาง
11	การค้นคว้าเอกสารเพิ่มจากสำนักหอสมุด	3.24	0.84	ปานกลาง
12	การค้นคว้าเอกสารจากห้องสมุดคณะมนุษยฯ	2.31	0.71	น้อย
13	การค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก	3.20	0.81	ปานกลาง
14	การจัดเวลาค้นคว้าหนังสือ ตำรา	2.87	0.82	ปานกลาง
15	ความชอบอ่านหนังสือ	3.15	0.79	ปานกลาง
16	การจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ	3.02	0.81	ปานกลาง
17	การอ่านหนังสือก่อนสอบครบทุกวิชา	3.22	0.84	ปานกลาง
18	ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ ก่อนสอบ	3.16	0.78	ปานกลาง
19	ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ ขณะเรียน	3.32	0.91	ปานกลาง
รวม		3.11	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 4.15 แสดงการเตรียมความพร้อมในการเรียนของนิสิตมีผลการศึกษา ดังนี้

1. ความถนัดในสาขาที่ศึกษา

การเลือกเรียนในแต่ละสาขานั้นนิสิตได้ประเมินความสามารถ ความถนัดของตนเองอยู่แล้วจึงค่อยตัดสินใจเลือกเรียนสาขาที่ตนเองเห็นว่าจะมีความชอบ และสามารถเรียนได้โดยนิสิตที่มีความสามารถในการคำนวณมักเลือกเรียนสาขาการบัญชี นิสิตที่ชอบการใช้ความคิดสร้างสรรค์มักเลือกเรียนด้านการตลาด นิสิตจึงมีความเห็นว่าจะมีความถนัดในสาขาที่ศึกษาระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.36 ค่า σ 0.84)

2. ความเข้าใจเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาก่อนเข้าเรียน

ก่อนที่นิสิตจะเริ่มเรียนในแต่ละรายวิชานิสิตบางคนอาจมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่จะศึกษาอยู่บ้าง จากประสบการณ์การทำงาน หรือเคยได้เรียน หรืออ่านมาบ้างก่อน แต่สำหรับนิสิตกลุ่มที่มีได้เคยมีประสบการณ์จะมีความเข้าใจไม่มากนัก ดังนั้น โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าจะมีความเข้าใจเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาก่อนเข้าเรียนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81 ค่า σ 0.74)

3. การเข้าเรียนตรงเวลา

นิสิตมักจะเข้าเรียนช้าในช่วงการเรียน ภาคเช้าคือ เวลา 8.00 น. เนื่องจากนิสิตบางส่วนต้องเดินทางมาไกลเช่น จากกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมืองพัทยา อำเภอสัตหีบ จังหวัดระยอง และอื่นๆ โดยเฉพาะผู้ที่ต้องเดินทางมาด้วยรถโดยสารประจำทาง นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเข้าเรียนตรงเวลาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33 ค่า σ 0.91)

4. การเข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนด

ตามข้อกำหนดชั่วโมงการเข้าเรียนของนิสิตจะต้องไม่น้อยกว่า 80% ของชั่วโมงเรียนทั้งหมดหากเข้าเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ดังกล่าวนิสิตจะไม่มีสิทธิสอบปลายภาค ซึ่งนิสิตเองอาจมีการลาหยุดบ้างโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการขยับใบลาต่ออาจารย์ประจำวิชา แต่ก็ได้เข้าเรียนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนดความเห็นว่าจะระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71 ค่า σ 0.72)

5. ความตั้งใจฟังขณะอยู่ในห้องเรียน

ในขณะที่เรียนนิสิตประเมินตนเองว่ามีความตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนทุกวิชาเพราะเกรงว่าจะเข้าใจไม่ต่อเนื่องกัน และจะมีผลต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาอื่นๆ นิสิตจึงมีความเห็นว่าการตั้งใจฟังขณะอยู่ในห้องเรียนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46 ค่า σ 0.81)

6. การซักถามผู้สอน

ในขณะที่เรียนอยู่ในห้องเรียนนิสิตได้มีการซักถามอาจารย์ผู้สอนอยู่บ้างแต่จะมีผู้ถามจำนวนน้อย และนิสิตหลายคนไม่ค่อยมีการถามโดยให้เหตุผลว่า ไม่กล้าถาม ไม่มีคำถาม และไม่มี ความสงสัยในขณะที่เรียน นิสิตจึงมีความเห็นว่าการซักถามผู้สอนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.84 ค่า σ 0.82)

7. การทบทวนเนื้อหาวิชาทุกวิชา

หลังจากการเรียนในห้องเรียนนิสิตได้ทบทวนเนื้อหาวิชาเรียนในแต่ละครั้งไม่มากนัก มักจะทบทวนก่อนใกล้สอบมากกว่าทบทวนหลังการเรียนแต่ละครั้ง ดังนั้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าได้ทบทวนเนื้อหาวิชาทุกวิชาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81 ค่า σ 0.81)

8. ความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชา

การทำความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนนั้น หากเป็นในรายวิชาที่เป็นการบรรยายนิสิตประเมินตนเองว่าสามารถทำความเข้าใจได้ดี แต่หากเป็นในรายวิชาที่เกี่ยวกับการคำนวณ ด้านภาษาอังกฤษ กฎหมายจะสามารถทำความเข้าใจได้น้อยกว่า โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่ามี ความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.02 ค่า σ 0.82)

9.การทำแบบฝึกหัดทุกวิชา

การทำแบบฝึกหัดส่วนใหญ่จะเป็นรายวิชาที่เป็นคำนวณซึ่งนิสิตก็ได้พยายามทำแบบฝึกหัด อยู่เสมอ แต่ในเวลาสอบหากคำถามมีการประยุกต์ก็อาจทำข้อสอบไม่ได้ในบางข้อ นิสิตจึงมี ความเห็นว่ามีการทำแบบฝึกหัดทุกวิชาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06 ค่า σ 0.79)

10. การค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนตามที่ผู้สอนแนะนำ

อาจารย์ผู้สอนได้มีการแนะนำเอกสารประกอบการเรียนทุกครั้งในครั้งแรกของการเรียนแต่ละวิชา และได้แจ้งในประมวลรายวิชาแล้วซึ่งมีทั้งหนังสือ วารสาร เว็บไซต์ และนิสิตได้มีการ ค้นคว้าตามที่ผู้สอนแนะนำ โดยค้นคว้าที่สำนักหอสมุด ซึ่งบางครั้งหนังสือไม่เพียงพอแก่นิสิต แต่ โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่ามี การค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนตามที่ผู้สอนแนะนำระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.24 ค่า σ 0.84)

11. การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดกลาง

นอกจากเอกสารประกอบการเรียนแล้วนิสิตได้มีการค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดด้วย เช่นกันแต่บางครั้งหนังสือไม่เพียงพอแก่นิสิต และนิสิตมีเวลาค้นคว้าจากห้องสมุดน้อยเนื่องจาก เลิกเรียนค่อนข้างเย็น นิสิตหลายคนรีบเดินทางกลับที่พักของตน นิสิตจึงมีความเห็นว่ามี การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดกลางระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.24 ค่า σ 0.84)

12. การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดคณะ

การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น นิสิตใช้บริการน้อยเพราะเห็นว่าหนังสือเอกสารหนังสือไม่เพียงพอ และยืมหนังสือได้จำนวนน้อยกว่า นิสิตมีความเห็นว่าการค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดคณะระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.81 ค่า σ 0.71)

13.การค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก

นอกเหนือจากการค้นคว้าเอกสารจากสำนักหอสมุดแล้วยังได้มีการค้นคว้าจากแหล่งอื่นๆ ด้วย ซึ่งได้มีการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ร้านหนังสือ ห้องสมุดสถาบันอื่นๆ โดยนิสิตมีความเห็นว่าการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอกระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20 ค่า σ 0.81)

14. การจัดเวลาค้นคว้าหนังสือ ตำรา จากห้องสมุด

นิสิตจะมีเวลาค้นคว้าเอกสารจากห้องสมุดน้อย สำหรับในวันที่เรียน 3 วิชาจะต้องเลิกเรียนประมาณ 18.00 น. นิสิตส่วนใหญ่รีบเดินทางกลับบ้าน ส่วนในวันที่เรียน 2 วิชาจะมีเวลาหลัง 16.00 น. ส่วนในวันธรรมดานิสิตไม่สะดวกในการมาค้นคว้ามักเนื่องจากบางกลุ่มทำงาน นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดเวลาค้นคว้าหนังสือ ตำรา จากห้องสมุดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87 ค่า σ 0.82)

15. ความชอบอ่านหนังสือ

นิสิตมีความเห็นว่ามี ความชอบอ่านหนังสือระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15 ค่า σ 0.79) และนิสิตยังให้ความเห็นว่าเนื่องจากหนังสือเป็นเชิงวิชาการมีแรงจูงใจในการอ่านน้อย

16. การจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ

ก่อนการสอบแต่ละครั้งทั้งสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาคนิสิตที่ทำงานส่วนใหญ่ว่างงาน 2-3 วันเพื่อเตรียมตัวอ่านหนังสือสอบซึ่งก็มีเวลาไม่มากนัก ส่วนนิสิตที่มีได้ทำงานจะมีเวลาอ่านหนังสือมากกว่า นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.02 ค่า σ 0.81)

17.การอ่านหนังสือก่อนสอบครบทุกวิชา

การอ่านหนังสือก่อนสอบแต่ละรายวิชานิสิตจะได้อ่านหนังสือทุกวิชาแต่ละอ่านได้ประมาณ 1 รอบ มีส่วนน้อยที่จะอ่านได้มากกว่า 1 รอบ โดยภาพรำนิสิตมีความเห็นว่าการอ่านหนังสือก่อนสอบครบทุกวิชาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 ค่า σ 0.84)

18. ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ก่อนสอบ

ก่อนการสอบนิสิตต้องทุ่มเทเวลาอ่านหนังสือ คิว จึงมีเวลาพักผ่อนน้อยหลายคนเกิดอาการง่วงนอนในขณะสอบ และมีผลต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหา นิสิตจึงมีความเห็นว่ามีความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ก่อนสอบระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16 ค่า σ 0.78)

19. ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ขณะเรียน

นิสิตหลายคนต้องออกเดินทางจากที่พักในเวลาเช้า เช่น 5.00 น. ก็จะมีความเหนื่อยหน่ายจากการเดินทาง และสำหรับในการเรียนในวันที่มีการเรียน 3 วิชา นิสิตจะมีความเหนื่อยล้ามาก และรู้สึกว่รับรู้ได้น้อยลง ดังนั้น โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่ามีความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ขณะเรียนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32 ค่า σ 0.91)

ส่วนที่ 5 อุปสรรค ข้อจำกัดในการศึกษาของนิสิต

ตาราง 4.16 อุปสรรคในการศึกษาของนิสิต

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การทำงานพร้อมเรียน	3.12	0.83	ปานกลาง
2	ค่าใช้จ่ายการศึกษา	3.16	0.86	ปานกลาง
3	การแบ่งเวลาระหว่างเรียนและทำงาน	3.07	0.97	ปานกลาง
4	ทักษะด้านคำนวณ	2.87	0.72	ปานกลาง
5	ทักษะด้านภาษาอังกฤษ	2.92	0.92	ปานกลาง
6	ระยะเวลาการเดินทางมาเรียน	2.98	0.98	ปานกลาง
7	ความถนัดในสาขาที่ศึกษา	3.11	0.82	ปานกลาง
8	ตารางเรียน 2-3 วิชา ต่อวัน	3.31	0.74	ปานกลาง
9	ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะเรียน	3.14	0.85	ปานกลาง
10	ระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบ	3.10	0.80	ปานกลาง
11	ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบ	3.17	0.87	ปานกลาง
12	การสอบเกิน 1 วิชา ใน 1 วัน	3.37	0.78	มาก
รวม		3.11	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 4.16 แสดงอุปสรรคในการศึกษาของนิสิต มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การทำงานประจำพร้อมกับการเรียน

นิสิต 36.8% เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว นิสิตมีความเห็นว่าการทำงานประจำพร้อมกับการเรียนเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12 ค่า σ 0.83)

2. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

สำหรับการจัดค่าใช้จ่ายในการศึกษานั้นนิสิตสามารถกู้ยืมได้จากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และจ่ายเองบางส่วน ส่วนนิสิตที่ทำงานก็มีรายได้จากการทำงานเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนอยู่แล้ว นิสิตมีจึงความเห็นว่าการใช้จ่ายในการศึกษาเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16 ค่า σ 0.86)

3. การแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำงานประจำ

ในกลุ่มของนิสิตที่ทำงานพร้อมกับการเรียนให้ความเห็นว่าสามารถแบ่งเวลาทำงานและเรียนตามเวลาได้ แต่การค้นคว้านอกเหนือเวลาเรียนจะไม่ค่อยมีเวลาให้กับการทบทวนหนังสือ การค้นคว้ามากนัก เนื่องจากทำงานเต็มวันมีความเหนื่อยล้าหลังการทำงาน ดังนั้น การจัดเวลาเรียนนิสิตมีความเห็นว่าการแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำงานประจำเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.07 ค่า σ 0.97)

4. ทักษะความรู้ด้านวิชาคำนวณ

ในกลุ่มนิสิตที่เรียนสาขาการบัญชีมักมีความถนัดทางการคำนวณอยู่แล้วจึงไม่ใช่อุปสรรคแต่อย่างใด ส่วนนิสิตสาขาการตลาด และการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะไม่ค่อยมีความถนัดด้านการคำนวณและมักจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนในรายวิชาที่ใช้การคำนวณมาก และรู้สึกว่าจะไม่ค่อยชอบวิชาคำนวณ แต่นิสิตบางส่วนประเมินตนเองว่าถนัดด้านคำนวณน้อยก็จะทุ่มเทการเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการทักษะความรู้ด้านวิชาคำนวณเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87 ค่า σ 0.72)

5. ทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

ทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการเรียนด้วยเช่นกัน เนื่องจากหลายวิชามีการใช้ตำราประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ นิสิตที่ประเมินตนเองว่ามีทักษะด้านภาษาอังกฤษน้อยค่อนข้างเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยากขึ้น ถึงแม้ว่าขณะที่เรียนอาจารย์ผู้สอนจะอธิบายให้ฟังอยู่แล้ว แต่โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าการทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.92 ค่า σ 0.92)

6. ระยะเวลาการเดินทางมาเรียน

การใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนจะเป็นอุปสรรคอยู่บ้างในกลุ่มที่มีที่พักไกล เช่น จากกรุงเทพมหานคร ระยอง พัทยา สมุทรปราการ เป็นต้นต้องเผื่อเวลาสำหรับเดินทางมาก สำหรับ

ผู้ที่เดินทางมาเรียนด้วยรถยนต์ส่วนตัวก็สามารถควบคุมเวลาการเดินทางได้ และนิสิตบางกลุ่มใช้วิธีการเช่าหอพักอยู่บริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยก็ไม่ใช่อุปสรรคด้านระยะเวลาการเดินทางมาเรียน โดยสรุปนิสิตมีความเห็นว่าระยะเวลาการเดินทางมาเรียนเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.98 ค่า σ 0.98)

7. ความถนัดในสาขาที่ศึกษา

ความถนัดในสาขาที่ศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมากหากนิสิตไม่มีความถนัดในสิ่งที่เรียนจะทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้านและเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร และนิสิตแต่ละสาขามักเลือกเรียนในสาขาที่ตนสนใจและมีความถนัดอยู่แล้ว ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าความถนัดในสาขาที่ศึกษาเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11 ค่า σ 0.82)

8. การมีตารางเรียน 2 – 3 วิชาต่อวัน

การจัดตารางเรียน 2 วิชาต่อวัน เป็นการเรียนที่ไม่เคร่งเครียดมากเกินไปทำให้พอจะมีเวลาค้นคว้า จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต มีเวลาเข้ากลุ่มทำรายงานได้และสมาชิกกลุ่มมักจะพบกันโดยพร้อมเพรียงได้ ส่วนในวันที่เรียน 3 วิชานั้น จะรู้สึกเหนื่อยล้าในวิชาสุดท้ายมีการรับรู้ได้น้อยลงและมีเวลาค้นคว้านอกเวลาเรียนได้น้อย แต่โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าการมีตารางเรียน 2 – 3 วิชาต่อวันเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31 ค่า σ 0.74)

9. ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะเรียน

ความพร้อมทางร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในห้องเรียนนั้นมักเกี่ยวกับ ความรู้สึกง่วงนอน เหนื่อยเพลีย เมื่อยล้า ซึ่งเกิดขึ้นเสมอ และอาจทำให้เรียนตามไม่ทันบ้างในบางครั้ง สำหรับสาเหตุที่ทำให้รู้สึกเกิดความง่วง เมื่อยล้าก็คือนิสิตพักผ่อนน้อย รีบเดินทางมาเรียนในเวลาเช้า บางเข้ากะทำงานเวลากลางคืน ส่วนนิสิตบางกลุ่มได้เตรียมตัวพักผ่อนร่างกายก่อนเรียนก็จะไม่เป็นอุปสรรคในขณะที่เรียนในชั้นเรียน นิสิตมีความเห็นว่าความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะเรียนเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14 ค่า σ 0.85)

10. ระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบ

ในกลุ่มผู้ทำงานมีระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบน้อยโดยจะพยายามทุ่มเทการทบทวนเนื้อหาวิชาช่วง ประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนสอบ โดยพยายามจัดเวลาอ่านหนังสือหลังการเลิกงานแต่ก็ทำได้น้อยเนื่องจากเหนื่อยล้าและง่วง นิสิตกลุ่มนี้มักใช้วิธีการลาหยุดงานช่วงเวลาก่อนสอบ 2 – 3 วัน เท่านั้นเพื่ออ่านหนังสือสอบ ประมาณ 5 วิชา ซึ่งเป็นเวลาการเตรียมตัวที่ไม่มากนัก ส่วนผู้ที่ไม่ได้ทำงานจะมีเวลาการเตรียมตัวมากกว่า โดยภาพรวมนิสิตมีความเห็นว่าระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบเป็นข้อจำกัดระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.10 ค่า σ 0.80)

11. ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบ

เนื่องจากนิสิตมักอ่านหนังสือก่อนสอบและทบทวนเนื้อหาจนถึงเวลาศึก และต้องรีบมาสอบตามเวลาในตอนเช้าทำให้มีความพร้อมทางร่างกายลดลงบ้าง และนิสิตมีความเห็นว่าความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17 ค่า σ 0.87)

12. การสอบเกิน 1 วิชา ในวันเดียวกัน

การจัดสอบเกิน 1 วิชา ต่อวันทำให้นิสิตต้องเตรียมตัวสำหรับการสอบเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าสอบ 1 วิชาต่อวันจะทำข้อสอบได้ดีกว่า นิสิตจึงมีความเห็นว่า การสอบเกิน 1 วิชา ในวันเดียวกันเป็นข้อจำกัดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.37 ค่า σ 0.78)

ส่วนที่ 6 ความเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนในอนาคค

แสดงระดับความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เห็นว่า ควรจัดให้มีในอนาคต ในด้านต่างๆ ได้แก่การจัดตารางเรียน การจัดผู้สอน วิธีการสอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริการห้องสมุด บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต ของภาควิชา บริหารธุรกิจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านตารางเรียน

การศึกษาด้านการจัดตารางเรียนในอนาคตได้ศึกษาถึงการ จัดตารางเรียนในวันต่างๆ โดยได้มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.17 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดตารางเรียนในอนาคต

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	ตารางเรียนเฉพาะวันเสาร์-วันอาทิตย์	3.60	0.74	มาก
2	ตารางเรียนเฉพาะวันจันทร์-วันศุกร์	1.82	0.83	น้อย
3	ตารางเรียนวันจันทร์-วันอาทิตย์	2.36	0.88	น้อย
รวม		2.59	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 4.17 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการจัดตารางเรียนในอนาคต ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ตารางเรียนเฉพาะในวันเสาร์ อาทิตย์

นิสิตมีความเห็นว่าการจัดตารางเรียนเฉพาะในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 8.00 น. ถึง 18.00 น. วันละ 2-3 รายวิชา มีความเหมาะสมมาก(ค่าเฉลี่ย 3.60 ค่า σ 0.74) เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นิสิตที่ทำงานในวันธรรมดาสามารถมาเรียนได้

2. ตารางเรียนเฉพาะวันจันทร์ ถึงวันศุกร์

นิสิตมีความเห็นว่าการจัดตารางเรียนเฉพาะวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ วันละ 1 รายวิชา มีความเหมาะสมน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.82 ค่า σ 0.83) ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ทำงานในวันธรรมดาเดินทางมาเรียนไม่สะดวก เป็นเวลาที่เย็นเกินไป มีความเหนื่อยล้าจากการทำงาน และบางส่วนสถานที่ทำงานห่างไกลจากสถานศึกษาไม่สามารถเดินทางมาได้ทัน เช่น จังหวัดระยอง กรุงเทพมหานคร

3. ตารางเรียนทั้งในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันจันทร์ ถึงวันศุกร์

สำหรับการเรียนแบบจัดตารางเรียนทั้งในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันจันทร์ถึงวันศุกร์นั้น นิสิตให้ความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.36 ค่า σ 0.88) เป็นการกระจายชั่วโมงการเรียนได้มากขึ้น ลดการอัดแน่นของตารางเรียนในวันเสาร์ อาทิตย์ได้ แต่จะทำให้ผู้ที่ทำงานมาเรียนไม่สะดวกสำหรับในวันธรรมดา

ด้านผู้สอน

นิสิตแสดงความเห็นต่อการจัดผู้สอน ตามผลค่าเฉลี่ยประชากร ดังนี้

ตาราง 4.18 ความเห็นของนิสิตต่อการจัดผู้สอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การจัดผู้สอนแบบเดี่ยว	3.84	0.76	มาก
2	การจัดผู้สอนแบบทีม	2.71	0.60	ปานกลาง
3	ผู้สอนเป็นอาจารย์ประจำ	3.12	0.87	ปานกลาง
4	ผู้สอนเป็นวิทยากรภายนอก	3.49	0.80	มาก
5	ผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คน	3.60	0.86	มาก
รวม		3.35	0.78	มาก

จากตาราง 4.18 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการจัดผู้สอน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1.การจัดผู้สอนแบบสอนเดี่ยว

การสอนแบบสอนเดี่ยวโดยให้อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบการสอนในวิชานั้นๆ แต่เพียงผู้เดียวสำหรับนิสิตห้องหนึ่งๆ จะทำให้การเรียนการสอนมีความต่อเนื่องและมีความเป็นเอกภาพ ดังนั้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดผู้สอนแบบเดี่ยวมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84 ค่า σ 0.76)

2.การจัดผู้สอนแบบเป็นทีม

การจัดผู้สอนแบบเป็นทีมโดยให้อาจารย์ผู้สอนเข้าบรรยายตามเนื้อหาที่กำหนดหรือมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษนั้นหากเป็นรายวิชานั้นขอบเขตเนื้อหาที่มีความหลากหลายก็จะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้มากขึ้น เช่น วิชา สัมมนา นโยบายธุรกิจ แต่สำหรับในรายวิชาที่เป็นเนื้อหาเฉพาะเรื่องก็จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะไม่ค่อยต่อเนื่อง ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดผู้สอนแบบเป็นทีมมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.71 ค่า σ 0.6)

3. การจัดผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ

การจัดผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำนั้นจะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและมีคุณวุฒิที่ตรงกับรายวิชานั้นๆ และในเนื้อหาจะมีการเน้นภาคทฤษฎี ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12 ค่า σ 0.87)

4.การจัดผู้สอนโดยเป็นวิทยากรภายนอก

การใช้ผู้สอนจากภายนอกนิสิตคิดว่าผู้สอนจะเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานตรงกับรายวิชานั้นๆ และเนื้อหาเน้นภาคปฏิบัติ นิสิตมีความเห็นว่าการจัดโดยเป็นวิทยากรภายนอกมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49 ค่า σ 0.80)

5. การจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คน

การจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คน เป็นกลุ่มที่ไม่ใหญ่เกินไปทำให้ผู้เรียนผู้สอนสามารถสื่อสาร ดูแลกันได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คนมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.6 ค่า σ 0.86)

ด้านวิธีการสอน

จากการศึกษาความเห็นด้านการจัดวิธีการสอนในการใช้เอกสารประกอบการสอน การบรรยาย การสอนทฤษฎี การสอนปฏิบัติ การให้ผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน การเรียนผ่านระบบ E-Learning มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากร และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.19 ความเห็นของนิสิตต่อวิธีการสอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดวิชา	4.04	0.62	มาก
2	การใช้วิธีการบรรยาย	3.52	0.71	มาก
3	การสอนเน้นภาคทฤษฎี	3.44	0.77	มาก
4	การสอนเน้นภาคปฏิบัติ	3.67	0.72	มาก
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียน	3.68	0.66	มาก
6	การเรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning	3.56	0.82	มาก
รวม		3.65	0.72	มาก

จากตาราง 4.19 แสดงความเห็นของนิสิตต่อวิธีการสอน ซึ่งมีผลการศึกษา ดังนี้

1. การจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชา

ในการเรียนนั้นหากได้มีการจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชาจะทำให้นิสิตสามารถหาเอกสารได้ง่าย สามารถศึกษาล่วงหน้าได้ เอกสารมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอ่าน น่าเก็บรักษา เนื้อหาให้มีมาตรฐานเดียวกัน ผู้แต่งสามารถปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัยได้ทันที นอกจากนี้ ยังลดปัญหาเรื่องหนังสือประกอบการเรียนในห้องสมุดไม่พอเพียง ซึ่งถ้าหากมีเอกสารประกอบการสอนเป็นชุดวิชานิสิตก็สามารถที่จะถ่ายเอกสารได้โดยง่าย นิสิตมีความเห็นว่าการจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชามีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.04 ค่า σ 0.62)

2. การใช้วิธีการบรรยายสำหรับการสอน

การสอนแบบใช้การบรรยายเป็นวิธีที่ใช้มากในการเรียนการสอน นิสิตมีความเห็นว่าการใช้วิธีการบรรยายสำหรับการสอนมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.52 ค่า σ 0.71)

3. การสอนเน้นภาคทฤษฎี

การสอนในแต่ละวิชาควรมีการสอนเน้นทฤษฎี จะทำให้ผู้เรียนทราบหลักการพื้นฐานของแต่ละวิชาเพื่อประยุกต์ ใช้ได้ นิสิตมีความเห็นว่าการสอนเน้นภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.42 ค่า σ 0.77)

4. การสอนเน้นภาคปฏิบัติ

การใช้วิธีการสอน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ปฏิบัติจะช่วยทำให้ได้ฝึกทักษะ เกิดความเข้าใจในวิชาเรียนนอกเหนือจากการบรรยายได้มากขึ้นและช่วยให้การเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น นิสิตมีความเห็นว่าการสอนเน้นภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67 ค่า σ 0.72)

5. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตของรายวิชา

การกำหนดขอบเขตการเรียนปกติอาจารย์ผู้สอนประจำวิชาจะเป็นผู้กำหนดขอบเขตรายวิชาให้ผู้เรียนและได้แนะนำในขอบเขตของรายวิชาก่อนเริ่มเรียนเสมอ และถ้าหากจะให้ นิสิตมีส่วนร่วมกำหนดขอบเขตรายวิชาเรียนนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ดีให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ผู้เรียนเห็นว่าต้องการเรียนซึ่งอาจจะได้ความเห็นใหม่ๆ จากผู้เรียนได้ด้วยเช่นกัน แต่ทั้งนี้การกำหนดขอบเขตรายวิชาที่อยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ผู้สอนประจำวิชานั้นๆ ด้วย อย่างไรก็ตามการให้ผู้เรียนร่วมกำหนดขอบเขตรายวิชานั้นผู้เรียนส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีแต่ผู้เรียนเองไม่มีความรู้ว่าจะขอบเขตรายวิชานั้นควรจะมีเรื่องใดที่เกี่ยวข้องบ้างเนื่องจากไม่เคยมีประสบการณ์ในขอบเขตวิชานั้นๆ มาก่อน ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตของรายวิชามีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.68 ค่า σ 0.66)

6. การเรียนผ่านระบบ E-Learning

การเรียนด้วยการจัดการเรียนแบบ E-Learning โดยให้ผู้เรียนเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นชุดวิชา โดยผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองตามเวลาที่สะดวกภายในระยะเวลาของภาคการศึกษานั้นๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความคล่องตัวในการเรียนเป็นอย่างมาก สามารถเรียนที่บ้านได้ เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องอาศัยอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องเดินทางมามหาวิทยาลัยก็สามารถเรียนได้ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องทำงานประจำที่สามารถปลีกเวลาหลังเลิกงานวันละประมาณ 1 ชั่วโมงเพื่อเข้าศึกษาบทเรียนได้ แต่มีข้อเสียคือขาดการมีส่วนร่วมในการเรียน การทำงานกลุ่ม การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา และนิสิตบางคนไม่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จะไม่สะดวก ต้องอาศัยการเข้าคอมพิวเตอร์ใช้งานจากร้านบริการอินเทอร์เน็ตที่คิดค่าบริการเป็นรายชั่วโมง อย่างไรก็ตาม นิสิตมีความเห็นว่าการเรียนผ่านระบบ E-Learning มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.56 ค่า σ 0.82)

ด้านกิจกรรมประกอบการสอน

สำหรับกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนประกอบไปด้วย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำกรณีศึกษา การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง การจัดวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษ การศึกษาจากสถานการณ์จริง และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.20 ความเห็นต่อการเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.73	0.57	มาก
2	การวิเคราะห์กรณีศึกษา	3.56	0.67	มาก
3	การค้นคว้านอกเวลาเรียน	3.49	0.65	มาก
4	การจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง	3.76	0.77	มาก
5	การจัดวิทยากรภายนอกบรรยายพิเศษ	3.88	0.74	มาก
6	การศึกษาจากสถานการณ์จริง	3.88	0.77	มาก
7	การศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.97	0.81	มาก
รวม		3.75	0.71	มาก

จากตาราง 4.20 แสดงความเห็นต่อการเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในการเรียนหลายวิชามักมีการให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรายวิชาที่เรียนและจะช่วยให้การเรียนได้มีความคิดเห็นประเด็นที่หลากหลายมากขึ้น และได้ข้อคิดวิเคราะห์ที่มีความแตกต่างกันไป ได้เห็นมุมมองของผู้อื่น ซึ่งนิสิตมีความเห็นว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.73 ค่า σ 0.57)

2. การวิเคราะห์กรณีศึกษา

การใช้กรณีศึกษามาใช้ในชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนได้นำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษา เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาได้เกิดความคิด การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ได้ นิสิตมีความเห็นว่าการทำกรณีศึกษา มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.56 ค่า σ 0.67)

3. การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน

กิจกรรมประกอบการเรียนหนึ่งนั่นก็คือ การให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนซึ่งมักได้รับการมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนประจำวิชาให้นักศึกษาได้ค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนด หรือให้นักศึกษาค้นคว้าศึกษาตามความสนใจภายใต้ขอบเขตของเนื้อหาวิชานั้นๆ และเมื่อได้ศึกษาค้นคว้าแล้วได้มีการนำเสนอสิ่งที่ได้ศึกษาในชั้นเรียนต่อไป การจัดกิจกรรมนี้ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักวิธีการสืบค้น การค้นหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ

ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.49 ค่า σ 0.65)

4. การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง

การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริงตามขอบเขตของรายวิชาจะช่วยให้ นิสิตได้เข้าใจ ลักษณะของงาน การนำความรู้จากในห้องเรียนไปใช้ในงานจริง การได้ลงมือทำจริง เกิดประสบการณ์ทำงาน และเอื้อประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น การจัดกิจกรรมนี้อาจต้องใช้เวลาในการฝึกโดยอาจอยู่ในรูปแบบของการฝึกงานตามสาขาวิชาที่เรียน แต่การฝึกงานนั้นมีข้อที่จะต้องพิจารณา คือ ในกลุ่มผู้เรียนทำงานประจำพร้อมกับการเรียน ถ้าผู้เรียนทำงานประจำตรงสาขาที่เรียนอยู่แล้วก็อาจมีจำเป็นต้องฝึกงานเนื่องจากทราบสภาพการทำงานอยู่แล้ว ส่วนผู้เรียนที่ทำงานประจำแต่ไม่ตรงกับสาขาที่ศึกษาอยู่ก็จะมีอุปสรรคในการฝึกงาน อาจจะไม่สามารถฝึกงานได้ อย่างไรก็ตาม นิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.76 ค่า σ 0.77)

5. การจัดวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษ

การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกให้มาบรรยายพิเศษเป็นบางครั้งนั้นก็ จะทำให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางการบริหาร การปฏิบัติงาน รูปแบบการการประยุกต์ใช้ ทำให้ได้ ทักษะใหม่ๆ ความรู้เชิงปฏิบัติการจากวิทยากร ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดวิทยากรภายนอกมา บรรยายพิเศษ มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.88 ค่า σ 0.74)

6. การศึกษาจากสถานการณ์จริง

การใช้สถานการณ์จริงมาเป็นตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ ทำให้ผู้เรียนได้เกิดความคิด เกิดความเข้าใจ และได้ศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการศึกษาจาก สถานการณ์จริง มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.88 ค่า σ 0.77)

7. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

การจัดให้นิสิตได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยศึกษาดูงานจากสถานประกอบการในภาค การผลิต อุตสาหกรรม การพาณิชย์ และอื่นๆ ทำให้ผู้เรียนได้เปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ได้ความรู้ทาง การบริหาร การปฏิบัติจริงจากสถานประกอบการต่างๆ และผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับ กระบวนการทำงานนั้นๆ ทำให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนที่ยังไม่มี ประสบการณ์ทำงาน และผู้เรียนต้องการให้มีการจัดไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ประกอบการเรียน การสอนด้วยเช่นกัน แต่ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาดูงานนอกสถานที่น้อย ดังนั้น นิสิตมีความเห็น ว่าการศึกษาดูงานนอกสถานที่มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.97 ค่า σ 0.81)

จากการเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว นิสิตมีความเห็นว่าควรให้มีการให้ผู้เรียนได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่มากที่สุด รองลงมาเป็นการศึกษาจากสถานการณ์จริง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

การศึกษาด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน อาคารสถานที่ได้เสนอการใช้ตำรา การเพิ่มเนื้อหาเอกสารประกอบการสอน การบริการคอมพิวเตอร์ การจัดห้องเรียน และอื่นๆ มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.21 การเสนอการจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การใช้ตำราภาษาอังกฤษ	3.11	0.89	ปานกลาง
2	การใช้ตำราภาษาไทย	3.63	0.78	มาก
3	การใช้ตำราภาษาไทยคู่ภาษาอังกฤษ	3.81	0.83	มาก
4	การเพิ่มเนื้อหาเอกสารประกอบการสอน	3.64	0.68	มาก
5	การใช้สื่อวีดิทัศน์	4.00	0.80	มาก
6	การเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	4.29	0.71	มากที่สุด
7	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ	4.30	0.79	มากที่สุด
8	การเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม	4.11	0.81	มาก
9	การเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร	4.18	0.83	มากที่สุด
10	การใช้โต๊ะเก้าอี้แยกกัน	3.65	0.90	มาก
รวม		3.87	0.80	มาก

จากตาราง 4.21 แสดงการเสนอการจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การใช้ตำราภาษาอังกฤษ

การใช้หนังสือประกอบการเรียนการสอนจะทำให้ นิสิตได้คุ้นเคยกับคำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้แต่ละสาขาวิชาแต่จะทำให้ นิสิตต้องใช้ความสามารถและต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และบางครั้งทำความเข้าใจในเนื้อหาได้น้อยกว่าการใช้ตำราภาษาไทย

นิติตจึงมีความเห็นว่าการใช้ตำราภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11 ค่า σ 0.89)

2. การใช้ตำราเป็นภาษาไทย

สำหรับการใช้ตำราภาษาไทยประกอบการเรียนจะทำให้ นิติตได้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ดีและ นิติตมีความเห็นว่าการใช้ตำราเป็นภาษาไทยมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63 ค่า σ 0.78)

3. การใช้ตำราควบคุมคู่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่าๆ กัน

การใช้ตำราควบคุมคู่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่าๆ กันนั้น จะช่วยให้ นิติตทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีกว่าและตำราภาษาอังกฤษหลายเล่มก็มักจะมีเล่มแปลซึ่งนำมาอ่านประกอบกันได้ นิติตจึงมีความเห็นว่าการใช้ตำราควบคุมคู่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.81 ค่า σ 0.83)

4.การเพิ่มเนื้อหาวิชาของเอกสารประกอบการสอน

สำหรับในวิชาที่มีการจัดเอกสารประกอบการสอนเป็นชุดวิชา หากได้มีการรวบรวมเนื้อหาอย่างครบถ้วนจะเอื้อประโยชน์กับผู้เรียนเป็นอย่างมากโดยสามารถอ่าน ศึกษา ทำความเข้าใจจากเอกสารประกอบการสอนเป็นชุดวิชานั้นได้สะดวก ประหยัดเวลา ลดเวลาการหาหนังสืออ่านหลายๆ เล่ม เนื่องจากผู้เรียนพอใจที่จะอ่านเอกสารประกอบการสอนเพียงชุดเดียวประจำแต่ละวิชานั้นๆ ดังนั้น นิติตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มเนื้อหาวิชาของเอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.64 ค่า σ 0.68)

5.การใช้สื่อเป็น Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รอม

หากสถานศึกษาได้มีการจัดสื่อการสอน การนำเสนอให้ มีสีสัน มีความเคลื่อนไหว มีภาพประกอบการเรียน ในรูป Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รอม จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นิติตมีความเห็นว่าการใช้สื่อเป็น Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รอม มีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 ค่า σ 0.80)

6.การเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับนิติต

ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์อย่างเต็มที่ทั้งในวิชาเรียนที่เป็นการปฏิบัติการให้ห้องคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นการใช้ในเวลาเรียน แต่สำหรับการใช้ห้องปฏิบัติการนอกเวลาเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนิติตทำให้เป็นอุปสรรคในการค้นคว้า การปฏิบัติงานอื่นๆ นิติตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับนิติตมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.29 ค่า σ 0.71)

7.การติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในห้องเรียน

สภาพห้องเรียนในปัจจุบันเป็นห้องธรรมดาดีพัฒน์ แต่สภาพอากาศส่วนมากจะร้อนและหลายห้องอยู่ในทิศรับแดดจึงทำให้สภาพอากาศภายในห้องเรียนร้อน โดยเฉพาะในช่วงบ่ายถึงเย็น ส่งผลต่อสภาพร่างกาย จิตใจ ทำให้หงุดหงิดได้บ้าง ง่วงซึมได้ง่าย เสียสมาธิต่อการเรียน หากมีการติดเครื่องปรับอากาศในห้องเรียนจะช่วยให้มีความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ ในการเรียนมากขึ้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในห้องเรียนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.3 ค่า σ 0.79)

8.การเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม

น้ำดื่มเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน หากได้มีการเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มให้ทั่วถึงตามบริเวณอาคารให้มากขึ้นนิสิตก็จะได้รับความสะดวกมากขึ้น แต่สิ่งที่นอกเหนือจากการเพิ่มจุดบริการแล้ว ผู้เรียนอยากให้มีการควบคุมความสะอาดของตู้ น้ำดื่มด้วย ให้ตู้ น้ำดื่มมีความสะอาดทั้งภายนอกและภายใน น้ำดื่มได้คุณภาพ มีการตรวจล้างเป็นประจำทั้งตู้เล็ก และตู้ใหญ่ นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.11 ค่า σ 0.81)

9.การเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร

นอกจากการเรียนในห้องเรียนแล้วผู้เรียนยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น นั่งพักผ่อน ทำงานกลุ่ม ประชุม อ่านหนังสือทบทวนวิชาเรียน และอื่นๆ เป็นต้น หากมีการจัดโต๊ะและเก้าอี้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ให้นิสิตได้ทำกิจกรรมดังกล่าวได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มทั้ง บริเวณอาคารห้องโถงแต่ละชั้นของอาคารเรียน และบริเวณที่ว่างชั้นล่าง นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคารมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.18 ค่า σ 0.83)

10.การใช้โต๊ะเก้าอี้แยกกัน

เก้าอี้ในในปัจจุบันที่ใช้อยู่เป็นเก้าอี้มีพนักวางเขียนในตัวมีขนาดเล็ก หากจะมีการใช้โต๊ะตั้งสำหรับจดบรรยาย ซึ่งอาจจะเป็นโต๊ะสั้นหรือยาวก็ได้ และจัดเก้าอี้สำหรับนั่งต่างหากจะทำให้ผู้เรียนนั่งสบายมากขึ้นวางของเอกสาร หนังสือตำรา เครื่องเขียนต่างๆ ได้สะดวก และไม่อึดอัด ดังนั้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการใช้โต๊ะเก้าอี้แยกกันมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65 ค่า σ 0.90)

ด้านการวัดและประเมินผล

การเสนอความคิดเห็นการวัดและการประเมินในอนาคตได้เสนอการใช้เกณฑ์การประเมินการใช้ข้อสอบ เวลาการสอบ วิธีการสอบ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.22 ความเห็นของนิสิตต่อการประเมินผล

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	ควรประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์(อิงเกณฑ์)	3.08	0.89	ปานกลาง
2	ควรประเมินผลการเรียนตามสภาพกลุ่ม(อิงกลุ่ม)	3.86	0.98	มาก
3	ควรวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย	3.38	0.93	มาก
4	การใช้ข้อสอบแบบปรนัย	3.46	0.79	มาก
5	ควรวัดและประเมินผลการเรียนทั้งแบบอัตนัยและปรนัย	3.69	0.81	มาก
6	การวัดและประเมินผลการเรียนด้วยการศึกษาค้นคว้าแทนการฟังในห้องเรียน	3.49	0.85	มาก
7	ควรเพิ่มเวลาทำข้อสอบ	4.10	0.79	มาก
8	ควรเปิดเผยคะแนนสอบทุกครั้ง	4.30	0.77	มากที่สุด
9	ควรเก็บคะแนนย่อยหลายๆ ครั้ง	4.26	0.72	มากที่สุด
รวม		3.74	0.84	มาก

จากตาราง 4.22 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการประเมินผล โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

1.ควรประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด(อิงเกณฑ์)

การประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดมักจะทำให้นิสิตมีผลการเรียนตามรายวิชานั้นไม่สูงมากนักและเมื่อคำนวณผลการเรียนเฉลี่ยทำให้มีระดับคะแนนน้อย และในกลุ่มผู้เรียนที่ตนมีความถนัดในวิชานั้นๆ น้อยจะมีผลการเรียนต่ำ นิสิตจึงมีความเห็นว่าการประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์มีความเหมาะสมระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ย 3.08 ค่า σ 0.89)

2. ควรประเมินผลการเรียนตามสภาพกลุ่ม(อิงกลุ่ม)

หากมีการประเมินผลการเรียนโดยอิงตามสภาพกลุ่มจะทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนทั่วไปและกลุ่มผู้เรียนที่มีความถนัดน้อยในวิชานั้นๆ มีโอกาสที่จะได้ผลการเรียนที่อยู่ในระดับสูงขึ้น ผู้เรียนเองก็อยากให้มีการประเมินผลแบบอิงกลุ่มมากกว่าอิงเกณฑ์ โดยภาพรวมนิสิตจึงมีความเห็นว่าการประเมินผลการเรียนตามสภาพกลุ่มมีความเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86 ค่า σ 0.98)

3. ควรวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย

การใช้ข้อสอบแบบอัตนัยในวิชาที่เป็นการบรรยาย นั้นทำให้นิสิตมีโอกาสดูแลความคิดเห็น วิเคราะห์ ใช้เหตุผล และถึงแม้ว่าคำตอบจะถูกบ้างผิดบ้างแต่ก็ยังสามารถเป็นคะแนนช่วยในการสอบได้ ส่วนในรายวิชาที่เป็นการคำนวณใช้การสอบแบบอัตนัยค่อนข้างมีความยากมากกว่า การตอบคำถามอาจทำคะแนนได้น้อย นิสิตจึงมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.38 ค่า σ 0.93) ควรวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย

4. การใช้ข้อสอบแบบปรนัย

การใช้ข้อสอบแบบปรนัยแต่เพียงอย่างเดียวจะทำให้เกิดความสะดวกสบายในเวลาทำข้อสอบ และถ้าหากข้อใดที่ผู้เรียนไม่สามารถตอบได้ก็ยังอาศัยการใช้ความน่าจะเป็นในการตอบคำถามซึ่งก็ทำให้อาจมีโอกาสดูถูกได้แต่ยังดีกว่าไม่ได้ตอบเลย และเห็นคะแนนชัดเจน นิสิตจึงมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัยมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.46 ค่า σ 0.79)

5. ควรวัดและประเมินผลการเรียนทั้งแบบอัตนัยและปรนัย

หากมีการใช้ข้อสอบทั้งแบบอัตนัยและปรนัยก็จะช่วยให้เติมเต็มข้อเสียของการใช้ข้อสอบแต่ละแบบได้ โดยผู้เรียนที่มีความสามารถด้านการเขียนน้อยก็ยังมีโอกาสทำข้อสอบในส่วนข้อสอบแบบปรนัย นอกจากนี้ การใช้ข้อสอบแบบเขียนยังเป็นคะแนนช่วยแก่ผู้เรียนได้หากได้มีการแสดงแนวความคิด หลักการตามที่ได้ศึกษามา ถึงแม้ว่าคำตอบข้อสรุปจะถูกหรือผิดไปบ้างก็ตาม นิสิตจึงมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งแบบอัตนัยและปรนัยมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.69 ค่า σ 0.81)

6. การวัดและประเมินผลการเรียนด้วยการศึกษาค้นคว้าแทนการฟังในห้องเรียน

การวัดและประเมินผลควรวัดและประเมินผลการเรียนด้วยการศึกษาค้นคว้าแทนการฟังในห้องเรียน เช่น การสอบแบบ Take Home การศึกษาอิสระ การวิจัย และการทำโครงการ เป็นต้น

นิสิตมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยการศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.49 ค่า σ 0.85)

7. ควรเพิ่มเวลาทำข้อสอบ

การเพิ่มเวลาในการทำข้อสอบนั้นควรขึ้นอยู่กับลักษณะวิชาหากเป็นวิชาที่ข้อสอบเป็นตัวเลือกเวลาสอบเดิมก็มีความเหมาะสม หากเป็นรายวิชาที่ต้องเขียน คำนวณ การวิเคราะห์ ก็ควรมี

การเพิ่มเวลาให้มากขึ้น ดังนั้นนิสิตมีความเห็นว่าการเพิ่มเวลาทำข้อสอบมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 4.10 ค่า σ 0.79)

8. ควรเปิดเผยคะแนนสอบทุกครั้ง

ในการสอบแต่ละครั้งนิสิตต้องการที่จะทราบคะแนนของตนทุกครั้ง แต่ส่วนมากแล้วนิสิตจะทราบคะแนนสอบกลางภาค แต่คะแนนสอบปลายภาคและรายงานจะไม่ทราบคะแนน โดยผู้เรียนจะทราบอีกครั้งคือเกรดแสดงระดับผลการเรียนเป็นข้อมูลสุดท้าย ซึ่งบางครั้งจึงมีความสงสัยอยู่บ้าง ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการเปิดเผยคะแนนสอบทุกครั้งมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.30 ค่า σ 0.77)

9. ควรเก็บคะแนนย่อยหลายๆ ครั้ง

การสอบเพียงสองครั้งในบางวิชาอาจมีส่วนคะแนนมาก และนิสิตมีโอกาสดำเนินการเพียง สองครั้ง และหากครั้งใดทำคะแนนได้น้อยก็จะเหลือ โอกาสแก้ตัวได้น้อยลง แต่หากมีการแบ่งสอบย่อยหลายๆ ครั้งโดยส่วนที่สอบแล้วไม่นำมาสอบอีก จะช่วยให้กระจายโอกาสให้นิสิตได้มีโอกาสดำเนินการได้หลายครั้ง ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการเก็บคะแนนย่อยหลายๆ ครั้งมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.26 ค่า σ 0.72)

ด้านบริการห้องสมุด

การศึกษาด้านการให้บริการห้องสมุดในอนาคตได้เสนอถึงการเพิ่มตำราภาษาอังกฤษ การเพิ่มจำนวนหนังสือ จำนวนเล่ม จำนวนวันที่ให้ยืม มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประชากรและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.23 ความเห็นของนิสิตต่อการให้บริการห้องสมุด

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การเพิ่มตำราภาษาอังกฤษที่ทันสมัย	3.46	0.81	มาก
2	ควรมีจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากขึ้น	3.79	0.71	มาก
3	ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสนเสนอแนะการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	3.72	0.76	มาก
4	ควรเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืม	3.73	0.78	มาก
5	ควรเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืม	3.84	0.76	มาก
รวม		3.71	0.76	มาก

จากตาราง 4.23 ความเห็นของนิสิตต่อการให้บริการห้องสมุด มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การเพิ่มคำราชาภาษาอังกฤษที่ทันสมัย

คำราชาภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตปริญญาตรีจะมีอยู่บ้างแต่ไม่หลากหลายและไม่ค่อยทันสมัยมากนัก หากได้มีการบริการหนังสือภาษาอังกฤษที่มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลาจะช่วยให้ผู้เรียนมีหนังสือค้นคว้าได้มากขึ้น เนื่องจากบางครั้งหนังสือประกอบการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้สอนแนะนำไม่มีในห้องสมุดต้องซื้อจากร้านหนังสือเองต่างหาก ดังนั้นจึงนิสิตมีความเห็นว่าการเพิ่มคำราชาภาษาอังกฤษที่ทันสมัยมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.46 ค่า σ 0.81)

2. ควรมีจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากขึ้น

เนื่องจากจำนวนนิสิตมีเป็นจำนวนมากแต่หนังสือไม่ค่อยเพียงพอต่อการใช้งานมากนักบางเรื่องมีเพียง 2-3 เล่มซึ่งไม่เพียงพอแก่การหมุนเวียนยืมหนังสือ จึงควรเพิ่มจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องอย่างน้อยเรื่องละไม่ต่ำกว่า 5 เล่ม จะช่วยลดปัญหาหนังสือไม่เพียงพอได้ ดังนั้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการมีจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากขึ้นมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.79 ค่า σ 0.71)

3. ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอแนะการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด

สำนักหอสมุดควรมีการเปิดโอกาสให้นิสิตได้เสนอความเห็นในการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโดยอาจจะใช้วิธีการ ให้นิสิตเสนอชื่อหนังสือ สำนักพิมพ์ ราคา การสำรวจความเห็นจำนวนผู้ต้องการใช้ หรือให้รู้ว่านิสิตใช้สำหรับประกอบการเรียนวิชาใดบ้าง เพื่อจะได้มีหนังสือที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และตรงความต้องการการใช้งานของนิสิต ดังนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอแนะการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.72 ค่า σ 0.76)

4. ควรเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืม

นิสิตจะได้ยืมหนังสือได้คนละ 5 เล่ม ต่อครั้ง ไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า สำนักหอสมุดควรให้นิสิตมีโอกาสยืมหนังสือได้ครั้งละ 7-10 เล่ม ต่อหนึ่งคน นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืมมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.73 ค่า σ 0.78)

5. ควรเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืม

ควรมีการขยายเวลาการให้ยืมให้นิสิตเพิ่มมากขึ้นจากเดิม 7 วัน ควรเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืมหนังสือ เป็น 2 สัปดาห์ต่อครั้ง เพื่อให้นิสิตได้มีเวลาอ่านได้เต็มที่ นิสิตจึงมีความเห็นว่าการเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืมมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.84 ค่า σ 0.76)

ด้านบริการวิชาการ

ได้มีการเสนอความเห็นด้านการบริการวิชาการ คือ การให้ทดลองเรียน การพบอาจารย์ที่ปรึกษา การออกจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ การสนทนากิจการนอกสถานที่ มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.24 ความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการในอนาคต

ลำดับ	รายการ	μ	σ	ระดับความเห็น
1	การทดลองเรียน	4.08	0.89	มาก
2	ควรจัดให้มีชั่วโมงสำหรับพบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.95	0.79	มาก
3	ควรออกจดหมายข่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์	4.25	0.73	มากที่สุด
4	ควรมีการจัดกิจกรรมสนทนากิจการ	3.97	0.90	มาก
5	ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนอกสถานที่	3.88	0.96	มาก
รวม		4.03	0.85	มาก

จากตาราง 4.24 แสดงความเห็นของนิสิตต่อการบริการวิชาการในอนาคต มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การทดลองเรียน

เมื่อแรกเข้าควรให้นิสิตได้ทดลองเรียนเป็นเวลา 2 วัน ในสาขาต่างๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อให้ให้นิสิตได้มีโอกาสประเมินความถนัดในสาขาที่ศึกษาอย่างแท้จริง ได้ทราบขอบเขตของสาขาวิชาที่ตนจะศึกษานั้น และให้นิสิตเลือกสาขาวิชาที่ตนเองมีความถนัดมากที่สุด นิสิตจึงมีความเห็นว่าการทดลองเรียน 2 วัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.38 ค่า σ 0.89)

2. ควรจัดให้มีชั่วโมงสำหรับพบอาจารย์ที่ปรึกษา

นิสิตแต่ละกลุ่มจะมีที่ปรึกษาประจำกลุ่มอยู่แล้วแต่เนื่องด้วยตารางเรียนค่อนข้างเต็มวันมีเวลาพบอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย และบางครั้งก็ว่างไม่ค่อยตรงกัน จึงอยากให้มีการจัดชั่วโมงสำหรับให้นิสิตมีโอกาสพบที่ปรึกษาได้ในเวลาที่แน่นอน ในวันเสาร์หรืออาทิตย์ โดยเฉพาะในช่วงที่มีการลงทะเบียน เพิ่มถอน และเพื่อปรึกษาการวางแผนการเรียน นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดให้มีชั่วโมงสำหรับพบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.97 ค่า σ 0.79)

3. ควรออกจดหมายข่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ แก่ผู้เรียนเสมอ ข้อมูลหลายประการที่เป็นประโยชน์แก่นิสิต เช่นทุนการศึกษา การประกวดแข่งขัน โครงการกิจกรรมต่างๆ ความเคลื่อนไหว และข่าวอื่นๆ บางครั้งค่อนข้างกระจายต้องติดตามเอง จากประกาศ ตามแหล่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้พลาดข่าวสารไป หากได้มีการออกจดหมายข่าวเป็นครั้งคราวทำให้มีการรับข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการออกจดหมายข่าวแก่ผู้เรียนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.25 ค่า σ 0.73)

4. ควรมีการจัดกิจกรรมสันทนาการ เช่น กีฬา กีฬา ทัศนจร

สำหรับกิจกรรมสันทนาการที่มีอยู่คือ กิจกรรมรับน้อง ส่งพี่ ไหว้ครู กีฬา ส่วนทัศนจรมีบ้างบางครั้ง โดยอยากให้มีการจัดกิจกรรมทัศนจรเพิ่มมากขึ้น เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ควรจัดให้มีการดูงานนอกสถานที่ พร้อมกับทัศนจรตามสถานที่ต่างๆ นอกจากนี้ช่วงเวลาการจัดควรจัดในวันเสาร์ อาทิตย์ที่ไม่ได้มีการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการเรียนวิชาต่างๆ และนิสิตที่ทำงานสามารถร่วมกิจกรรมได้มากขึ้นเนื่องจากเป็นวันหยุด นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสันทนาการมีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.95 ค่า σ 0.90)

5. ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนอกสถานที่

นอกจากกิจกรรมดูงานแล้วควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนอกสถานที่ เช่น การออกค่าย การช่วยเหลือผู้ยากไร้ และกิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ ทั้งนี้อาจจะจัดพร้อมกันกับการศึกษาดูงาน การทัศนจร ในคราวเดียวกันก็จะทำให้สะดวกมากขึ้น นิสิตจึงมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนอกสถานที่ มีความเหมาะสมระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 4.08 ค่า σ 0.96)

ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของอาจารย์และบุคลากร

ด้านการจัดตารางสอน

1.การจัดตารางเวลาเรียนวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 8.00 ถึง 18.00 นาฬิกา

จากการที่มีตารางเวลาเรียนวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 8.00 ถึง 18.00 นาฬิกา นั้นทำให้ในแต่ละวันมีรายวิชามากเกินไปนิสิตต้องเรียนติดต่อกันหลายชั่วโมงต่อวัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอน คือ ทำให้มีชั่วโมงการเรียนที่ยาวนานเกิดความเหนื่อยล้า เนื่องจากในการเรียนในชั้นเรียนนิสิตจะมีความสนใจในเบื้องต้นประมาณ 20% ส่วนที่เหลืออีก 80% นิสิตจะมีความสนใจลดลง แต่เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เรียนกันในวัน เสาร์และอาทิตย์ การจัดตารางเรียนในปัจจุบันมีเวลาเรียนมีจำกัดจึงไม่มีทางเลือก เนื่องจากนิสิตจะต้องเรียน 15 หน่วยกิต จึงจึงมีความจำเป็นต้องเรียนในช่วงเวลา 8.00 น ถึง 18.00 น. โดยประมาณ และในวันหนึ่งเรียน 2 - 3

รายวิชาจึงจะเรียนครบตามหน่วยกิต และสามารถเรียนจบได้ภายในระยะเวลาอันสมควร แต่ใน สัปดาห์หนึ่งจะมีชั่วโมงเรียนไม่เกิน 15 ชั่วโมงอยู่แล้ว หากให้มีการเรียน 1 วิชาทั้งวัน ก็จะไม่ลงตัว

อย่างไรก็ตามสำหรับแนวทางการจัดตารางเรียนนั้นอาจกระทำได้ ดังนี้ ประการแรก ใน การเรียนการสอนควรแบ่งเป็นการปฏิบัติ โดยอาจจะจัดให้เป็นรายวิชาบรรยายสลับกับรายวิชาที่ เป็นปฏิบัติ หรือ ในรายวิชานั้นๆ ควรแบ่งเป็นบรรยาย ผสมกับการ ประการที่สอง ควรจัดให้มี การเรียนในวันธรรมดา วันจันทร์ถึงวันศุกร์บ้าง ในเวลาเย็นช่วงเวลา 18.00 ถึง 21.00 น. ประการที่ สาม ถ้าเป็นไปได้ควรจัดแบบบล็อกคอร์ส ในหนึ่งวัน เช่นในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เรียน 9.00 ถึง 16.00 น. วันละ 1 วิชา

2. เรียนในวันธรรมดา หลัง 6 โมงเย็น

การจัดตารางเรียนให้เป็นวันธรรมดา ช่วงเวลา 18.00 ถึง 21.00 นั้น เพื่อเป็นการกระจาย รายวิชาให้มีชั่วโมงเรียนน้อยลง จะเป็นการเข้าซ้อนกับหลักสูตรปริญญาตรีภาคพิเศษ 4 ปี ซึ่งจะเป็น หลักสูตรที่เรียนภาคบ่าย 13.00 นาฬิกา ถึงเวลา 20.00 นาฬิกาอยู่แล้ว

ส่วนนิสิตภาคพิเศษต่อเนื่อง นิสิตจำนวนมากกว่าครึ่งเป็นผู้ที่ทำงานแล้วมีทั้งผู้ที่ทำงาน เวลาทำงานปกติในกลางวัน และในอนาคตราจะลดจำนวนลงอยู่แล้ว ในตอนนี้ก็ลดลงจาก รับ 100 ก็รับ 60 คน ต่อหนึ่งหลักสูตร

อย่างไรก็ตาม ในอนาคตข้างหน้าคาดว่าภายในระยะเวลาห้าปี การจัดการเรียนการสอน ระดับระดับปวส.จะค่อยๆ ลดจำนวนผู้เรียนลง เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐและ เอกชนหลายแห่งได้มีการเปิดหลักสูตรภาคพิเศษ 4 ปี มากขึ้น จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ปริมาณผู้เข้า เรียนในระดับอาชีวะ ปวส. ลดลงไปเรื่อยๆ จนอาจจะปิดหลักสูตรไปในที่สุด ซึ่งจากการ เปลี่ยนแปลงนั้นอาจทำให้ผู้สมัครเรียนกับหลักสูตรต่อเนื่องลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นใน อนาคตข้างหน้าอาจให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา ระดับ ปวส. ให้เทียบโอนจากอาชีวะ เข้ามาเรียนในหลักสูตรภาคพิเศษ 4 และก็นั่นอยู่กับว่าใครจะเทียบโอนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งนิสิต บางคนอาจจะใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปีครึ่ง ถึง 3 ปี ขึ้นอยู่กับผู้เรียนจะมีความสามารถในการ ลงทะเบียนเรียนเพียงใด นอกจากนี้ยังสามารถมาเรียนได้ในวันธรรมดา เวลา 13.00 นาฬิกา ถึงเวลา 20.00 นาฬิกา และ ทุกวันเสาร์ อาทิตย์ เวลา 13.00 นาฬิกา ถึงเวลา 20.00 นาฬิกา ตามความ เหมาะสม

ด้านการจัดผู้สอน

1. สัดส่วนอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตหนึ่งห้อง

สัดส่วนอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตหนึ่งห้องในขณะนี้ เป็น 1:50 ถ้าถือตามทฤษฎีถือว่า มากเกินไปแต่ในทางปฏิบัติถือว่าสามารถปฏิบัติได้ แต่ตามแผนปีการศึกษา 2549 มีความต้องการ

ที่จะลดจำนวนนิสิตให้เหลือกลุ่มละ 60 คนต่อหลักสูตร โดยจัดการสอนเป็นเพียงหลักสูตรละห้องเดียวเท่านั้น ซึ่งก็จะทำให้ผู้สอนสอนครั้งเดียว แต่ขณะนี้ยังไม่สามารถทำได้เนื่องจากนิสิตยังสมัครเข้าเรียนอยู่มากยังไม่สามารถรวมกลุ่มได้ จำนวนเด็กที่มาเรียนยังจำนวนเยอะอยู่

2. สัดส่วนอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตหนึ่งรายวิชา

นิสิตของแต่ละหลักสูตรจะแบ่งออกเป็น 2 ห้อง นิสิตห้องละประมาณ 50 คน โดยจะมีการจัดอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่เชิญจากภายนอก อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาหนึ่งจะรับผิดชอบการสอน ทั้งสองห้องเรียน รวมนิสิตประมาณ 100 คน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนเป็นวันเสาร์ และวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุด หากจัดให้เพียงกลุ่มเดียวอาจจะไม่สามารถมาสอนได้เนื่องจากไม่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป

อย่างไรก็ตามสัดส่วนของอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตต่อหนึ่งรายวิชาอาจมีส่วนที่มากพอสมควรอาจทำให้อาจารย์ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง จึงควรมีผู้ช่วยสอนเนื่องจากผู้สอนมีงานอื่นเพื่อช่วยในเรื่องการตรวจงาน การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอน การตรวจข้อสอบ โดยอาจจะเป็นบุคลากรที่จบปริญญาตรีขึ้นไป และควรจะได้รับงบประมาณสนับสนุนการจ้างอาจารย์ผู้ช่วยสอนด้วย นอกจากนี้ยังควรเริ่มทดลองให้มีอาจารย์ผู้ช่วยสอนในบางรายวิชาทั้งนี้เพื่อช่วยให้มีการจัดระบบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. วุฒิกการศึกษาของอาจารย์ผู้สอน

สำหรับการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนแต่ละหลักสูตรนั้นทางภาควิชาได้มีการกำหนดคุณสมบัติผู้สอนว่าต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาตรงสาขาที่สอนอยู่แล้ว อาจารย์ผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิตรงตามข้อกำหนด ส่วนความถนัดในวิชาที่รับผิดชอบสอนนั้นส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนจะมีความถนัดในสาขาวิชานั้นๆ อยู่แล้ว นอกจากนี้ยังพิจารณาประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน โดยผู้สอนมักจะเป็นผู้มีประสบการณ์สอนหรือประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชานั้นๆ ด้วยเช่นกัน

4. การใช้ผู้สอนร่วม

การสอบแบบผู้สอนคนเดียวรับผิดชอบบรรยายทุกครั้งอาจทำให้เกิดความน่าเบื่อ ดังนั้นควรใช้แบบผสมผสานคือควรมีอาจารย์ผู้สอนทำการสอนร่วมในแต่ละรายวิชาด้วยด้วยเพื่อไม่ให้เกิดความน่าเบื่อในตัวผู้สอน โดยอาจจะใช้วิธีการแบ่งหัวข้อบรรยายให้อาจารย์ผู้สอนร่วมมีส่วนในการรับผิดชอบในเนื้อหาที่ที่ความถนัดตามความเหมาะสมและร่วมรับผิดชอบในการมอบงานตรวจงาน การให้คะแนนด้วยเช่นกัน

5. ทักษะความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

การถ่ายทอดความรู้จากอาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การรับรู้ของผู้เรียนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทางภาควิชาได้เล็งเห็นความสำคัญด้วยเช่นกัน ซึ่งการพิจารณาทักษะความสามารถการถ่ายทอดความรู้นั้นหากเป็นอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำต้องผ่านการคัดเลือกด้วยการทดสอบการสอนก่อนอยู่แล้ว หลังจากได้บรรจุเข้าเป็นอาจารย์ประจำก็จะได้รับการอบรมหลักสูตรการสอนเพื่อเรียนรู้วิธีการพูด การใช้สื่อ วิธีการถ่ายทอดแก่ผู้เรียนซึ่งจัดโดยหน่วยงานของมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว จึงมั่นใจได้ว่าอาจารย์ผู้สอนมีทักษะความสามารถการถ่ายทอดเพียงพอ และอาจารย์ผู้สอนเองก็จะพัฒนาทักษะตัวเองอยู่เสมอโดยสังขมาจากการประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละคน ส่วนอาจารย์พิเศษก็พิจารณาที่ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานประสบการณ์การสอน การบรรยาย หรือการเป็นวิทยากร

นอกจากทักษะการสอนแล้วอาจารย์ผู้สอนยังควรมีทักษะด้านการงานเป็นทีม นิสิต อาจารย์ร่วมกันถ่ายทอดความรู้ให้เกิดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ร่วมกันศึกษา ประสานงานกันให้เป็นทีมมากยิ่งขึ้น

6. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม

ในช่วงโม่งของการเรียนแต่ละครั้งนั้นอาจารย์ผู้สอนมักเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามอยู่แล้ว แต่ธรรมชาติของนิสิตที่ไม่ค่อยจะซักถาม มักจะเงียบ จะมีผู้ซักถามส่วนน้อยเท่านั้น อาจเป็นเพราะนิสิตไม่เกิดข้อสงสัยในขณะนั้น และอาจจะอาย ไม่กล้าที่จะถามคำถามต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียน แต่อาจารย์ผู้สอนก็ได้พยายามกระตุ้นให้นิสิตถามด้วยการให้นิสิตเสนอคำถามหากนิสิตผู้ใดถามก็จะได้คะแนน ซึ่งการใช้วิธีการนี้ก็ทำให้นิสิตกระตือรือร้นที่จะตั้งคำถามกันมาก

การกระตุ้นให้นิสิตถามคำถามมากขึ้นนั้นในอนาคตควรมีการจัดผู้ช่วยสอน เป็นผู้ช่วยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กถาม ช่วยให้การปรึกษานิสิต โดยให้เวลานิสิตประมาณ 15 นาทีเพื่อซักถามสิ่งที่สงสัย และผู้สอนเองควรกระตุ้นให้มีการถาม เช่น การให้คะแนน รางวัล ปรบมือ แรงจูงใจอื่นๆ

ด้านวิธีการสอน

การสอนโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการบรรยายในชั้นเรียนมากที่สุดส่วนวิธีการอื่นๆ ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนว่าจะให้มีการใช้กิจกรรมประกอบการสอนใดเสริมเข้าในเวลาเรียน แต่การบรรยายเพียงอย่างเดียว นิสิตจะเบื่อมากสำหรับการสอนเช่นนี้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากว่านิสิตกลุ่มนี้เป็นนิสิตที่มักมีประสบการณ์ทำงานมาบ้างแล้ว ควรใช้วิธีการเรียนการสอนในอนาคต ดังนี้

1. เข้าใจผู้เรียนเรื่องความสามารถในการเรียน การคิด การวิเคราะห์ การปฏิบัติ

2. เข้าใจปรัชญาหลักสูตรว่ามุ่งให้นักเรียนเป็นอะไร สื่อสารให้เข้าใจว่านิสิตจะเป็นอะไร เป็นบริหารธุรกิจ ควรจะเป็นอย่างไร

3. จัดบรรยากาศการเรียน ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอบถามอย่างเป็นทางการเชิง วัตถุประสงค์

4. อาจารย์ควรจัดการเรียนการสอนให้มีความแตกต่างกันตามกลุ่มของผู้เรียน โดยต้องรู้ ก่อนว่าผู้เรียนเป็นกลุ่มอะไร แล้วควรจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนนั้นๆ เช่น วิชา หลักการตลาด ผู้เรียนเป็นนิสิตสาขาบัญชี ก็ควรจะเป็น หลักการตลาดสำหรับนิสิตบัญชี หรือ หลักการตลาดสำหรับนิสิตการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ก็ควรรู้อยู่แล้วว่าในเอาหลักวิชาไปใช้ในสาขานั้นได้อย่างไร ถ้าผู้เรียนเป็นนิสิตสาขาการตลาดเอง ก็ควรจัดเนื้อหาให้มีความเข้มข้นมากขึ้นได้

ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอน

การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดนอกเหนือจากการบรรยาย แล้วนั้น ยังได้มอบหมายให้นักเรียนได้ การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง กรณีศึกษา การทำแบบฝึกหัด ศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุด ร้านหนังสือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมบรรยายในหลายวิชา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาว่าจะทำได้มากน้อยเพียงไร ส่วนการศึกษาดูงานนอกสถานที่นั้น เคยมีอาจารย์พยายามพาไปที่เขาใหญ่ แต่ค่อนข้างเกิดความยุ่งยากลำบากและมีปัญหาโกลาหล จึงไม่ค่อยได้พาไปดูงานเท่าใดนัก

สำหรับการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนนั้นจะเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในอนาคตจึงควรมีการจัดกิจกรรมตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย สี่ลำดับดังนี้

ลำดับที่หนึ่ง ควรเป็นการอภิปรายกลุ่ม เป็นวิธีที่ประหยัด สำคัญ ทราบทัศนคติของผู้เรียนได้

ลำดับที่สอง ควรใช้วิธีปฏิบัติจริงในชั้นเรียน สามารถใช้ทักษะจริงได้

ลำดับที่สาม ควรให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ แต่มีข้อจำกัดคือใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก

ลำดับที่สี่ ควรใช้การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน ให้ค้นคว้าในประเด็นที่อาจารย์มอบหมาย

ส่วนกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนแบบอื่นๆ มีข้อพิจารณาดังนี้

1. กรณีศึกษา อาจจะยังไม่เหมาะสมในบางครั้ง น่าจะเป็นกรณีศึกษาที่เป็นแบบไทย เป็นสถานการณ์แบบที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมของไทย ทั้งนี้ในบางรายวิชาน่ากรณีศึกษาของ

ต่างประเทศมาใช้ซึ่งบางครั้งไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทยและทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจสถานการณ์ในกรณีศึกษาเท่าที่ควร

2. การใช้วิทยากรบรรยายพิเศษ มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ขั้นตอน และในบางครั้ง นิสิตไม่ให้ความสนใจมากนัก

ด้าน สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ อาคาร สถานที่

1. เอกสารประกอบการสอน

ตามระเบียบปฏิบัติของมหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีเอกสารประกอบการสอนอยู่แล้ว ซึ่งมักอยู่ในรูปของ หนังสือประกอบการเรียนการสอน โดยจะแนะนำไว้ในประมวลรายวิชาของแต่ละวิชา แล้วให้นิสิตเป็นผู้ค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนเอกสารประกอบการบรรยายที่เป็นชุดวิชาจะมีเพียงบางรายวิชานั้น ส่วนเนื้อหาของหนังสือ และเอกสารการสอนมีเนื้อหาชัดเจน ทันสมัยและทันเหตุการณ์ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนจะติดตามความเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงเอกสารเสมอ แต่ปัญหาอย่างหนึ่งคือ ผู้สอนมีหนังสือประกอบการเรียนการสอนแนะนำให้ แต่ผู้เรียนมักไม่ยอมซื้อ มักใช้วิธีการจดบันทึกในชั้นเรียน

2. อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

การใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับการบริการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่มีเป็นอุปกรณ์พื้นฐานได้แก่ เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ ไมโครโฟน แต่หลายครั้งมักประสบปัญหา ไมโครโฟนใช้ไม่ได้ เครื่องฉายโปรเจกเตอร์เก่าและเสียบ่อย ผู้สอนจึงใช้สื่อการสอนเป็นเพียงแผ่นใสเท่านั้นซึ่งสร้างความน่าเบื่อให้กับผู้เรียนเพราะไม่มีสีสัน ส่วนอุปกรณ์อื่น เช่น วีดีโอ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพสี(LCD) เครื่องฉายภาพทึบแสง ไม่มีความสะดวกในการใช้งาน โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์เพื่อใช้โปรแกรมพาวเวอร์พ้อยท์ในการนำเสนอไม่มีโอกาสได้ใช้เลยในวันเสาร์อาทิตย์ ส่วนเครื่องฉายทึบแสงไม่มีให้บริการ เนื่องจากไม่เพียงพอแก่การใช้งาน ส่วนอุปกรณ์อื่นๆ วีดีโอ มีให้ใช้บ้าง ต้องจองล่วงหน้า โดยภาพรวมจะไม่ค่อยมีความทันสมัยในสื่ออุปกรณ์เท่าใดนักซึ่งขัดกับภาพพจน์ของบริหารธุรกิจซึ่งควรจะมีความพร้อมมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรต้องขอใช้บริการจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

นิสิตทั้งสามหลักสูตรมีกว่า 600 คน แต่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอแก่การใช้งาน บริหารธุรกิจมีโอกาสได้ใช้ในกรณีเป็นรายวิชาที่ต้องเรียนในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่บางรายวิชาไม่ได้มีการปฏิบัติการแต่ต้องมีการค้นคว้าด้วยอินเทอร์เน็ต การพิมพ์งาน

การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์มีโอกาสดำเนินน้อยมาก ซึ่งการบริการคอมพิวเตอร์นี้ต้องพึ่งพาการบริการจากหน่วยงานต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ควรจัดให้มีงบประมาณการเช่าคอมพิวเตอร์จากหน่วยงานเอกชนภายนอก ซึ่งจะได้การบริการคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ ๆ ตลอดเวลา และยังได้รับการดูแลหากมีปัญหาทางเทคนิคด้วย

4. ห้องเรียน อาคารสถานที่

สภาพห้องเรียนโดยทั่วไปจะเป็นห้องพัสดุ สภาพบรรยากาศแวดล้อมภายในห้องเรียนมักประสบปัญหาสภาพอากาศค่อนข้างร้อน อยู่ริมอุโมงค์ แสงแดดส่องเข้ามาภายในห้องเรียน ประกอบกับจำนวนนิสิตจำนวนกว่า 50 คนต่อหนึ่งห้องขนาดของห้องค่อนข้างแออัดไม่ค่อยมีพื้นที่ให้ปฏิบัติกิจกรรมมากนัก แล้วถ้าหากนิสิตมีถึง 60 คนก็ยิ่งอึดอัดแน่นมาก และห้องใหญ่ก็ถูกใช้เป็นห้องพักอาจารย์หลายห้อง สำหรับการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่น่าเรียนมากขึ้นนั้น ควรให้มีลมผ่านห้อง ควรมีการติดเครื่องปรับอากาศทุกห้อง ให้มีแสงสว่างผ่านเข้ามาภายในห้องอย่างพอเหมาะ

ด้านการวัดและการประเมินผล

1. การใช้ข้อสอบอัตนัยและข้อสอบปรนัย

ในการสอบนั้นได้มีการใช้ข้อสอบทั้งชนิดปรนัยและข้อสอบชนิดอัตนัย ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนจะพิจารณาจากรายวิชา และจำนวนนิสิตประกอบการใช้ข้อสอบแต่ละชนิดด้วยเช่นกัน หากเป็นวิชาประเภทคำนวณ หรือรายวิชาที่จำเป็นต้องใช้การแสดงความคิดการวิเคราะห์ก็มักเป็นข้อสอบชนิดอัตนัยทั้งหมด หากเป็นรายวิชาพื้นฐานที่ทดสอบความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ และมีประเด็นหรือเนื้อหาที่ต้องวัดมีความหลากหลายก็จำเป็นต้องใช้ข้อสอบแบบปรนัยเพื่อให้มีการทดสอบครอบคลุมเนื้อหาให้มากที่สุด นอกจากนี้การใช้ข้อสอบยังพิจารณาถึง จำนวนนิสิตที่เรียนในวิชานั้นหากมีนิสิตเป็นจำนวนมากๆ กว่าร้อยคนขึ้นไปก็มักใช้ข้อสอบประเภทปรนัยบ้าง หากมีจำนวนนิสิตไม่มากนักก็มักใช้ข้อสอบประเภทอัตนัย สำหรับในความเป็นจริงแล้ว เนื่องจากนิสิตเป็นระดับปริญญาตรีตามความเหมาะสมแล้วต้องสอบแบบอัตนัยมากกว่า แต่เนื่องจากนิสิตมีจำนวนเยอะเกินไปก็ไม่สามารถทำได้ทั้งสองอย่าง ใช้ไม่สะดวกแต่ก็มีการผสมผสานระหว่างข้อสอบแบบอัตนัยและข้อสอบแบบปรนัยกันอยู่ระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้การวัดผลประเมินผลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามการใช้ข้อสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัยมีข้อแนะนำควรพิจารณา ดังนี้

ประการแรก ควรมีสุนัขข้อสอบ เพื่อรับข้อสอบ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ความน่าเชื่อถือ แยกวัดอำนาจการทดสอบทั้งคู่ และปรับปรุงข้อสอบให้ได้มาตรฐาน

ประการที่สอง น่าจะระดมในสายวิชา ถึงแนวการวัดผลและการประเมินผล โดยกำหนดว่ามีเป้าหมายอย่างไร มีการวางแผนอย่างไร และมีการประเมินผลอย่างไร

2. การสอบมากกว่า 1 วิชาใน 1 วัน

การจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาใน 1 วันไม่มีความเหมาะสม แต่ควรจัดให้สอบ 1 วิชาต่อวันเท่านั้น แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องปฏิทินการสอบ ควรให้มีการสอบที่มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น โดยอาจให้มีการจัดข้อสอบแบบ Take Home ร่วมด้วย ให้มีความคิดอิสระ เช่นในการสอบกลางภาคก็อาจจะให้นิสิตได้ทำข้อสอบชนิดนี้ก็ได้

3. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

สำหรับการประเมินผลด้วยการอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มนั้น โดยปกติได้มีการตกลงร่วมกันอยู่แล้ว และก่อนที่จะมีการออกเกรดแสดงระดับผลการเรียนของนิสิตจะต้องผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองเกรดอยู่แล้ว ซึ่งจะมีการพิจารณาการใช้เกณฑ์ในการวัดระดับให้อยู่ในความเหมาะสม

ด้านการบริการห้องสมุด

การให้บริการของสำนักหอสมุดมีความทันสมัยพอสมควรมีระบบการสืบค้นเข้าถึงง่าย แต่อาจารย์เองไม่ค่อยได้เสนอหนังสือเข้าห้องสมุด ทางสำนักหอสมุดไม่ได้สอบถามความเห็นของอาจารย์ในการเสนอขอซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ซึ่งควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ให้อาจารย์ได้เสนอหนังสือเข้าห้องสมุดทุกเทอม โดยควรให้อาจารย์เสนอผ่านเว็บไซต์ของสำนักหอสมุด

การให้บริการเรื่องจำนวนหนังสือสำหรับนิสิตน้อยไม่เพียงพอ เรื่องหนึ่งควรมีมากกว่า 5 เล่ม เพื่อให้เกิดการกระจายได้อย่างทั่วถึง ส่วนวันเวลาการให้บริการอื่นๆ เห็นว่ามีความเหมาะสมดี

ส่วนข้อจำกัดในการใช้บริการห้องสมุดนั้นคือ เนื่องจากนิสิตไม่ค่อยมีเวลามากนัก จึงไม่ค่อยได้มอบหมายให้นิสิตไปค้นคว้าหนังสือแล้วอ่านสรุปสาระสำคัญ ซึ่งต่างประเทศจะให้นิสิตไปค้นคว้า แต่ถึงแม้จะมีการมอบหมายให้นิสิตค้นคว้า จำนวนหนังสือก็ไม่เพียงพอแก่นิสิตซึ่งเรียนวิชาต่างๆ ประมาณ 100 คน และบางครั้งในเทอมนั้นมีนิสิตภาคปกติและภาคพิเศษ 4 ปีมีเรียนด้วยกันก็จะยังเพิ่มจำนวนผู้ใช้หนังสือมากยิ่งขึ้นไปอีก

ด้านการให้บริการ วิชาและการให้คำปรึกษา

1. การบริการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

นิสิตแต่ละกลุ่มจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำอยู่แล้วซึ่งคอยให้คำแนะนำการเรียนของนิสิต แต่นิสิตก็ไม่ค่อยจะได้ปรึกษามากนัก จะขอคำปรึกษาก็ต่อเมื่อมีปัญหาและอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านยินดีให้คำปรึกษาอยู่เสมอ แต่มีปัญหาในการให้บริการนิสิตบางประการคือ

ประการแรก อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีคู่มือสำหรับให้บริการนิสิตเป็นการเฉพาะบางครั้งไม่สามารถจํายละเอียดได้ทั้งหมด เนื่องจากรายละเอียดในการเรียนจะเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร

ประการที่สอง อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตจะเป็นอาจารย์ประจำเท่านั้น ซึ่งบางท่านมีการเป็นที่ปรึกษาเป็นจำนวนมากทั้งนิสิตภาคปกติ และยังรับภาระที่ปรึกษาภาคพิเศษต่อเนื่องอีก ซึ่งอาจจะดูแลได้ไม่ทั่วถึง

อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะสำหรับการบริการให้คำปรึกษานิสิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ควรกระตุ้นให้นิสิตพบปะอาจารย์ที่ปรึกษา 1-2 ชั่วโมง เพื่อซักถามแลกเปลี่ยนถามตอบข้อสงสัย ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทราบปัญหานิสิตมากขึ้น และนิสิตเองจะได้ไม่ประมาทในการเรียนเนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาจะคอยสอบถามปัญหาและกระตุ้นนิสิตเสมอ

2. ควรทำคู่มือนิสิต คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ขั้นตอนการติดต่อประสานงาน และอื่นๆ ที่นิสิตควรทราบ และควรให้มีการปรับปรุงคู่มือให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

3. ควรให้มีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับงานวิชาการที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบ โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการวิชาการได้ประชุมร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

3. น่าจะมี เว็บบอร์ดเพื่อตอบคำถาม แต่ถ้าหากคำถามลึกลงไปก็แนะนำให้ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

2.การบริการให้คำปรึกษาเจ้าหน้าที่

ภาควิชาบริหารธุรกิจได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการวิชาการเป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งสามารถให้คำปรึกษาแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี เช่น เรื่องการลงทะเบียน การเพิ่มถอน การโอนหน่วยกิต ตารางเรียน ตารางสอบ เป็นต้น บุคลากรที่ทำหน้าที่บริการวิชาการมีเพียงคนเดียว บางครั้งเกิดความไม่สะดวกในการให้บริการหากเจ้าหน้าที่หยุดหรือไม่อยู่

3.การให้บริการข้อมูลข่าวสาร

ตามปกตินิสิตสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเรื่องการลงทะเบียน ปฏิทินการศึกษา การตรวจสอบผลการเรียน และอื่นๆ อีกมากมาย สำหรับ การให้บริการข้อมูลข่าวสารของภาควิชาบริหารธุรกิจได้มีการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ของภาควิชาชื่อ bisbuu ซึ่งให้บริการข่าวสารทั่วไปของภาควิชา การส่งงาน การดาวน์โหลดเอกสาร มีการริเริ่มใช้วิธีการเรียนระบบ E - Learning แต่ยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร

4.การจัดกิจกรรมนิสิต

การจัดกิจกรรมนิสิตเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ที่ภาควิชาได้จัดให้อยู่เสมอก็คือ กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมการไหว้ครู กิจกรรม กีฬาสี แต่เนื่องจากการจัดกิจกรรมสำหรับนิสิตที่เรียนในวันเสาร์ อาทิตย์ จึงมีระยะเวลาก่อนจำกัด ก็มีปัญหายูบย้างเช่นช่วงเวลายังไม่เหมาะสม การวางแผนยังไม่ดีพอ และไม่เคยทำประเมินผลว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และต้องมีการปรับปรุงสิ่งใด

ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ที่เคยจัดให้นิสิต คือ กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ที่สถาบันผู้นำ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม มีความสามัคคี เสียสละ ในการประกอบกิจการงาน

แต่กิจกรรมนี้ไม่ได้ปฏิบัติต่อเนื่องเพราะงบประมาณจำกัด

อย่างไรก็ตาม ควรให้นิสิตมีส่วนร่วมด้วยใจกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการร่วมทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ยังควรทำแบบประเมินหลังจากได้จัดกิจกรรมต่างๆ แล้ว (exit interview) แบบสุ่มนิสิต เพื่อนำผลย้อนกลับมาแก้ไขและพัฒนาต่อไป

5.การบริการสถานที่ในการจัดกิจกรรมนิสิต

การให้ความร่วมมือ และการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนิสิตนั้นค่อนข้างลำบากเพราะต้องขึ้นอยู่กับการบริการของคณะฯ เป็นหลัก และเนื่องจากนิสิตมีเป็นจำนวนมากกว่า 600 คนต้องใช้สถานที่ขนาดใหญ่ ซึ่งสถานที่ของคณะฯ ไม่เพียงพอ เมื่อขอใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยก็ถูกเรียกเก็บเงินค่อนข้างสูง เช่นกิจกรรมไหว้ครูโดยขอใช้สถานที่จากหอประชุมของมหาวิทยาลัยแต่ต้องเสียค่าเช่าใช้สถานที่ด้วยเนื่องจากเป็นแค่ระดับภาควิชา ไม่ได้รับสิทธิในโควต้าคณะ และทราบว่าจะเกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเลือกปฏิบัติโดยบางภาควิชาใช้สถานที่แต่ได้รับการยกเว้นเก็บค่าเช่าสถานที่ซึ่งไม่ค่อยยุติธรรม ไม่เท่าเทียมทั้งๆ ที่มีนิสิตจำนวนเยอะไม่สามารถที่จะใช้ห้องเล็กๆ ได้ ต้องใช้ห้องใหญ่ก็ถูกเก็บเงิน ทั้งๆที่นิสิตได้จ่ายค่าบำรุงทุกๆ อย่างให้กับมหาวิทยาลัยจึงเหมือนเป็นการจ่ายซ้ำซ้อน การจัดกิจกรรมเพื่อนิสิตไม่ควรคิดค่าบริการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ทางลบ ซึ่งมหาวิทยาลัยควรตระหนักถึงความเหมาะสมเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

การเรียนรู้ด้วยระบบ E – Learning ด้วยภาควิชาบริหารธุรกิจได้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยระบบดังกล่าว ในบางวิชาเพื่อให้เกิดความ ทันต่อเหตุการณ์ และรองรับจำนวนนิสิตที่เพิ่มจำนวนได้มากขึ้น แต่มีปัญหาในการใช้หลายประการ ดังนี้

1. รูปแบบนำเสนอไม่ค่อยน่าสนใจ เป็น Powerpoint Presentation ส่วนใหญ่เป็นการบรรยาย เป็นการสื่อสารทางเดียว

2. รูปแบบการเรียนนิตยยังคงต้องเรียนในชั้นเรียนตามปกติ และบทเรียนที่เรียนในชั้นเรียนกับในระบบ ก็มีเนื้อหาที่เหมือนกันผู้เรียนรู้สึกว่ามีซ้ำซ้อนกัน ไม่เห็นความจำเป็นในการเข้าชั้นเรียน และกลายเป็นการเพิ่มภาระการเรียนให้นักเรียนมากขึ้น

3. นิตยมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นคือต้องจ่ายค่าแผ่นซีดีประกอบการเข้าเรียน และค่าใช้จ่ายเช่าชั่วโมงอินเทอร์เน็ตกรณีที่ผู้เรียน ไม่มีเรียน ไม่ได้เดินทางมาใช้ห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมระบบอินเทอร์เน็ตเป็นของตนเอง

4. ปัญหาทางเทคนิค ซึ่งต้องพึ่งพาระบบ Call Center จากบริษัทภายนอกที่เป็นผู้ให้บริการการเรียนผ่านระบบ ซึ่งจะให้บริการผู้เรียนช่วงเวลากลางวันเท่านั้น ส่วนเวลากลางคืนกระทำไม่ได้เพียงฝากเรื่องไว้แล้วรอดติดต่อใหม่เวลากลางวัน นิตยจึงไม่ค่อยได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

5. ค่าใช้จ่ายแพงหากต้องทำเป็นแอนิเมชันประกอบการเรียนทั้งหมด เนื่องจากการจัดทำเป็นสื่อแบบแอนิเมชันต้องจ้างบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการทำโดยเฉพาะในการจัดทำ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงมาก

การจัดการจัดการเรียนการสอนแบบ E – Learning ควรมีแนวทางการปรับปรุงเพื่อให้เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ ดังนี้

1. ควรปรับปรุง รูปแบบการนำเสนอ ควรให้มีแอนิเมชันมากขึ้น ให้มีความน่าสนใจ ซึ่งการทำระบบการเรียนแบบ E – Learning นี้ ทางภาควิชาบริหารธุรกิจได้จ้างให้หน่วยงานเอกชนเพื่อมาทำแอนิเมชันให้มีความน่าสนใจประกอบการบรรยาย เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนเบื่อหน่ายการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

2. ควรให้เป็นระบบการเรียนแบบ E – Learning อย่างแท้จริง คือ ควรเป็นการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดลดจำนวนการเข้าเรียนในชั้นเรียนให้น้อยลง โดยอาจมอบหมายงานตรวจการบ้าน ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมด หรือนัดนิตยเข้าพบในชั้นเรียนบ้างเป็นครั้งคราวเพื่ออภิปรายกลุ่ม หรือนำเสนอรายงานก็ได้

ส่วนที่ 8 สรุปปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดตารางเรียน

1. เวลาเรียน เริ่มเวลา 8.00 น. ถึง 18.00 น.

การเริ่มเวลาเรียน 8.00 น. นั้นมีความเหมาะสม จึงมีเวลาพอที่จะเรียนได้หลายวิชาต่อวัน แต่ส่งผลให้ผู้ที่ต้องเดินทางมาจากที่พักเป็นระยะทางที่ไกลๆ เพื่อมาเรียนนั้น เข้าเรียนไม่ค่อยทัน ได้แก่ ผู้ที่ต้องเดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ระยอง เป็นต้น ส่วนผู้ที่มีที่พักอยู่ใกล้มหาวิทยาลัย ไม่มีผลกระทบมากนัก ได้แก่ ผู้ที่พักอาศัยเขตอำเภอเมือง อำเภอศรีราชา และผู้ที่อาศัยอยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัย

2. จำนวนวิชาเรียนวันละ 2 ถึง 3 วิชา ต่อวัน

นิสิตภาคพิเศษหลักสูตรต่อเนื่องสามารถลงทะเบียนเรียนได้เทอมละไม่เกิน 15 หน่วยกิต หรือวิชาละ 3 หน่วยกิต เป็นจำนวน 5 วิชาต่อ เทอม เพื่อเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์ รายวิชาให้เรียนได้วันละ 2 ถึง 3 วิชา ต่อวัน วันละ 6 ถึง 9 คาบเรียน สำหรับวันที่ต้องเรียน 9 คาบเรียนเป็นการเรียนที่อัดแน่นมีชั่วโมงการเรียนที่ยาวนาน นิสิตจะรับรู้ได้ดีในวิชาแรกๆ ส่วนในวิชาที่ 2 และ 3 เริ่มรู้สึกล้าจากเรียนและสมาธิในการเรียนน้อยลง

ด้านการจัดผู้สอน

1. การจัดผู้สอนแบบหลายคน (Team Teaching) ต่อวิชา

การจัดผู้สอนแบบหลายคนนั้นจะทำให้ นิสิตสับสน และไม่มีความเป็นเอกภาพ มีความเหมาะสมในระดับน้อย

2. สัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิต กรณีผู้สอน 1 คน

การจัดผู้สอนของหลักสูตรฯ ได้จัดให้ผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียน 50 คน ต่อการสอนครั้งหนึ่ง ทำให้มีการดูแลจากผู้สอนได้ไม่ทั่วถึง

3. สัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิต ในรายวิชาที่ผู้สอนหลายคน (Team Teaching)

ในรายวิชาที่มีการจัดผู้สอนหลายคนต่อวิชานั้น เมื่อพิจารณาในประเด็นของสัดส่วนผู้สอนต่อนิสิตแล้ว ปรากฏว่าไม่แตกต่างไปจากการสอนแบบผู้สอนเพียงคนเดียวเนื่องจากว่าผู้สอนจะผลัดกันมาเข้าสอน ไม่ได้เข้าคราวละหลายคนดังนั้นผู้สอนก็ยังคงรับผิดชอบจำนวนผู้เรียนที่มากเช่นเดิม

ด้านวิธีการสอน

1. การให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้า

เอกสารประกอบการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นมี สองประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง หนังสือ ตำรา บทเรียนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้สอนใช้สำหรับการเรียนการสอนในวิชานั้นซึ่งเป็นหนังสือที่มีอยู่แล้วตามแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด ร้านหนังสือ อินเทอร์เน็ต

ประเภทที่สอง ได้แก่เอกสารประกอบการบรรยายที่ผู้สอนจัดให้ก่อนเข้าเรียนในแต่ละครั้ง ซึ่งในการให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้านั้น ผู้สอนได้แนะนำหนังสือ ตำรา ในวันแรกของการเรียนเสมอ แต่ส่วนเอกสารประกอบการบรรยาย บางครั้งจะได้รับล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์ บางครั้งจะได้รับต้นชั่วโมงก่อนเข้าเรียน จึงศึกษาก่อนล่วงหน้าไม่ได้ในบางครั้ง

2. การสอนภาคปฏิบัติ

การสอนภาคปฏิบัตินั้นส่วนใหญ่ในการเรียนแต่ละวิชานั้นมักจะใช้รูปแบบของการบรรยายเป็นหลัก ส่วนการปฏิบัตินั้นมีบ้างในบางรายวิชา เช่น คอมพิวเตอร์ การบัญชี การวิจัย เป็นต้น ส่วนในรายวิชาที่เน้นบรรยายอย่างเดียวทำให้นิสิตเข้าใจน้อยไม่ดีเท่าที่ควร

3. การสอนโดยให้ผู้เรียนเลือกศึกษาหัวข้อที่สนใจ

ผู้สอนให้นิสิตเลือกศึกษาหัวข้อ 2 ลักษณะ คือ กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา แล้วให้ผู้เรียนเลือกศึกษาโดยไม่จำกัด และให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่จะศึกษด้วยตนเอง ตามขอบเขตเนื้อหาวิชา ซึ่งการให้เลือกศึกษานั้นบางครั้งผู้สอนเป็นผู้กำหนดรูปแบบเอง ควรให้ผู้เรียนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษาค้นคว้าด้วย

ด้านกิจกรรมประกอบการสอน

1. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

มีการจัดให้นิสิตดูงานนอกสถานที่น้อยมาก และจัดในวันธรรมดาซึ่งนิสิตส่วนที่ทำงานไม่สามารถไปได้ และมีเวลาดูงานน้อย ทำให้ขาดโอกาสในการเรียนรู้จากการศึกษาดูงาน

2. การจัดให้ผู้เรียนศึกษาจากสถานการณ์จริง

การศึกษจากสถานการณ์จริงในระดับน้อย จึงทำให้ขาดการนำเอาทฤษฎีไปประยุกต์และวิเคราะห์ และเมื่อนิสิตได้ไปพบกับสถานการณ์จริงอาจทำให้นำเอาความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ได้เล็กน้อยด้วยเช่นกัน

3. การฝึกให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียน

ในส่วนของการใช้วิธีให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียนมีไม่มากนักอยู่ในระดับปานกลาง จะมีในรายวิชาที่มีหน่วยกิตสำหรับการปฏิบัติเท่านั้นซึ่งทำให้ผู้เรียนขาดการฝึกทักษะไปในบางรายวิชา

4. การจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

ในรายวิชาที่มีการจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้ในสัปดาห์ มีข้อดี คือ วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงและนำประสบการณ์จริงถ่ายทอดให้ผู้เรียน แต่ปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับการใช้วิทยากรภายนอกมาบรรยาย คือ เรื่องของการถ่ายทอดความรู้ให้นิสิต โดยวิทยากรบางท่านมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ตรง แต่บางท่านอาจขาดทักษะการถ่ายทอด สอนเร็ว และกิจกรรมประกอบการเรียนไม่มากนัก

สื่อ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่

1. ความพร้อมของอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์

อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อมปานกลาง โดยในแต่ละห้องเรียนได้จัดให้มีอุปกรณ์เครื่องเสียง เทปเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ เครื่องขยายเสียง เป็นอุปกรณ์พื้นฐานซึ่งบ่อยครั้งมักมีปัญหาเครื่องขยายเสียงไม่ดัง ลำโพงเสียงแตก ส่วนเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์บางครั้งชำรุดไม่สามารถฉายภาพได้และได้รับการแก้ไขช้า และส่งผลให้เสียเวลา และเป็นอุปสรรคในการใช้สื่อการเรียนการสอนพอสมควร ส่วนอุปกรณ์ประเภท วีดิทัศน์ วีดิโอ โทรทัศน์ จะมีบ้างเป็นบางห้องเท่านั้น และสำหรับห้องที่ไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าวต้องติดต่อขอจองการใช้งานทุกครั้ง

2. ความเหมาะสมของการเลือกสื่อแต่ละรายวิชา

การเลือกสื่อแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมปานกลาง โดยผู้สอนใช้สื่อเครื่องฉายโปรเจกเตอร์มากที่สุด และมีการใช้ไวท์บอร์ดบ้างในรายวิชาที่คำนวณ ซึ่งการใช้เครื่องฉายโปรเจกเตอร์เพียงอย่างเดียวทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่สนใจในการเรียนเท่าที่ควร ส่วนการใช้สื่อพาวเวอร์พอยท์ ปริ้นเตอร์ มีน้อย

3. การจัดคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียน

การจัดคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียนมี 2 ลักษณะ คือ การจัดให้ผู้เรียนการใช้ในเวลาเรียน สำหรับรายวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีความพอเพียง ส่วนการจัดให้สำหรับค้นคว้าข้อมูล และสำหรับการเรียนระบบ E – Learning โดยใช้บริการจากห้องปฏิบัติการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ห้องปฏิบัติการสำนักคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาควิชา

บริหารธุรกิจ โดยการใช้สำหรับการเรียน แต่สำหรับการค้นคว้านอกเวลาเรียนมีคอมพิวเตอร์ให้บริการยังไม่พอเพียงโดยเฉพาะห้องปฏิบัติการภาควิชาบริหารธุรกิจ

4. ความสะดวกของโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน

การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียนนิสิตรู้สึกว่าการจัดของห้องเรียนจะคับแคบเนื่องจากนิสิตมีจำนวน 50 – 60 คน ต่อห้อง จึงทำให้มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมน้อยมาก

5. ความสะอาดของห้องเรียน

ห้องเรียนดูภาพรวมมีความสะอาดแต่สภาพสีห้องอาจดูเก่าแต่ก็มีฝุ่นละออง

6. สภาพอากาศในห้องเรียน

ห้องเรียนเป็นห้องพัดลม สภาพอากาศในห้องเรียนจึงมักร้อน อบอ้าว บางห้องอยู่ในมุมอับลม และห้องเรียนฝั่งตะวันตกมักจะมีแดดส่องถึงในเวลาบ่ายถึงแม้ว่าจะมีม่านกันแดดความร้อนก็ยังซึ่งเป็นการเพิ่มความร้อนในห้องเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนรู้สึกเสียสมาธิในการเรียน

7. การบริการน้ำดื่มบริเวณอาคาร

บริเวณอาคารมีมีตู้ น้ำดื่มทุกชั้นแต่ไม่มีแก้วกระดาษบริการ และนิสิตไม่แน่ใจในความสะอาดของน้ำดื่ม

8. บริการห้องสุขา

บริการห้องสุขามีความเพียงพอต่อนิสิต แต่มีผู้ใช้มากในวันเสาร์ อาทิตย์ ห้องน้ำมีกลิ่นไม่พึงประสงค์รุนแรง บ่อยครั้งน้ำไม่ไหลซึ่งสร้างความลำบากเป็นอย่างมาก

9. ที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร

บริเวณอาคารได้มีบริการ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริเวณระเบียงทุกชั้นรวมทั้งบริเวณที่ว่างใต้อาคารเรียนชั้น 1 แต่บางครั้งไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่นั่งพักผ่อนเพื่อรับประทานอาหาร พักผ่อน หรือประชุมกลุ่มเพื่อค้นคว้ารายงาน

ด้านการวัดและประเมินผล

1. การสอบโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย

การสอบข้อสอบแบบปรนัยมีข้อดีคือ สามารถทำข้อสอบได้เสร็จเร็ว ได้ตอบทุกข้อ นิสิตที่มีความสามารถในการเขียนน้อยมักพอใจที่จะทำข้อสอบปรนัย แต่อาจทำคะแนนได้น้อย

2. ปริมาณข้อสอบกับเวลาที่ใช้ในการสอบ

การสอบรายวิชาประเภทคำนวณ การวิเคราะห์ และข้อสอบชนิดอัตนัย ข้อสอบมีปริมาณมาก เวลาในการสอบโดยทั่วไปอยู่ที่ 3 ชั่วโมงบางครั้งไม่เพียงพอกับการทำข้อสอบเมื่อหมดเวลาสอบแล้วนิสิตก็ยังทำข้อสอบไม่เสร็จ

3. การจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน

ตารางสอบของนิสิตช่วงกลางภาคนั้นจัดให้เพียง 2 วัน ทำให้บางครั้งนิสิตต้องสอบให้ครบทุกวิชา จึงทำให้นิสิตต้องมีการสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน นิสิตทำคะแนนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนการสอบปลายภาค มีระยะเวลาการสอบในวันเสาร์และวันอาทิตย์ 4 วัน นิสิตรู้สึกผ่อนคลายมากกว่า และน่าจะสอบวันละ 1 วิชาจะดีกว่า แต่มีข้อจำกัดว่าเวลาจัดสอบไม่เหมาะสม

4. การประเมินผลการเรียนโดยใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินผลมีเกณฑ์ค่อนข้างสูง มีความสามารถในการทำคะแนนตามเกณฑ์ได้น้อย และทำให้มีระดับผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ด้านบริการห้องสมุด

1. จำนวนหนังสือที่ใช้ค้นคว้าต่อจำนวนผู้เรียน

จำนวนหนังสือที่ให้บริการนั้นแต่ละเรื่องมี 2-5 เล่ม แต่นิสิตมีจำนวนมากทำให้นิสิตหลายคนไม่สามารถยืมได้ หนังสือจึงมีไม่เพียงพอต่อนิสิต

2. ความทันสมัยของหนังสือ ที่ใช้ประกอบการเรียน

หนังสือที่ให้บริการในห้องสมุดเมื่อเทียบกับหนังสือที่มีขายอยู่ในร้านหนังสือแล้ว บางครั้งหนังสือในห้องสมุดก็ยังไม่เหมือนในท้องตลาด หรือมีน้อย

3. จำนวนเล่มที่ให้ยืมต่อครั้ง

นิสิตมีสิทธิยืมสื่อห้องสมุดได้คนละไม่เกิน 5 รายการต่อครั้ง ซึ่งน่าจะให้มีรายการยืมมากกว่านี้เนื่องด้วยในการเรียนแต่ละวิชามักมีการใช้หนังสือมากกว่า 1 เล่ม และยืมได้ในจำนวนจำกัด

4. เวลาให้บริการในวันเสาร์ อาทิตย์

เวลาการให้บริการของสำนักหอสมุดในวันเสาร์-อาทิตย์จะเริ่มที่ 8.30 น. – 18.00 น. ซึ่งจะปิดบริการเร็วกว่าวันธรรมดา แต่ในขณะที่นิสิตเองมักจะเลิกเรียนประมาณ 18.00 – 19.00 น. ทำให้มีเวลาเข้าห้องสมุดได้น้อย

ด้านบริการวิชาการและแนะแนว

1. การบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่บริการวิชาการที่คอยให้บริการด้วยดี แต่มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการไม่เพียงพอซึ่งนิสิตสามารถสอบถามปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ได้เพียง 1 คน ซึ่งบางครั้งเจ้าหน้าที่มีได้นั่งให้บริการประจำตลอดเวลา จึงไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

2. การอำนวยความสะดวกด้านการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม – ถอน

การลงทะเบียนเรียนนิติตจะต้องเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองอยู่แล้ว มีการอำนวยความสะดวกด้านการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม – ถอน แต่จะมีปัญหาเรื่องข้อมูลรายวิชาที่นิติตสามารถเพิ่ม-ถอน ได้ในเทอมนั้น ไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจน

3. การให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ

นิติตมีความเห็นว่าการให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสม ซึ่งมักจะเป็นการสื่อสารทางเดียว บางครั้งรับรู้กันไม่ทั่วถึง

4. อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

นิติตมีความเห็นว่าอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

5. การอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมนิติตอันได้แก่ กิจกรรมรับน้องใหม่ ไหว้ครู กีฬา งานเลี้ยงสังสรรค์ และอื่นๆ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่การจัดกิจกรรมกว้าง เช่น ห้องประชุมขนาดใหญ่ แต่มักประสบปัญหาพื้นที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนนิติตมีจำนวนมาก และต้องขออนุญาตการใช้จากส่วนงานอื่นๆ อีกต่อหนึ่ง และบางสถานที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 9 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดตารางเรียน

จากการที่มีตารางเวลาเรียนวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 8.00 ถึง 18.00 นาฬิกา นั้นทำให้ในแต่ละวันมีรายวิชามากเกินไปนิติตต้องเรียนติดต่อกันหลายชั่วโมงต่อวัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอน คือ ทำให้มีชั่วโมงการเรียนที่ยาวนานเกิดความเหนื่อยล้า มีความสนใจในเบื้องต้น แต่จะมีความสนใจลดลงในชั่วโมงหลัง แนวทางการจัดตารางเรียนจึงอาจกระทำได้ ดังนี้

1. ควรจัดรายวิชาบรรยายสลับกับวิชาปฏิบัติ

ในการเรียนการสอนควรจัดให้เป็นรายวิชาบรรยายสลับกับรายวิชาที่เป็นปฏิบัติ หรือ ในรายวิชานั้นๆ ควรแบ่งเป็นบรรยายผสมกับการปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ควรมีวันเรียนในวันธรรมดาเป็นบางรายวิชา

ควรจัดให้มีการเรียนในวันธรรมดา วันจันทร์ถึงวันศุกร์บ้าง ในเวลาเย็นช่วงเวลา 18.00 ถึง 21.00 น. ในบางรายวิชาโดยเฉพาะศุกร์เย็นจะช่วยให้ผู้ที่ทำงานแล้วพอจะมีเวลามาเรียนได้บ้าง

3. ควรจัดแบบบล็อคออร์ส

ควรจัดแบบบล็อคออร์ส ในหนึ่งวัน เช่นในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ เรียน 9.00 ถึง 16.00 น. วันละ 1 วิชา

อย่างไรก็ตาม สำหรับการเรียนแบบจัดตารางเรียนทั้งในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เป็นการกระจายชั่วโมงการเรียนได้มากขึ้น ลดการอัดแน่นของตารางเรียนในวันเสาร์ อาทิตย์ได้ แต่จะทำให้ผู้ที่ทำงานมาเรียนไม่สะดวกสำหรับในวันธรรมดา

ด้านการจัดผู้สอน

1. ควรจัดผู้สอนแบบสอนเดี่ยว

การสอนแบบสอนเดี่ยวโดยให้อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบการสอนในวิชานั้นๆ แต่เพียงผู้เดียวสำหรับนิสิตห้องหนึ่งๆ จะทำให้การเรียนการสอนมีความต่อเนื่องและมีความเป็นเอกภาพ ดังนั้น

2. ควรจัดผู้สอนแบบเป็นทีมเฉพาะรายวิชา

การจัดผู้สอนแบบเป็นทีมทำให้ผู้เรียนรู้สึกลักษณะเอกภาพในการเรียน แต่ขณะเดียวกันการสอนแบบผู้สอนคนเดียวอาจทำให้เกิดความน่าเบื่อ ดังนั้นจึงควรใช้แบบผสมผสานคือควรมีอาจารย์ผู้สอนทำการสอนร่วมหรือเป็นทีม ในรายวิชาที่มีขอบเขตเนื้อหาที่มีความหลากหลาย เช่น วิชา สัมมนา นโยบายธุรกิจ โดยอาจจะใช้วิธีการแบ่งหัวข้อบรรยายให้อาจารย์ผู้สอนร่วมมีส่วนในการรับผิดชอบในเนื้อหาที่ที่ความถนัดตามความเหมาะสมและร่วมรับผิดชอบในการมอบงาน ตรวจงาน การให้คะแนนด้วยเช่นกัน ส่วนในรายวิชาที่ผู้สอนสามารถสอนคนเดียวได้ก็ไม่ควรใช้แบบทีม

3. ควรจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คน

การจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คน เป็นกลุ่มที่ไม่ใหญ่เกินไปทำให้ผู้เรียนผู้สอนสามารถสื่อสาร ดูแลกันได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

4. ควรจัดให้มีผู้ช่วยสอน

สัดส่วนของอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตต่อหนึ่งรายวิชาอาจมีสัดส่วนที่มากพอสมควร อาจทำให้อาจารย์ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง จึงควรจัดให้มีผู้ช่วยสอน เพื่อช่วยในเรื่องการตรวจงาน การจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอน การตรวจข้อสอบ โดยอาจจะเป็นบุคคลากรที่จบปริญญาตรีขึ้นไป และควรจะได้รับงบประมาณสนับสนุนการจ้างอาจารย์ผู้ช่วยสอนด้วย นอกจากนี้ยังควรเริ่มทดลองให้มีอาจารย์ผู้ช่วยสอนในบางรายวิชาทั้งนี้เพื่อช่วยให้มีการจัดระบบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านวิธีการสอน

1. ควรจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชา

ในการเรียนนั้นหากได้มีการจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชาจะทำให้หนังสือสามารถหาเอกสารได้ง่าย สามารถศึกษาล่วงหน้าได้ เอกสารมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอ่าน น่าเก็บรักษา เนื้อหาให้มีมาตรฐานเดียวกัน ผู้แต่งสามารถปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัยได้ทันที นอกจากนี้ ยังลดปัญหาเรื่องหนังสือประกอบการเรียนในห้องสมุดไม่พอเพียง ซึ่งถ้าหาหนังสือเอกสารประกอบการสอนเป็นชุดวิชานิสิตก็สามารถที่จะถ่ายเอกสารได้โดยง่าย

2. ควรสอนเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น

โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนมากที่สุด แต่การบรรยายเพียงอย่างเดียวอาจทำให้เกิดความเข้าใจไม่ดีเท่าที่ควร จึงควรใช้วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจะช่วยทำให้ได้ฝึกทักษะ เกิดความเข้าใจในวิชาเรียนนอกเหนือจากการบรรยายได้มากขึ้น และช่วยให้การเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น

3. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตของรายวิชา

การกำหนดแผนการเรียนและขอบเขตของรายวิชานั้น อาจารย์ผู้สอนประจำวิชาจะเป็นผู้กำหนดขอบเขตรายวิชาให้ผู้เรียนซึ่งทำให้การเรียนมีลักษณะเป็นการชี้นำมาจากผู้สอนเป็นหลัก แต่ถ้าหากจะให้ นิสิตมีส่วนร่วมกำหนดขอบเขตรายวิชาเรียนนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ดีให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมแสดงความเห็น และทำให้ผู้สอนได้ความเห็นใหม่ๆ จากผู้เรียน เช่น กำหนดหัวข้อรายงาน ศึกษาค้นคว้า หัวข้อที่ผู้เรียนต้องการศึกษาเพิ่มเติม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การกำหนดขอบเขตรายวิชาก็ยังต้องอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

4. ควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั้นจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาก ซึ่งอาจทำได้โดยจัดการเรียนการสอนให้มีความแตกต่างกันตามกลุ่มของผู้เรียน แล้วควรจัดเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนนั้นๆ เช่น วิชาหลักการตลาด ผู้เรียนเป็น นิสิตสาขาบัญชี ก็ควรจะเป็น หลักการตลาดสำหรับนิสิตบัญชี หรือหลักการตลาดสำหรับ นิสิต การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ถ้าผู้เรียนเป็น นิสิตสาขาการตลาดเอง ก็ควรจัดเนื้อหาให้มีความเข้มข้นมากขึ้นได้ ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตสามารถนำหลักวิชาไปประยุกต์ใช้ในสาขาของตนได้

กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดนอกเหนือจากการบรรยาย ได้แก่ กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม และอื่นๆ แต่กิจกรรมประกอบการสอนด้านการศึกษาดูงานนอกสถานที่ การศึกษาจากสถานการณ์จริง การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนมีไม่มากนัก จึงควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

1. ควรมีการอภิปรายกลุ่ม

ควรมีการใช้กิจกรรมอภิปรายกลุ่มเพื่อให้บัณฑิตสามารถฝึกการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ นอกจากนี้ยังมีข้อดีคือ เป็นวิธีที่ประหยัด ทรัพยากรบุคคลของผู้เรียน และยังลดความน่าเบื่อของการเรียนที่บรรยายเพียงอย่างเดียว

2. ควรใช้วิธีปฏิบัติจริงในชั้นเรียน สามารถใช้ทักษะจริงได้

การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตามขอบเขตของรายวิชา โดยนำเอาทฤษฎีนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น ใช้วิธีให้ทำตามตัวอย่าง การสาธิต บทบาทสมมุติ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น

3. ควรให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่

การจัดให้นักศึกษาได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยศึกษาดูงานจากสถานประกอบการในภาคการผลิต อุตสาหกรรม การพาณิชย์ และอื่นๆ ทำให้นักเรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศ เปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ได้ความรู้ทางการบริหาร สัมผัสกับกระบวนการทำงาน ทำให้ได้เห็นสภาพการทำงานที่แท้จริง เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ทำงาน ไร้กิตตาม การศึกษาดูงานมีข้อจำกัด คือ ใช้งบประมาณจำนวนมาก หากจัดในวันธรรมดาผู้เรียนที่ทำงานแล้วต้องลางานไป หากจัดในวันเสาร์ - อาทิตย์จะทับซ้อนเวลาเรียนของวิชาอื่นๆ

4. ควรใช้การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน

ควรมีการค้นคว้าในประเด็นที่อาจารย์มอบหมาย ตามขอบเขตของแต่ละรายวิชา โดยอาจจะอยู่ในรูปแบบของการค้นคว้ารายงาน บทความ ข่าว หรืออื่นๆ

5. ควรใช้การศึกษาจากสถานการณ์จริง

การใช้สถานการณ์จริงมาเป็นตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนได้เกิดความคิด เกิดความเข้าใจ และได้ศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

6. การใช้วิทยากรบรรยายพิเศษ

การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกมาบรรยายพิเศษเป็นบางครั้งนั้น ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้เชิงปฏิบัติ ได้ทักษะใหม่ๆ จากวิทยากร แต่การเชิญวิทยากรภายนอกมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ขึ้นตอน และในบางครั้งเมื่อเชิญมาแล้วนิสิตไม่ให้ความสนใจมากนัก

สื่อ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่

1. ควรมีการใช้สื่อเป็น Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รวม

ควรใช้สื่อ Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รวม จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น แต่มีข้อจำกัด คือ การใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับการบริการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความสะดวกน้อย อุปกรณ์ไม่เพียงพอแก่การใช้งาน

2. ควรเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

ควรเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตได้มีโอกาสใช้เพื่อจัดทำรายงานและค้นคว้านอกเวลาเรียนได้ด้วย โดยอาจจะจัดให้มีงบประมาณการเช่าคอมพิวเตอร์จากหน่วยงานเอกชนภายนอก ซึ่งจะได้รับบริการบริการคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ๆ ตลอดเวลา และยังได้รับบริการดูแลหากมีปัญหาทางเทคนิคด้วย

3. ควรจัดสภาพห้องเรียนที่ดี

สำหรับการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่น่าเรียนมากขึ้นนั้น ควรให้มีลมผ่านห้อง ควรมีการติดเครื่องปรับอากาศทุกห้อง ให้มีแสงสว่างผ่านพอเหมาะ

4. ควรเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม น้ำสะอาด

ควรเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มให้ทั่วถึงตามบริเวณอาคารให้มากขึ้น และควรมีการรักษาความสะอาดของตู้น้ำดื่มทั้งภายนอกและภายในของตู้เสมอ

5. ควรเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร

ควรมีการเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคารทั้ง บริเวณห้องโถงแต่ละชั้นของอาคารเรียน และบริเวณที่ว่างชั้นล่าง เพื่อให้ผู้เรียนได้ นั่งพักผ่อน ทำงานกลุ่ม ประชุม อ่านหนังสือทบทวนวิชาเรียน และอื่นๆ

6. การใช้โต๊ะเก้าอี้แยกกัน

ควรใช้โต๊ะสำหรับจัดบรรยาย ซึ่งอาจจะเป็นโต๊ะสั้นหรือยาวก็ได้ และจัดเก้าอี้สำหรับนั่งต่างหากจะทำให้ผู้เรียนนั่งสบายมากขึ้นวางของเอกสาร หนังสือตำรา เครื่องเขียนต่างๆ ได้สะดวกและไม่อึดอัด

การวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผล ในเรื่องการใช้ข้อสอบปรนัย ปริมาณข้อสอบกับเวลาสอบ จำนวนวิชาที่สอบต่อวัน และเกณฑ์การประเมินนั้น เพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นควรมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. ควรใช้ข้อสอบทั้งอัตนัยและข้อสอบปรนัย

ควรมีการใช้ข้อสอบทั้งชนิดปรนัยและข้อสอบชนิดอัตนัย ตามคุณลักษณะของผู้สอบ โดยคำนึงถึง จำนวนนิสิต ประเภทวิชา เนื้อหาที่ครอบคลุม โดยอาศัยการผสมผสานระหว่าง ข้อสอบแบบอัตนัยและข้อสอบแบบปรนัยกันเพื่อให้การวัดผลประเมินผลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีสุนัขข้อสอบ

ควรจัดให้มีสุนัขออกข้อสอบเพื่อรับข้อสอบ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ความน่าเชื่อถือ แยกวัดอำนาจการทดสอบทั้งคู่ และปรับปรุงข้อสอบให้ได้มาตรฐาน

3. ควรสอบ 1 วิชาต่อ 1 วัน

ควรให้มีการจัดตารางสอบ 1 วิชาต่อวัน แต่สำหรับการสอบกลางภาคมีข้อจำกัดเรื่อง ปฏิทินการสอบจึงอาจให้มีการจัดข้อสอบแบบ Take Home ร่วม ส่วนการสอบปลายภาคนั้นมี สัปดาห์สอบสองสัปดาห์จึงสามารถกระจายรายวิชาให้เหลือ 1 วิชาต่อวันได้

4. ควรเก็บคะแนนย่อยหลายๆ ครั้ง

การสอบเพียงสองครั้งในบางวิชาอาจมีสัดส่วนคะแนนมาก และนิสิตมีโอกาสดำเนินคะแนนเพียงสอง ครั้ง และหากครั้งใดทำคะแนนได้น้อยก็จะเหลือโอกาสแก้ตัวได้น้อยลง แต่หากมีการแบ่งสอบ ย่อยหลายๆ ครั้งโดยส่วนที่สอบแล้วไม่นำมาสอบอีก จะช่วยให้กระจายโอกาสให้นิสิตได้มีโอกาสดำเนินคะแนนได้หลายครั้ง

5. ควรใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม

การประเมินผลด้วยการอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มนั้น โดยปกติคณาจารย์ได้ได้มีการตกลง ร่วมกันอยู่แล้ว และมีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองเกรดให้มีการวัดและประเมินที่เหมาะสม

6. ควรเพิ่มเวลาทำข้อสอบ

ควรเพิ่มเวลาในการทำข้อสอบตามลักษณะวิชาหากเป็นวิชาที่ข้อสอบเป็นตัวเลือกเวลา สอบเดิมก็มีความเหมาะสม หากเป็นรายวิชาที่ต้องเขียน คำนวณ การวิเคราะห์ ก็ควรมีการเพิ่มเวลา ให้มากขึ้น

ด้านบริการห้องสมุด

1. ควรมีจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากขึ้น

เนื่องจากจำนวนนิสิตมีเป็นจำนวนมากแต่หนังสือไม่ค่อยเพียงพอต่อการใช้งานมากนักบางเรื่องมีเพียง 2-3 เล่มซึ่งไม่เพียงพอแก่การหมุนเวียนยืมหนังสือ จึงควรเพิ่มจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องอย่างน้อยเรื่องละไม่ต่ำกว่า 5 เล่ม จะช่วยลดปัญหาหนังสือไม่เพียงพอได้

2. ควรเพิ่มจำนวนเล่มที่ใหยืม

นิสิตจะได้ยืมหนังสือได้คนละ 5 เล่ม ต่อครั้ง ไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า สำนักหอสมุดควรให้นิสิตมีโอกาสยืมหนังสือได้ครั้งละ 7-10 เล่ม ต่อหนึ่งคน

3. ควรจัดให้ผู้ใช้บริการเสนอแนะซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด

สำนักหอสมุดควรให้ผู้ใช้บริการได้เสนอความเห็นในการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด โดยอาจจะใช้วิธีการ ให้นิสิตเสนอซื้อหนังสือ สำนักพิมพ์ ราคา การสำรวจความเห็นจำนวนผู้ต้องการใช้ หรือให้ระบุนานิสิตใช้สำหรับประกอบการเรียนวิชาใดบ้าง เพื่อจะได้มีหนังสือที่มีความหลากหลาย มีความทันสมัย และตรงความต้องการการใช้งานของผู้ใช้บริการ

4. ควรเพิ่มเวลาการให้บริการในวันเสาร์ – อาทิตย์

ควรให้มีการเพิ่มเวลาการให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสใช้บริการห้องสมุดได้มากขึ้น

บริการวิชาการและแนะแนว

1. เพิ่มการบริการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

สำหรับการบริการให้คำปรึกษานิสิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1.1 ควรกระตุ้นให้นิสิตพบปะอาจารย์ที่ปรึกษา 1-2 ชั่วโมง ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทราบปัญหานิสิตมากขึ้น และกระตุ้นนิสิตไม่ให้ประมาทในการเรียน

1.2 ควรทำคู่มือนิสิต คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษารับขั้นตอนการติดต่อประสานงาน และอื่นๆ ที่นิสิตควรทราบ และปรับปรุงคู่มือให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.3 ควรให้มีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับงานวิชาการที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบ โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการวิชาการได้ประชุมร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 ควรมี เว็บบาสเตอร์เพื่อตอบคำถาม แต่ถ้าหากคำถามลึกลับเกินไปก็แนะนำให้ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

2. การบริการให้คำปรึกษาเจ้าหน้าที่

ภาควิชาบริหารธุรกิจได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการวิชาการเป็นประจำอยู่แล้วแต่ไม่เพียงพอ ควรเพิ่มบุคลากรการให้บริการ

3. การให้บริการข้อมูลข่าวสาร

ควรออกจดหมายข่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นิสิต เช่นทุนการศึกษา การประกวดแข่งขัน โครงการกิจกรรมต่างๆ ความเคลื่อนไหว และข่าวอื่นๆ บางครั้งค่อนข้างกระจายต้องติดตามเองจากประกาศ ตามแหล่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้พลาดข่าวสารไป หากได้มีการออกจดหมายข่าวเป็นครั้งคราวทำให้มีการรับข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

4. ควรให้บริการสถานที่ในการจัดกิจกรรมนิสิตโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

การให้ความร่วมมือ และการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนิสิตนั้นค่อนข้างลำบากเพราะต้องขึ้นอยู่กับการบริการของคณะฯ และมหาวิทยาลัยเป็นหลัก การจัดกิจกรรมเพื่อนิสิตไม่ควรคิดค่าบริการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ทางลบต่อมหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของนิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง) สาขาการตลาด และสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพื่อทราบปัญหาด้านการจัดตารางเรียน การจัดผู้สอน การจัดวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การให้บริการห้องสมุด สื่อ/อุปกรณ์ อาคาร การวัดและการประเมินผล การบริการวิชาการนอกจากนี้ยังศึกษาการเตรียมความพร้อมในการเรียนของผู้เรียนและข้อจำกัดในการศึกษาของผู้เรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อระบุปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง)
2. เพื่อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง)

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรสำหรับการวิจัยนี้คือนิสิตของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต และบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง) จำนวน ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548 ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 620 คน ศึกษาทั้งประชากร

1. นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน เป็นนิสิตของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548 ที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก
2. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และสาขาวิชาการตลาด ศึกษากลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 คน เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการหลักสูตร ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ ประธานสาขาวิชา ศึกษากลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับความคิดเห็น ซึ่งแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้
2. แบบสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตภาคพิเศษ(ต่อเนื่อง) โดยมีลักษณะเดิมประโยคให้สมบูรณ์โดยคณะผู้วิจัย
3. การสนทนากลุ่ม โดยมีการจัดสนทนากลุ่มร่วมกับนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2548

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 620 ชุด ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน ได้จำนวน 620 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นฉบับที่สมบูรณ์นำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้วไปวิเคราะห์ตามระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (หลักสูตรต่อเนื่อง)
3. ทำการรวบรวมแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำไปวิเคราะห์ ข้อมูล และเรียบเรียงต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์งานวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ของภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ได้ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลทั่วไป

จากผลการศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของประชากร

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มประชากรแบ่งเป็นเพศหญิงร้อยละ 91.0 เป็นเพศชายร้อยละ 9.0 โดยมีช่วงอายุระหว่าง 20-24 ปี มากที่สุดร้อยละ 88.1 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 25-29 ปี ร้อยละ 8.1 และอายุ 30 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 3.3

นิสิตเป็นผู้ที่จบการศึกษาจากระดับชั้นปวส. มากที่สุดร้อยละ 91.6 รองลงมาเป็นระดับอนุปริญญาร้อยละ 8.4 ซึ่งเป็นผู้กำลังศึกษาต่อในสาขาการบัญชีร้อยละ 34.1 สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ร้อยละ 33.9 สาขาการตลาดร้อยละ 31.9 โดยให้เหตุผลในการศึกษาต่อว่า ต้องการเรียนต่อให้จบปริญญาตรีร้อยละ 63.47 ต้องการหาความรู้เพิ่มร้อยละ 29.3 ต้องการปรับวุฒิการศึกษาร้อยละ 5.7

นอกจากนี้ นิสิตที่กำลังศึกษาประกอบไปด้วยผู้ที่ทำงานแล้วร้อยละ 63.2 ยังไม่ได้ทำงานร้อยละ 36.8 ส่วนผู้ที่ทำงานแล้วนั้นจะเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ภาคตะวันออกร้อยละ 49.5 และเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี ร้อยละ 53.3 รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานครร้อยละ 18.3 และจังหวัดระยองร้อยละ 13.0

2. การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของนิสิต

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนพบว่า การจัดผู้สอนมีความเหมาะสมมาก รองลงมาเป็นวิธีการสอน ส่วนการจัดตารางเรียน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล การบริการวิชาการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง สำหรับในรายละเอียดแต่ละด้านสรุปผลการศึกษา ดังนี้

ด้านตารางเรียน

การจัดตารางเรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์มีความเหมาะสมมาก รองลงมาเป็นการจัดให้ลงทะเบียนเรียน 15 หน่วยกิต ต่อเทอม โดยเป็นการอำนวยความสะดวกให้นิสิตที่ทำงานแล้วสามารถมาเรียนได้ และการลงทะเบียนเรียนก็สามารถทำให้สามารถเรียนจบได้ภายในสองปี ส่วนการจัดจัดให้เรียนวันละ 2–3 วิชาต่อวัน และการจัดตารางเวลาเรียน 8.00 – 18.00 น.มีความเหมาะสมระดับปานกลางและเป็นการเรียนที่ค่อนข้างติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะมีปัญหาเรื่องความเหนื่อยล้าจากการเรียนและทำให้ประสิทธิภาพการเรียนในวิชาต่างๆ น้อยลง

ด้านการจัดผู้สอน

การจัดผู้สอนแบบ 1 คน ต่อ 1 วิชา มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาเป็นประสบการณ์การสอนของผู้สอนมีความเหมาะสมมาก รองลงมาเป็นผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงสาขาที่สอนมาก และผู้สอนเปิดโอกาสให้ซักถาม สำหรับการจัดสัดส่วนของผู้สอน 1 ต่อ 50 คน และการจัดผู้สอนแบบคณะมีความเหมาะสมปานกลาง และการจัดผู้สอนแบบสอนร่วมมีความเหมาะสมน้อย

ด้านวิธีการสอน

การจัดวิธีการสอนเน้นการแข่งวัดอุปสงค์และรายละเอียดแต่ละวิชา การสอนให้ผู้เรียนได้นำทฤษฎีไปปฏิบัติ การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การใช้เอกสารประกอบการเรียน การใช้วิธีการบรรยาย การสอนภาคทฤษฎี มีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนวิธีการสอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสอนสอนโดยให้ผู้เรียนศึกษาหัวข้อที่สนใจมีความเหมาะสมระดับปานกลาง และการสอนแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ยังไม่เป็นลักษณะของการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเท่าใดนักการเรียนจะมาจากผู้สอนเป็นหลัก

ด้านกิจกรรมประกอบการสอน

นิสิตมีความเห็นว่าการจัดให้ผู้เรียนได้ค้นคว้ารายงานด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่มกรณีศึกษา มีความเหมาะสมระดับมาก โดยการให้ผู้เรียนค้นคว้ารายงานด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการจัดให้ทำกรณีศึกษา และการให้อภิปรายกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ผู้สอนมักจะมีการจัดประกอบการเรียนการสอนอยู่เสมอ ส่วนกิจกรรมการศึกษาดูงานนอกสถานที่และกิจกรรมการศึกษาจากสถานการณ์จริงมีความเหมาะสมน้อย โดยกิจกรรมการศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากได้จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่น้อยมากและมีเวลาการจัดกิจกรรมชนิดนี้น้อย และเสียค่าใช้จ่ายมาก

ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

การจัดเอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยมีความเหมาะสมระดับมาก รองลงมาเป็น เอกสารประกอบการสอนครบทุกวิชา และเอกสารมีความชัดเจน

การจัดอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ การเลือกสื่อการสอน การจัดคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียน นั้นมีความเหมาะสมระดับปานกลาง เนื่องจากอุปกรณ์มีเพียงอุปกรณ์พื้นฐานเครื่องฉายแผ่น โปร่งใส ไมโครโฟน ส่วนคอมพิวเตอร์นั้นไม่เพียงพอแก่การใช้งานนอกชั่วโมงเรียน

ส่วนความสะดวกของโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน ความสะดวกของห้องเรียน สภาพอากาศภายใน ห้องเรียนมีความเหมาะสมปานกลาง ห้องเรียนคับแคบสำหรับนิสิตจำนวนมากจัดกิจกรรมได้น้อย สภาพอากาศร้อนอบอ้าวช่วงบ่ายรับแสงแดดตลอดวัน สำหรับการบริการน้ำดื่ม บริการห้องสุขา ที่นั่งบริเวณอาคาร สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของอาคารมีความเหมาะสมระดับปานกลางเช่นกัน โดยการบริการห้องสุขามักน้ำไม่ไหล ไม่ค่อยสะอาด ที่นั่งพักผ่อนน้อย

ด้านการวัดและการประเมินผล

ด้านการวัดและการประเมินผลนี้นิสิตให้ความเห็นว่า การชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ การใช้ข้อสอบแบบอัตนัย การใช้ข้อสอบแบบอัตนัยผสมกับแบบปรนัย มีความเหมาะสมมาก โดยการใช้ข้อสอบแบบอัตนัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนทราบ การใช้ข้อสอบแบบอัตนัยผสมปรนัย และการประเมินผลการเรียนตามสภาพของกลุ่ม ส่วนการใช้ข้อสอบแบบปรนัย ปริมาณข้อสอบกับเวลาที่ใช้ในการสอบ การจัดทำตารางสอบมากกว่าหนึ่งวิชาในวันเดียวกัน การประเมินผลการเรียนโดยใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน มีความเหมาะสมระดับปานกลาง โดยการการจัดให้มีการสอบมากกว่าหนึ่งวิชาในหนึ่งวันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านการบริการห้องสมุด

การให้บริการด้านเวลาการให้บริการวันจันทร์ถึงศุกร์ มีความเหมาะสมมาก รองลงมาเป็น ขั้นตอนบริการสะดวก และหนังสือหลากหลาย ส่วนจำนวนหนังสือที่ให้บริการ ความทันสมัยของหนังสือ จำนวนเล่มให้ยืมต่อครั้ง เวลาให้บริการวันเสาร์-อาทิตย์มีความเหมาะสมปานกลาง โดยเวลาการให้บริการเสาร์-อาทิตย์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริการวิชาการและกิจกรรมนิสิตของภาควิชาบริหารธุรกิจ

การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนการบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ การอำนวยความสะดวกด้านการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอน การให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ การอำนวยความสะดวกในการประสานงาน การอำนวยความสะดวก

สะดวกอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสมระดับปานกลาง โดยการให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. การเตรียมความพร้อมของนิสิต

นิสิตประเมินการเตรียมความพร้อมของตนเองว่าตนเองมีความถนัดในสาขาที่ศึกษา เข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนด และมีความตั้งใจฟังขณะอยู่ในห้องเรียนระดับมาก โดยการเข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการตั้งใจฟังขณะอยู่ในห้องเรียน และความถนัดในสาขาที่ศึกษา ส่วนการเตรียมความพร้อมด้านการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาก่อนเข้าเรียน การเข้าเรียนตรงเวลา การเข้าเรียนตามชั่วโมงที่กำหนด การซักถามผู้สอน การทบทวนเนื้อหาวิชาทุกวิชาหลังจากเรียน ความเข้าใจในเนื้อหาหลังจากการเรียน การทำแบบฝึกหัดทุกวิชา การค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนตามที่ผู้สอนแนะนำ การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดกลาง การค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก การจัดเวลาการค้นคว้าหนังสือ ตำรา จากห้องสมุด ความชอบในการอ่านหนังสือ การจัดเวลาการอ่านหนังสือก่อนสอบ การอ่านหนังสือก่อนสอบครบทุกวิชา ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ก่อนสอบ ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ขณะเรียนมีการเตรียมความพร้อมระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังมีการค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุดคณะระดับน้อยเพราะห้องสมุดมีความพร้อมน้อยกว่าสำนักหอสมุดกลาง

4. อุปสรรค ข้อจำกัดในการศึกษาของนิสิต

การจัดให้มีการสอบมากกว่าหนึ่งวิชาในวันเดียวกันเป็นอุปสรรคในการศึกษาของนิสิตระดับมาก เพราะต้องเตรียมการอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบมาก นิสิตจำเนื้อหาได้ไม่หมด และทำคะแนนสอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนการทำงานประจำพร้อมกับการเรียน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำงานประจำ ทักษะความรู้ด้านวิชาคำนวณ ทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน ความถนัดในสาขาที่ศึกษา การมีตารางเรียน 2-3 วิชาต่อวัน ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะเรียน ระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบเป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการศึกษาระดับปานกลาง

5. ความเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอน

ด้านตารางเรียน

การจัดตารางเรียนเฉพาะในวันเสาร์และวันอาทิตย์มีความเหมาะสมมาก เป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนที่ทำงานแล้วได้มาเรียนได้สะดวก ส่วนการจัดตารางเรียนให้มีการเรียนทั้งในวันเสาร์ – อาทิตย์ และเรียนเพิ่มในวันธรรมดาหลังเวลา 18.00 น. นั้นมีความเหมาะสมปานกลาง เป็นการกระจายชั่วโมงเรียนจากวันเสาร์-อาทิตย์ได้ แต่ผู้ที่ทำงานและอยู่ไกลจากสถานศึกษาจะไม่

สะดวกในการเดินทาง และหากจะมีการจัดให้เรียนเฉพาะในวันธรรมดา คือวันจันทร์ – วันศุกร์ หลังเวลา 18.00 น. มีความเหมาะสมน้อยที่สุดเพราะเป็นเวลาเย็นเกินไป ผู้ที่ทำงานไกล บ้านไกล เดินทางมาเรียนไม่สะดวกเป็นอย่างยิ่ง

ด้านผู้สอน

หากให้มีการจัดผู้สอนโดยจัดผู้สอนแบบสอนเดี่ยว การสอนโดยใช้วิทยากรภายนอก และการจัดผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียน 30 คน มีความเหมาะสมระดับมาก โดยการจัดผู้สอนแบบสอนเดี่ยว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดทำให้การเรียนการสอนมีการต่อเนื่อง รองลงมาเป็นการจัดผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียน 30 คน เป็นขนาดที่กำลังพอเหมาะผู้สอนดูแลได้ทั่วถึง และการสอนโดยใช้วิทยากรภายนอก เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานโดยตรง ส่วนการจัดผู้สอนโดยใช้อาจารย์ประจำ และการจัดผู้สอนแบบทีมมีความเหมาะสมปานกลาง

ด้านวิธีการสอน

หากจะให้มีการจัดวิธีการสอนในด้านการจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชา การใช้วิธีการบรรยายสำหรับการสอน การสอนเน้นภาคทฤษฎี การสอนเน้นภาคปฏิบัติ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตของรายวิชา การเรียนผ่านระบบ E – Learning มีความเหมาะสมระดับมาก โดยการจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตรายวิชา และการสอนเน้นภาคปฏิบัติ

ด้านกิจกรรมประกอบการสอน

การจัดกิจกรรมประกอบการสอนด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำกรณีศึกษา การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง การจัดวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษ การศึกษาจากสถานการณ์จริง และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสมมาก โดยการจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการศึกษาจากสถานการณ์จริง และการจัดวิทยากรภายนอกบรรยายพิเศษ

ด้านการจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

การจัดสื่อและอุปกรณ์การสอนที่มีความเหมาะสมมากที่สุด 3 ด้าน คือ การติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในห้องเรียน การเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิต และ การเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคารส่วนการใช้สื่อเป็น Power Point , วีดิทัศน์ , ซีดีรอม การจัดสภาพแวดล้อมของอาคารด้านการเพิ่มจุดน้ำดื่ม การใช้โต๊ะและเก้าอี้แยกกัน มีความเหมาะสมระดับมาก

หากให้มีการใช้ตำราภาษาไทยเพียงอย่างเดียว หรือการใช้ตำราควบคู่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษควบคู่กัน การเพิ่มเนื้อหาวิชาของเอกสารประกอบการสอน มีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนการใช้ตำราภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ด้านการวัดและการประเมินผล

ควรเปิดเผยคะแนนสอบทุกครั้ง และควรมีการเก็บคะแนนย่อยหลายๆ มากที่สุดตามลำดับรองลงมาเป็นควรเพิ่มเวลาการทำข้อสอบ ส่วนการประเมินแบบอิงเกณฑ์มีความเหมาะสมปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านบริการห้องสมุด

การเพิ่มตำราภาษาอังกฤษที่ทันสมัย การเพิ่มจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากยิ่งขึ้น การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเสนอแนะการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด การเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืม การเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืม มีความเหมาะสมมาก โดยการเพิ่มจำนวนวันที่ให้ยืมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นการเพิ่มจำนวนหนังสือแต่ละเรื่องมากยิ่งขึ้น และการเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืม

ด้านบริการวิชาการ

การจัดบริการจดหมายข่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์แก่ผู้เรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนการให้บริการทดลองเรียนเป็นเวลา 2 วัน การให้มีชั่วโมงสำหรับพบอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมสหนาการ การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนอกสถานที่มีความเหมาะสมระดับมาก

6. การจัดการเรียนการสอนในทัศนะของอาจารย์และบุคลากร

ด้านการจัดการการสอน

การจัดตารางเวลาเรียนวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 8.00 ถึง 18.00 นาฬิกานั้นทำให้นิสิตเกิดความเหนื่อยล้า และจะมีความสนใจในเบื้องต้นประมาณ 20% แต่เวลาเรียนมีจำกัด และนิสิตจะต้องเรียน 15 หน่วยกิต จึงต้องเรียนวันละ 2 - 3 รายวิชา จึงจะเรียนครบตามหน่วยกิต และสามารถเรียนจบได้ภายในระยะเวลาอันสมควร สำหรับแนวทางการจัดการตารางเรียนนั้นอาจกระทำได้ ดังนี้ ประการแรก ควรแบ่งเป็นการบรรยายสลับกับรายวิชาปฏิบัติ ประการที่สองให้เรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์บ้าง ในเวลาเย็นช่วงเวลา 18.00 ถึง 21.00 น. ประการที่สาม ควรจัดแบบบล็อกคอร์ส วันละ 1 วิชา

แต่การให้เรียนวันธรรมดา ช่วงเวลา 18.00 ถึง 21.00 นั้น จะเป็นการเข้าซ้อนกับหลักสูตรปริญญาตรีภาคพิเศษ 4 ปี ซึ่งจะเป็นหลักสูตรที่เรียนภาคบ่าย 13.00 นาฬิกา ถึงเวลา 20.00 นาฬิกา อยู่แล้ว

ด้านการจัดผู้สอน

สัดส่วนอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนิสิตหนึ่งห้องเป็น 1:50 สาขาละ 2 ห้อง อาจารย์ผู้สอนหนึ่งรายวิชาจะรับผิดชอบทั้งสองห้องเรียน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากพอสมควรทำให้อาจารย์ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง จึงควรจะได้รับงบประมาณสนับสนุนการจ้างอาจารย์ผู้ช่วยสอนด้วย ส่วนคุณสมบัติผู้สอน คุณวุฒิ ความถนัด ประสบการณ์สอนหรือประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องตรงตามข้อกำหนด และมีความสามารถในการถ่ายทอดทุกท่าน และในชั่วโมงของการเรียนผู้สอนเปิดโอกาสให้นิสิตซักถามแต่ไม่ค่อยถาม มักจะเจิบ อย ไม่กล้าถามคำถามต่อหน้าเพื่อน จึงได้ใช้วิธีการให้คะแนนสำหรับผู้ถาม และเพื่อความหลากหลายในการสอนอาจใช้ผู้สอนร่วมในบางวิชาบรรยายในเนื้อหาที่มีความถนัด

ด้านวิธีการสอน

ด้านวิธีการสอนนั้นใช้การบรรยายมากที่สุด และทำให้เกิดความน่าสนใจน้อย ดังนั้นควรใช้วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดเนื้อหาวิชาให้แตกต่างตามกลุ่มของผู้เรียนให้นิสิตได้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การปฏิบัติ

ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอน

การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดนอกเหนือจากการบรรยายแล้วนั้น ยังได้มอบหมายให้นิสิตได้ กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง การทำแบบฝึกหัด ศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมบรรยาย ส่วนการศึกษาดูงานนอกสถานที่มีน้อยมากเนื่องจากไม่สะดวก ส่วนกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่ยังไม่เหมาะสม คือ การใช้กรณีศึกษาต้องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทย กิจกรรมที่เป็นข้อจำกัดคือการใช้วิทยากรบรรยายพิเศษเรื่องงบประมาณ ขั้นตอน นิสิตให้ความสนใจน้อย และกิจกรรมดูงานนอกสถานที่ค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้ ในอนาคตควรจัดกิจกรรมตามความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ การอภิปรายกลุ่ม วิธีปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ศึกษาดูงานนอกสถานที่ การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน

ด้าน สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ อาคาร สถานที่

ด้านเอกสารประกอบการสอน มี 2 ลักษณะคือ ได้แนะนำไว้ในประมวลรายวิชาของแต่ละวิชา ส่วนเอกสารประกอบการบรรยายที่เป็นชุดวิชาจะมีเพียงบางรายวิชาเท่านั้นส่วนเนื้อหาของหนังสือและเอกสารการสอนมีเนื้อหาชัดเจน ทันสมัยและทันเหตุการณ์ แต่มีปัญหาคือผู้เรียนไม่ค่อยซื้อหนังสือ มักใช้วิธีการจดบันทึกในชั้นเรียน การใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับการบริการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีเพียงเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์และสไลด์ ส่วนอุปกรณ์อื่นมีบริการน้อย

ส่วนห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอแก่การใช้งาน ได้ใช้ในรายวิชาที่ต้องเรียนในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เท่านั้นนอกจากนี้ ห้องเรียนยังเป็นแบบพัดลมอากาศค่อนข้างร้อน แสงแดดส่องถึง ขนาดค่อนข้างแคบ

ด้านการวัดและการประเมินผล

การใช้ข้อสอบทั้งชนิดปรนัยและข้อสอบชนิดอัตนัยผู้สอนจะพิจารณาจากรายวิชา และจำนวนนิสิต หากเป็นวิชาประเภทคำนวณ หรือรายวิชาที่จำเป็นต้องใช้การแสดงความคิดการวิเคราะห์จะใช้ข้อสอบชนิดอัตนัยทั้งหมด หากเนื้อหามีความหลากหลาย หรือนิสิตมีจำนวนมากกว่าร้อยคนขึ้นไปก็มักใช้ข้อสอบประเภทปรนัย แต่ก็ได้มีการผสมผสานระหว่างข้อสอบแบบอัตนัยและข้อสอบแบบปรนัยกันตามความเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะว่าในอนาคตควรมีสุนัขข้อสอบ และคณาจารย์ควรร่วมระดมความคิดถึงแนวการวัดผลและการประเมินผลด้วยเช่นกัน ส่วนการจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาใน 1 วัน ไม่มีความเหมาะสม แต่ควรจัดให้สอบ 1 วิชา ต่อวันเท่านั้น และควรให้สอบแบบTake Home ร่วมด้วย สำหรับการประเมินผลด้วยการอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มนั้นมีความเหมาะสมและได้ผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองเกรดเสมอ

ด้านการบริการห้องสมุด

การให้บริการของสำนักหอสมุดมีระบบการสืบค้นเข้าถึงง่าย วันเวลาการให้บริการ และการบริการอื่นๆ มีความเหมาะสมดี แต่จำนวนหนังสือที่ให้บริการจำนวนน้อยโดยหนึ่งเรื่องควรมีมากกว่า 5 เล่ม และหนังสือมีความทันสมัยปานกลาง และมีข้อเสนอแนะว่าควรมีหนังสือแจ้งอาจารย์ได้ทราบช่วงเวลาการเสนอหนังสือเข้าห้องสมุด และให้อาจารย์แจ้งหนังสือที่ขอผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักหอสมุด ส่วนการบริการห้องสมุดของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์การให้บริการยังมีความเหมาะสมน้อย

ด้านการให้บริการ วิชาและการให้คำปรึกษา

นิสิตมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มและได้ให้คำปรึกษาทุกครั้งทีมนิสิตขอคำปรึกษาด้านการเรียนการสอน แต่มีปัญหาบางประการ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีคู่มือสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาอาจดูแลไม่ทั่วถึงเนื่องด้วยมีภาระงานในหลักสูตรภาคปกติ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะว่า ควรกระตุ้นให้นิสิตพบอาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้นเพื่อซักถามแลกเปลี่ยนปัญหาให้คำแนะนำ ควรทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ควรแจ้งรายละเอียดงานวิชาการที่อาจารย์ควรทราบ ควรมีเว็บมาสเตอร์ถามตอบปัญหา

การบริการให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่สามารถให้คำปรึกษาได้ชัดเจน แต่จำนวนเจ้าหน้าที่มีเพียงคนเดียว ส่วนบริการข้อมูลข่าวสารได้เสนอผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยและของภาควิชา การจัดกิจกรรมนิสิตได้จัดกิจกรรมหลักได้แก่ การไหว้ครู กิจกรรม กีฬา และ การให้บริการ

สถานที่ในการจัดกิจกรรมไม่สะดวกเท่าที่ควรขึ้นอยู่กับบริการของคณะฯ และต้องเสียค่าใช้จ่ายประชุมของมหาวิทยาลัย

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ E – Learning มีปัญหาในการใช้หลายประการ การนำเสนอยังเป็นการบรรยายเป็นหลัก มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับการเรียนในชั้นเรียน มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ผู้เรียนบางส่วนไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีปัญหาด้านเทคนิคแก้ไขได้ซ้ำ ค่าใช้จ่ายในการสร้างระบบการเรียนราคาแพง ในอนาคตควรมีการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้หลากหลายน่าสนใจ ลดจำนวนการเข้าเรียนในชั้นเรียนให้น้อยลง โดยอาจมอบหมายงานตรวจการบ้าน ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั้งหมด หรือนักนิสิตเข้าพบในชั้นเรียนบ้างเป็นครั้งคราว เพื่ออภิปรายกลุ่ม หรือนำเสนอรายงาน

7. สรุปปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดตารางเรียน

การจัดเวลาเรียน 8.00 น. ถึง 18.00 น. ผู้เรียนที่พักอาศัยไกลจากสถานศึกษามักมีการเข้าเรียนช้าและจำนวนวิชาเรียนวันละ 2-3 วันทำให้ผู้เรียนล้าและสมาธิการเรียนน้อยลง

ด้านการจัดผู้สอน

การจัดผู้สอนแบบทีมมีความเหมาะสมน้อย การจัดผู้สอนต่อผู้เรียน 1 ต่อ 50 ผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึงและสัดส่วนผู้สอนต่อจำนวนนิสิตในรายวิชาผู้สอนหลายคนผู้สอนยังคงรับผิดชอบผู้เรียนมากเช่นเดิม

ด้านวิธีการสอน

การให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบล่วงหน้าประเภทเอกสารประกอบคำบรรยายมักได้รับต้นชั่วโมงก่อนเข้าเรียน การสอนภาคปฏิบัติน้อย และการสอนโดยให้ผู้เรียนเลือกศึกษาหัวข้อที่สนใจน้อย

ด้านกิจกรรมประกอบการสอน

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การจัดให้ผู้เรียนศึกษาจากสถานการณ์จริงและการฝึกปฏิบัติจริงในชั้นเรียนน้อย นอกจากนี้การจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิบางครั้งสอนเร็ว

ด้านสื่อ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่

ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อมปานกลาง การเลือกสื่อในแต่ละรายวิชาใช้เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์เป็นส่วนใหญ่สื่ออื่นๆ มีน้อย การจัดคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าไม่เพียงพอมีจำนวนจำกัด การจัดโต๊ะเก้าอี้ค่อนข้างแออัด ห้องเรียนมีความสะอาดแต่บางครั้งมักมีผู้ทิ้งขยะไว้ในห้องเรียน ส่วนสภาพอากาศค่อนข้างร้อน การบริการน้ำดื่มไม่มีแก้ว

กระดาษให้ และไม่แน่ใจในความสะดวกของน้ำดื่ม ห้องน้ำไม่สะดวกมีผู้ใช้มาก ที่นั่งพักผ่อน บริเวณอาคาร ระเบียบ ใ้อาคารเรียนน้อย

ด้านการวัดและการประเมินผล

การสอบโดยใช้ข้อสอบปรนัยนิสิตมักทำคะแนนได้น้อย ปริมาณข้อสอบกับเวลาที่ใช้ใน รายวิชาคำนวณ และข้อสอบอัตนัยเวลาไม่เพียงพอ การจัดตารางสอบมากกว่าหนึ่งวิชาในวัน เดียวกันทำให้ทำคะแนนได้น้อยกว่าที่ควร และการประเมินตามเกณฑ์ทำให้ระดับผลการเรียนไม่ดี เท่าที่ควร

ด้านห้องสมุด

จำนวนหนังสือต่อเรื่องที่มีบริการน้อย ความทันสมัยของหนังสือไม่ทันกับที่ขายใน ท้องตลาด จำนวนเล่มที่ให้ยืมลดยืมจำนวนจำกัด เวลาการให้บริการวันเสาร์-อาทิตย์ปิดเร็ว

ด้านการบริการวิชาการและแนะแนว

การบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ดีแต่ผู้ให้บริการน้อย การอำนวยความสะดวกการ ลงทะเบียนบางครั้งไม่ค่อยทราบข้อมูลรายวิชาที่สามารถเพิ่มถอนได้ การให้บริการข้อมูล ประชาสัมพันธ์น้อย การประสานงานต้องรอเวลา การอำนวยความสะดวกอาคารสถานที่ในการจัด กิจกรรมมักมีพื้นที่การจัดงานไม่เพียงพอบางสถานที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

8. แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดตารางเรียน

ควรจัดรายวิชาบรรยายสลับกับวิชาปฏิบัติ ควรมีวันเรียนในวันธรรมดาเป็นบางรายวิชา ควรจัดแบบบล็อกคอร์ส เพื่อลดการอัดแน่นของการเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์แต่เพียงอย่างเดียว

ด้านการจัดผู้สอน

ควรจัดผู้สอนแบบสอนเดี่ยวเพื่อให้มีความเป็นเอกภาพ ควรจัดผู้สอนแบบเป็นทีมเฉพาะ รายวิชาในรายวิชาที่มีขอบเขตเนื้อหา มีความหลากหลายส่วนในรายวิชาที่ผู้สอนสามารถสอนคน เดียวได้ก็ไม่ควรใช้แบบทีม ควรจัดผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียน 30 คนทำให้ผู้เรียนผู้สอนสามารถ สื่อสาร ดูแลกันได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น และควรจัดให้มีผู้ช่วยสอนช่วยในเรื่องการตรวจงาน การ จัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียนการสอนและอื่นๆ

ด้านวิธีการสอน

ควรจัดเอกสารประกอบการเรียนเป็นชุดทุกรายวิชาเนื้อหาให้มีมาตรฐานเดียวกัน เรียบร้อย น่าอ่านควรสอนเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อฝึกทักษะ เกิดความเข้าใจในวิชาเรียนนอกเหนือจาก การบรรยายได้มากขึ้น ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนในขอบเขตของรายวิชา ภายใต้การดูแลของอาจารย์ผู้สอนประจำวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมแสดงความเห็นและ

ผู้สอนได้ความเห็นใหม่ๆ และควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยจัดการเรียนการสอนให้มีความแตกต่างกันตามกลุ่มของผู้เรียนเพื่อให้บัณฑิตสามารถนำหลักวิชาไปประยุกต์ใช้ในสาขาของตนได้

ด้านกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน

ควรมีการอภิปรายกลุ่มเพื่อฝึกการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ทราบทัศนคติของผู้เรียน และลดความน่าเบื่อของการเรียน ควรใช้วิธีปฏิบัติจริงในชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะการปฏิบัติงาน ควรให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อสัมผัสกับกระบวนการทำงาน ทำให้ได้เห็นสภาพการทำงานที่แท้จริงแต่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ วันและเวลาเรียนของวิชาอื่นๆ ควรใช้การศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนตามขอบเขตของแต่ละรายวิชา ควรใช้การศึกษาจากสถานการณ์จริงเพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์และปฏิบัติ ควรมีการใช้วิทยากรบรรยายพิเศษเป็นบางครั้งเพื่อให้ได้ความรู้เชิงปฏิบัติแต่มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ขั้นตอน และในบางครั้งเมื่อเชิญมาแล้วนิสิตไม่ให้ความสนใจ

ด้านสื่อ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่

ควรมีการใช้สื่อเป็น Power Point , วีดิทัศน์, ซีดี รวม เพื่อความน่าสนใจ แต่มีข้อจำกัด คือ การบริการขึ้นอยู่กับหน่วยงานของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความสะดวกน้อย อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

ควรเพิ่มห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ค้นคว้านอกเวลาเรียน ควรจัดสภาพห้องเรียนที่ดีให้มีบรรยากาศที่น่าเรียน ควรเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม น้ำสะอาดและรักษาความสะอาดของตู้น้ำดื่ม ควรเพิ่มที่นั่งพักผ่อนบริเวณอาคาร ควรใช้โต๊ะเก้าอี้แยกกันให้นั่งสบายมากขึ้น

การวัดและประเมินผล

ควรใช้ข้อสอบทั้งอัตนัยและข้อสอบปรนัยผสมผสานกันเพื่อประเมินทั้งด้านความจำและความเข้าใจ ควรมีศูนย์ข้อสอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ ให้ข้อสอบมีมาตรฐาน ควรสอบ 1 วิชาต่อ 1 วันหรือจัดข้อสอบแบบ Take Home ควรเก็บคะแนนย่อยหลายๆ ครั้งเพื่อกระจายโอกาสให้นิสิตทำคะแนนได้หลายครั้ง ควรใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มตามความเหมาะสม ควรเพิ่มเวลาทำข้อสอบประเภทข้อเขียน แบบคำนวณ และแบบวิเคราะห์

ด้านบริการห้องสมุด

ควรมีจำนวนหนังสืออย่างน้อยเรื่องละไม่ต่ำกว่า 5 เล่ม ควรเพิ่มจำนวนเล่มที่ให้ยืมครั้งละ 7-10 เล่ม ต่อหนึ่งคน ควรจัดให้ผู้ใช้บริการเสนอแนะซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ควรเพิ่มเวลาการให้บริการในวันเสาร์ – อาทิตย์เพื่อให้บัณฑิตมีโอกาสใช้บริการห้องสมุดได้มากขึ้น

บริการวิชาการและแนะแนว

ควรเพิ่มการบริการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาโดยให้นิสิตพบปะอาจารย์ที่ปรึกษา 1-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ควรทำคู่มือนิสิต คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ ควรให้มีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิชาการที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบ ควรมีเว็บมาสเตอร์เพื่อตอบคำถาม ควรเพิ่มบุคลากรบริการให้คำปรึกษา ควรออกจดหมายข่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นิสิต และควรให้บริการสถานที่ในการจัดกิจกรรมนิสิตโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดการตารางเรียนของหลักสูตรภาคพิเศษต่อเนื่องมีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะในวันเสาร์และวันอาทิตย์นั้น จึงจำเป็นต้องมีการจัดการตารางเรียนในช่วงระยะเวลาดังนี้ คือ เริ่มเรียน 8:00 น. ไปจนถึงเวลา 18:00 น. หรือไปจนถึงเวลา 19:00 น. นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ 2 ถึง 3 วิชา ต่อวัน การมีตารางเวลาเรียนเช่นนี้ มีข้อดีคือ ทำให้นิสิตสามารถทำงานในวันธรรมดาได้เต็มเวลา เกิดความสะดวกต่อผู้เรียน แต่มีข้อเสียคือ จะมีชั่วโมงการเรียนที่ค่อนข้างยาวนาน ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนลดลงในวิชาหลายๆ และกลุ่มผู้ทำงานมีเวลาด้านขวานอกเวลาน้อย เมื่อสอบถามความเห็นของนิสิตว่าหากจัดการตารางเรียนให้กระจายไปเรียนวันธรรมดา หลัง 18:00 น. เพื่อลดความอัดแน่นของรายวิชาในวันเดียว นิสิตเห็นว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากผู้ที่ทำงานไม่สามารถมาเรียนได้ทันเวลา

2. การจัดผู้สอน โดยภาพรวมมีความเหมาะสม นิสิตเห็นว่าผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดได้ดี สำหรับการจัดอัตราส่วนจำนวนผู้สอนต่อจำนวนนิสิต 1: 50 คนนั้นผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดอัตราส่วน 1:50 คนนั้นในทางหลักการถือว่ามากเกินไปแต่ก็สามารถปฏิบัติได้ แต่นิสิตเห็นว่าเป็นจำนวนที่มากเกินไป เกิดความรู้สึกแน่นขนัด ควรเป็นจำนวน 1:30 คน เพื่อให้ นิสิตและผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างทั่วถึง แสดงให้เห็นว่าควรที่จะลดจำนวนผู้เรียนต่อห้องให้น้อยลง

สำหรับการจัดผู้สอนนั้นนิสิตยังพึงพอใจให้มีการจัดผู้สอนเพียงหนึ่งคนต่อรายวิชาเพื่อความเป็นเอกภาพในการเรียนการสอน มากกว่าการจัดผู้สอนแบบทีมหรือผู้สอนร่วม

3. ด้านวิธีการสอน

3.1 การแนะนำเอกสารประกอบเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าล่วงหน้า ผู้สอนได้มีการแนะนำเอกสารทุกครั้งและแจกประมวลรายวิชาทุกครั้ง แต่นิสิตได้มีการค้นคว้าเพียงบางส่วน

เท่านั้น โดยให้เหตุผลว่า หนังสือในห้องสมุดสำหรับค้นคว้าไม่เพียงพอ มีเวลาค้นคว้าน้อย มีแรงจูงใจในการอ่านหนังสือน้อย ส่วนด้านผู้สอนเห็นว่า เอกสารประกอบการเรียนนั้นสามารถหาได้จากแหล่งอื่นๆ ด้วยนอกเหนือจากห้องสมุด ได้แก่ ศูนย์หนังสือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.2 วิธีการบรรยายยังคงมีความเหมาะสมสำหรับการเรียน และการใช้กิจกรรม กรณีศึกษา การค้นคว้ารายงานนอกเวลา การอภิปรายกลุ่ม การจัดวิทยากรภายนอกนั้นมีความเหมาะสมกับการเรียน นอกจากนี้ นิสิตต้องการให้มีการจัดกิจกรรมเสริมที่ยังไม่ค่อยได้ใช้ในการเรียน ได้แก่ ด้วยการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้ศึกษาจากสถานการณ์จริง ได้ฝึกปฏิบัติจริง เพิ่มเติมในการเรียนด้วยเช่นกัน

แม้ว่าการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนจะมีความเหมาะสมทั้งหมด แต่ในทางปฏิบัติการศึกษาดูงานนอกสถานที่นั้นจะมีอุปสรรคอยู่พอสมควร เนื่องด้วยนิสิตมีเวลาน้อย หากจัดในวันเสาร์อาทิตย์ จะเบียดเวลาเรียนวิชาอื่นๆ จึงมักจัดกันในวันธรรมดา นอกจากนี้ยังต้องเลือกสถานประกอบการที่สามารถเปิดให้ดูงานได้ในวันเสาร์ อาทิตย์ด้วยเช่นกัน

3.3 การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียนนั้น นิสิตเห็นว่าควรให้นิสิตมีส่วนร่วมกำหนดแผนการเรียนด้วย แต่สำหรับอาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นที่แตกต่างไปว่าการวางแผนการเรียนได้ถูกกำหนดล่วงหน้าก่อนการเรียนการสอนอยู่แล้วเป็นประมวลรายวิชา จะทำได้ระดับหนึ่งเท่านั้น

3.4 วิธีการเรียนมุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักสูตรยังไม่ได้มุ่งเน้นวิธีนี้ ยังคงเป็นการใช้วิธีการเรียนที่เป็นไปตามความต้องการของผู้สอนมากกว่า ปัญหาก็คือ สถานศึกษามีได้เน้นในการใช้วิธีนี้ และผู้สอนมิได้มีความเข้าใจถึงกระบวนการของวิธีนี้มากนักเนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมิได้จบการศึกษาด้านการสอน อย่างไรก็ตาม หากจะให้มีการใช้วิธีการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะต้องมีการทำความเข้าใจกับผู้สอนให้ทราบถึงการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง และริเริ่มค่อยๆ ไล่ไปทีละกลุ่มวิชา

3.5 การเรียนผ่านระบบ E-Learning การเรียนด้วยระบบนี้ปัจจุบันมีการใช้เพียง 1 วิชา คือ วิชาหลักการจัดการ ส่วนวิชาอื่นๆ นั้นยังไม่มี สำหรับในรายวิชาที่ได้มีการใช้อยู่นั้น มีการสอนบรรยายในห้องเรียนตามปกติ และให้นิสิตเข้าเรียนศึกษาเพิ่มเติมผ่านระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันมากจึงเหมือนเป็นการเรียนซ้ำซ้อน ซึ่งนิสิตเห็นว่าเมื่อมีการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแล้วก็ไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในชั้นเรียนก็ได้เพราะมีเนื้อหาเหมือนกัน ส่วนด้านผู้สอนเองเห็นว่าควรเป็นระบบ E-Learning อย่างแท้จริง คือ ให้มีการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด เป็นการเข้าศึกษาเนื้อหา การมอบหมายงาน กรณีศึกษา แบบทดสอบ การตรวจงาน หรือ

กิจกรรมอื่นๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ส่วนการเรียนรู้ในชั้นเรียนลดการเข้าชั้นเรียนให้น้อยลง โดยอาจเข้าชั้นเรียนเมื่อมีการเรียนครั้งแรกๆ และเมื่อมีอภิปรายกลุ่ม

4. กิจกรรมประกอบการสอน

การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกมาบรรยายพิเศษ มีความคิดเห็นว่าการจัดวิทยากรบรรยายพิเศษที่ผ่านมหาวิทยาลัยมีความรู้แต่อาจขาดทักษะการถ่ายทอด ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจเท่าที่ควร แต่อีกด้านหนึ่งนิสิตก็ยังเห็นว่าการเชิญวิทยากรก็ยังคงควรจัดให้มีประกอบการเรียนอยู่เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้เชิงปฏิบัติ ได้ทัศนะใหม่ๆ จากวิทยากร โดยอาจเลือกวิทยากรที่มีความสามารถทั้งความรู้ ประสบการณ์และการถ่ายทอด อย่างไรก็ตาม การเชิญวิทยากรภายนอกมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ขั้นตอน และในบางครั้งเมื่อเชิญมาแล้วนิสิตไม่ให้ความสนใจมากนัก

5. การจัดสื่อประกอบการสอน อาคาร สถานที่

5.1 การจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอน โดยปกติเอกสารประกอบการเรียน บางรายวิชากำหนดให้ใช้หนังสือเรียนตามเนื้อหาในหนังสือ หรือมีเอกสารประกอบการบรรยาย แจกให้ในแต่ละสัปดาห์ บางรายวิชาแนะนำหนังสือต่างๆ ให้นิสิตค้นคว้าอ่านด้วยตนเอง ส่วนเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เป็นชุดวิชามีบางรายวิชา ซึ่งนิสิตเองเห็นว่าควรเพิ่มให้มีทุกรายวิชา จะทำให้เกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น ได้มีโอกาสอ่านล่วงหน้า เป็นแนวทางสำหรับการเรียนได้ และเอกสารเป็นระเบียบน่าอ่านมากกว่า

5.2 การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษนั้นนิสิตเห็นว่ามีความยากเกินไปอยากให้อ่านเป็นภาษาไทยมากกว่า ส่วนผู้สอนมีความเห็นเป็นสองทางคือ การใช้หนังสือภาษาอังกฤษร่วมด้วยทำให้นิสิตได้ทราบคำศัพท์เทคนิค ซึ่งจะนำไปใช้ในการทำงานได้ต่อไปและในการสอนผู้สอนก็ได้มีการอธิบายความเข้าใจไปพร้อมๆ กันอยู่แล้ว ส่วนความเห็นที่สองเห็นว่าควรใช้เนื้อหาหลักเป็นภาษาไทย และเสริมคำศัพท์ภาษาอังกฤษในคำศัพท์เฉพาะ

5.3 อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ อาคาร สถานที่ ทั้งผู้สอนและนิสิตมีความเห็นเหมือนกันคือห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอแก่การค้นคว้านอกเวลา อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มีเพียงเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ซึ่งไม่ค่อยสนใจนิสิตเท่าที่ควร สภาพห้องเรียนค่อนข้างแน่นขนัด

6. การวัดและการประเมินผล ในส่วนของการใช้ข้อสอบนั้นนิสิตมักต้องการให้ออกข้อสอบเป็นปรนัย ส่วนผู้สอนมีความเห็นว่าการใช้ข้อสอบนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชา หากต้องการทดสอบความรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดก็ควรใช้ปรนัย และส่วนที่ต้องการให้นิสิตคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ก็ควรใช้อัตนัย นอกจากนี้ก็ควรให้มีการใช้ผสมผสานกันตามความเหมาะสม

7. การเตรียมความพร้อมของนิสิต

สำหรับการเตรียมความพร้อมของนิสิตนั้น มีความพร้อมในเรื่องความถนัดในสาขาที่ศึกษา เข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนด ตั้งใจฟังในชั้นเรียนดี แต่การเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะเรื่องการทำแบบฝึกหัด การค้นคว้าประกอบการเรียน การค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุด จากแหล่งภายนอก สาเหตุหนึ่งมาจากนิสิตมีตารางเรียน เต็มวันทำให้นิสิตมีเวลาค้นคว้าได้ไม่เต็มที่นัก ส่วนการเตรียมความพร้อม ด้านการอ่านหนังสือ ทบทวนเนื้อหาวิชา การจัดสรรเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบไม่มากนัก และอ่านเพียง 1 รอบ มีน้อย คนมากที่จะอ่านเกินจากนั้น ความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ขณะสอบไม่สมบูรณ์มากนัก จึงแสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมนิสิตมีการเตรียมความพร้อมยังไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตตั้งใจฟังขณะเรียนดี แต่มีความเข้าใจเนื้อหาปานกลาง ความพร้อมด้านอารมณ์และร่างกาย ขณะเรียนไม่ได้ตื่นตัวเต็มที่ตลอดวัน

8. อุปสรรคการเรียน

สิ่งที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดของการศึกษาของนิสิตนั้นเป็นเรื่อง การจัดให้มีการสอบ มากกว่าหนึ่งวิชาในวันเดียวกัน เนื่องจากต้องเตรียมการอ่านหนังสือเตรียมตัวเพื่อสอบ มากกว่า 1 วิชาในวันเดียว ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำข้อสอบน้อยลง ส่วนเรื่องที่เป็นอุปสรรคการเรียน ในระดับปานกลางนั้น คือ การทำงานประจำพร้อมกับการเรียน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การแบ่ง เวลาระหว่างการเรียนกับการทำงานประจำ ทักษะความรู้ด้านวิชาคำนวณ ทักษะความรู้ด้าน ภาษาอังกฤษ ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน ความถนัดในสาขาที่ศึกษา การมีตารางเรียน 2-3 วิชาต่อวัน ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะเรียน ระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบ ดังนั้นจะเป็นว่าประเด็นต่างๆ เหล่านี้ก็ยังคงเป็น อุปสรรคสำหรับการเรียนการเรียนของนิสิตอยู่เช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีการศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ควรให้มีการศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนิสิต เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัย ใดบ้างที่จะส่งผลให้ระดับผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น มีปัจจัยใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของ นิสิต และปัจจัยที่มีผลทำให้นิสิตมีผลการเรียนต่ำลง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้นำไปจัดการเรียน การสอน หรือให้คำแนะนำแก่นิสิตต่อไป

2. ควรให้มีการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละรายวิชาที่ นิสิตมีระดับผลการเรียนต่ำเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาและจัดวิธีการสอนที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2540). *บนเส้นทางอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุติมณีนธ์ เตชะไตรศักดิ์. (2541). *สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน
สิ่งแวดล้อมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ.
ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสุขศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.*
- ชุติมา สุวรรณทะ. (2540). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกระบวนการในหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
หลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- นฤมาน นายะสุนทรกุล. (2545). *ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสาขานาฏการของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. สารนิพนธ์ศึกษา
ศาสตรบัณฑิต, สาขารัฐกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- นาราวดี ศิริโรจน์. (2543). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริหารวิชาการของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต, สาขาการอุดมศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- บุญชม ศรีสะอาด (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา อนุรักษ์ (2544). *การจัดการศึกษาของเทศบาลเมืองเชียงราย. ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.*
- ธีรารัง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2535). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. กรุงเทพฯ:
โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย, ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2546). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ = Daily lesson planning (พิมพ์ครั้งที่ 2).*
กรุงเทพฯ : บั๊ก พอยท์.
- ลัดดา บุญทรง. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรมความ
มีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาการประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*

สนธิ ชิมเล็ก. (2542). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยพฤติกรรมการสอนระดับประถมศึกษา.

พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2544). โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนา
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9
(พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

เสนอ ภิรมจิตร์พอง. (2542). การประเมินผลภาคปฏิบัติ = Performance evaluation. โครงการตำรา
วิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญ
พระชนมพรรษาครบ 6 รอบ. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

สิริชญญา ปิยะมงคลกุล. (2543). การศึกษาสภาพความต้องการและปัญหาของการจัดการเรียนการ
สอนคอมพิวเตอร์ในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน. ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาคอมพิวเตอร์และ
เทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สิรินดา วรรณะวิภาต. (2541). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย
ศรีปทุม. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุทนต์ ศรีไสย์. (2539). การวางแผนพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา ฐากาญจน์. (2542). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาโสต
ทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวิธีเบนชมาร์กกับแผนกวิชาวิทยาศาสตร์การ
สอน สถาบันการศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง. ปริญญานิพนธ์ดุข
บัณฑิตครุศาสตร์, สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). วันที่ค้นข้อมูล 6 สิงหาคม 2550, เข้าถึงได้
จาก <http://www.nesdb.go.th/>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. วันที่ค้นข้อมูล 6 สิงหาคม 2550,
เข้าถึงได้จาก http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law2542.htm

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). รายงานสรุปผลการประชุม โต๊ะกลมไทย-สหรัฐ ครั้งที่ 3 เรื่อง การวิจัยนโยบายการปฏิรูประบบอุดมศึกษาและการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2550). การยศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนคอมพิวเตอร์ (1). วันที่ค้นข้อมูล 6 สิงหาคม 2550, เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/useit/46080>
- วิจิตร ศรีสอาน. (2542). การปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.
- Bligh, D. A. (1971). *What's the Use of Lecturing?* Devon, England: University of Exeter, Teaching Service Centre. Center, University of Exeter.
- Cogan, M. L. (1973). *Clinical supervision*. Boston: Houghton Mifflin Co.
- Edgar, T. F., Ogunnaik, B. A., Downs, J.J., Muske, K. R. & Bequette, B. W. (2006). *Renovating the Undergraduate Process Control Course*. Retrieved August 6, 2007, from Sciencedirect Website: <http://www. Sciencedirect.com>
- Evans, C. and Gibons, N.J. (2006). *The interactivity effect in multimedia learning*. United of Kingdom: Centre for Educational Multimedia, Brunel Business School, Brunel University.
- Lizzio, A., Wilson, K. & Simons, R. (2002). *University Students' Perceptions of Learning Environment and Academic Outcomes: Implications for Theory and Practice*. Australia: School of Applied Psychology, Griffith University.
- Hsu, M. H. (2007). *Proposing an ESL Recommender Teaching and Learning System*. China: Department of General Education, Chang Gung Institute of Technology.
- Weade, R. and Evertson, C. M. (1988). *The construction of lessons in effective and less effective classrooms*. USA.: University of Florida, U.S.A. Vanderbilt University.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับคณาจารย์และบุคลากร)

การศึกษาเรื่อง.... “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง) ของภาควิชา
บริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”

แบบบันทึกข้อมูลเลขที่

วันที่ทำการบันทึก.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ () ชาย () หญิง

อายุ ปี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี.....

สูงกว่าปริญญาตรี.....

ตำแหน่ง.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....

ประจำสาขา.....ประสบการณ์สอน.....ปี..... เดือน

วิชาที่สอน.....

ส่วนที่ 2

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน
ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่
ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด การให้บริการวิชาการและกิจกรรม
นิสิต ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสม หรือปัญหา อย่างไร

2.1 ด้านการจัดตารางสอน

- 1) การจัดให้เรียนในเวลา 8:00. น. – 18:00 น. ในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ วันละ 2-3
รายวิชามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

2.2 ด้านการจัดผู้สอน

- 1) สัดส่วนของผู้สอนต่อจำนวนนิสิตในแต่ละรายวิชาเหมาะสม หรือไม่ อย่างไร

.....

2) ผู้สอนมีวุฒิการศึกษา และความถนัดตรงกับรายวิชาที่สอน มากน้อยเพียงใด

.....

3) ผู้สอนมีทักษะ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มากน้อยเพียงใด

.....

4) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ซักถามมากน้อยเพียงใด

.....

2.3 ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน

1) มีการใช้วิธีการสอน โดยวิธีใดบ้าง

.....

2) ได้มีการจัดกิจกรรมประกอบการสอน หรือไม่ อย่างไร

☐ การอภิปรายกลุ่ม

☐ กรณีศึกษา.....

☐ ศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน.....

☐ ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน.....

☐ วิทยากรที่ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาบรรยายพิเศษ.....

☐ มีการศึกษาคูงานนอกสถานที่.....

☐ มีการให้ผู้เรียนมีการศึกษาจากสถานการณ์จริง.....

2.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

1) ได้มีเอกสารประกอบการสอนแต่ละรายวิชา หรือไม่ ประเภทใดบ้าง (เช่น หนังสือ เอกสารประกอบการบรรยาย)

.....

.....

2) เอกสารการสอนมีเนื้อหาที่มีความชัดเจน และทันสมัย มากน้อย เพียงใด

.....

.....

3) มีความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องเสียง เทปเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ วีดิทัศน์และสื่อ
อื่นๆ มากน้อยเพียงใด

.....

.....

4) มีความสะดวกสบายของห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ สภาพอากาศ มากน้อยเพียงใด

.....

.....

5) การจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ ต่อผู้เรียนมีความเพียงพอมากน้อยเพียงใด

.....

.....

2.5 ด้านการวัดและการประเมินผล

1) มีการใช้การสอบแบบ อัตนัย และปรนัย มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด

.....

.....

2) การจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3) มีการประเมินผลการเรียนโดยอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด

.....

.....

2.6 ด้านการให้บริการห้องสมุด

2.6.1 สำนักหอสมุดกลาง

1) หนังสือมีความทันสมัย หลากหลาย และเพียงพอต่อผู้เรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.6.2 ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1) หนังสือมีความทันสมัย หลากหลาย และเพียงพอต่อผู้เรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2.7 การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต ของภาควิชาบริหารธุรกิจ

1) มีการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2) มีการบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่หรือไม่อย่างไร

.....

.....

3) การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อ กระจก อินเทอร์เน็ต มากน้อยเพียงใด

.....

.....

4) การจัดกิจกรรม ปฐมนิเทศ ไหว้ครู กีฬา ปัจฉิมนิเทศและอื่นๆ เหมาะสม หรือไม่
อย่างไร

.....

.....

5) มีการอำนวยความสะดวกอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ มากน้อยเพียงใด

.....

.....

3.ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ (ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน ด้านกิจกรรม
การเรียนการสอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่ ด้านการ
วัดและการประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต)

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูล

(สำหรับนิสิต)

การศึกษาเรื่อง.... “สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ภาคพิเศษ (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของภาควิชา
บริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”

แบบบันทึกข้อมูลเลขที่

วันที่ทำการบันทึก.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ () ชาย () หญิง

อายุ ปี

สาขา.....ชั้นปี.....เกรดเฉลี่ยสะสม(GPA).....

สถานภาพการทำงาน ☐ ทำงาน ตำแหน่ง.....

☐ ไม่ได้ทำ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดผู้สอน
ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่
ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการให้บริการห้องสมุด การให้บริการวิชาการและกิจกรรม
นิสิต ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมในระดับใด

2.1 ด้านการจัดตารางสอน

1) การจัดให้เรียนในเวลา 8:00 น. – 18:00 น. ในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ วันละ 2-3
รายวิชา มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

2.2 ด้านการจัดผู้สอน

1) ผู้สอนมีทักษะ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มากน้อยเพียงใด

.....
.....

2) ผู้สอนมีความรู้ และประสบการณ์ตรงกับ เนื้อหารายวิชาที่สอน หรือไม่ อย่างไร

.....

2.3 ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมประกอบการสอน

1) มีการให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนล่วงหน้า ก่อนเข้าเรียนแต่ละครั้ง หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2) มีการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ ความคิดริเริ่ม และให้มีการประยุกต์ใช้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3) มีการใช้วิธีการสอน โดยวิธีใดบ้าง

.....

.....

4) ได้มีการจัดกิจกรรมประกอบการสอน หรือไม่ อย่างไร

- ☐ การอภิปรายกลุ่ม.....
- ☐ กรณีศึกษา.....
- ☐ ศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียน.....
- ☐ ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน.....
- ☐ วิทยากรที่ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาบรรยายพิเศษ.....
- ☐ มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่.....
- ☐ มีการให้ผู้เรียนมีการศึกษาจากสถานการณ์จริง.....

2.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

1) มีเอกสารประกอบการสอนแต่ละรายวิชา หรือไม่ และ มีความชัดเจน ทันสมัย มากน้อยเพียงใด

.....

.....

2) มีความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องเสียง เทปเครื่องฉายภาพโปร่งใส วีดิทัศน์ มากน้อยเพียงใด

.....

3) ความสะดวกสบายของห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ สภาพอากาศภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม หรือไม่อย่างไร

.....

4) การจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ ต่อจำนวนผู้เรียน มีความเพียงพอ หรือไม่ อย่างไร

.....

2.5 ด้านการวัดและการประเมินผล

1) การใช้การสอบแบบ อัตนัย และปรนัย มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด

.....

2) การจัดตารางสอบมากกว่า 1 วิชาในวันเดียวกัน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

3) มีการประเมินผลการเรียนโดยอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

2.6 ด้านการให้บริการห้องสมุด

2.6.1 สำนักหอสมุดกลาง

1) หนังสือมีความทันสมัย หลากหลาย และเพียงพอต่อผู้เรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

2.6.2 ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1) หนังสือมีความทันสมัย หลากหลาย และเพียงพอต่อผู้เรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

2.7 การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต ของภาควิชาบริหารธุรกิจ

1) มีการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

2) มีการบริการให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่หรือไม่อย่างไร

.....

3) การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อ ประกาศ อินเตอร์เน็ต มากน้อยเพียงใด

.....

4) การจัดกิจกรรม ปฐมนิเทศ ไหว้ครู กีฬา ปัจฉิมนิเทศและอื่นๆ เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร

.....

5) มีการอำนวยความสะดวกอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ มากน้อยเพียงใด

.....

ส่วนที่ 3 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความถนัดในสาขาที่ศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

2) ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

3) ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลา หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

4) ผู้เรียนมีเวลาเข้าเรียนครบตามชั่วโมงที่กำหนด หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

5) ผู้เรียนมีความตั้งใจฟังขณะที่อยู่ในห้องเรียน หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

6) ผู้เรียนมีความพร้อมทางร่างกายและอารมณ์ ขณะเรียน หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

7) ผู้เรียนมีการซักถามผู้สอน หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

8) ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาทุกวิชาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

9) ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

10) ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดครบถ้วน หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

11) ผู้เรียนได้ค้นคว้าเอกสารประกอบการเรียนตามที่ผู้สอนแนะนำ หรือไม่ จากแหล่งใดบ้าง และถ้าไม่ได้ค้นคว้าเป็นเพราะเหตุใด

.....

12) ผู้เรียนมีเวลาอ่านหนังสือก่อนสอบ ครบทุกวิชาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

ส่วนที่ 4 ข้อจำกัดในการศึกษาของผู้เรียน

ให้ประเมินว่าตนมีปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดในการเรียนหรือไม่ อย่างไร

1) ผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องการทำงานประจำพร้อมกับการเรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2) ผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3) ผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องการแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการทำงานประจำ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4) มีตารางเรียน 2 – 3 วิชาต่อวัน เป็นอุปสรรคการเรียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

5) มีเวลาในการเตรียมตัวก่อนสอบมากนักน้อยเพียงใด

.....

.....

6) ความพร้อมของร่างกายและจิตใจขณะสอบมากนักน้อยเพียงใด

.....

.....

7) การสอบมากกว่า 1 วิชา ในวันเดียวกันเป็นข้อจำกัดหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ 5.ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

5.1 ด้านการจัดตารางสอน

.....

.....

5.2 ด้านการจัดผู้สอน

.....

.....

5.3 ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

5.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์การสอน และอาคารสถานที่

.....

.....

5.5 ด้านการวัดและการประเมินผล

.....

.....

5.6 ด้านการให้บริการห้องสมุด

.....

.....

5.7 การให้บริการวิชาการและกิจกรรมนิสิต

.....

.....

5.8 อื่นๆ

.....

.....